The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

WEDNESDAY, DECEMBER 19, 1956.

LATVIJA
AMERIKA

101./534. n-rs. TREŠDIEN, 1956. 19. DECEMBRĪ 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: L. Vīksna, J. Vītols, A. Galīte. Redakcijas un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A., Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $3.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

Ungārijā sācies sarkanarmijas sabrukums

NEMIERI PADOMJU ARMIJĀ UNGĀRIJĀ

15.000 SARKANARMIEŠU PĀRGĀJUŠI PIE BRĪVĪBAS CĪNĪTĀJIEM

Londonā saņemtas ziņas no ticamiem avotiem, ka pēdējo dienu laikā Ungārijā padomju karaspēka vienību starpā notikuši plaši nemieri, kuru rezultātā lielāks skaits sarkanarmiešu pārgājuši bruņoto ungāru brīvības cīnītāju pusē.

Londonā. Ziņas, kas saņemtas Londonā no ungāru pagrīdes organizācijām, liecina, ka pēdējo dienu laikā Ungārijā padomju karaspēkā notikuši plašāka apmēra nemieri ukraiņu tautības karavīru rindās. Sacelšanās rezultātā turpat 15.000 vīru pārgājuši ungāru brīvības cīnītāju pusē Borsod - Gomoras kalnos Karpatu Unkrainas robežu tuvumā.

Tai pašā laikā ungāru brīvības cīnītājiem pievienojušies vairāki ukraiņu virsnieki ar savām vienībām, kuru apbruņojumā bijuši ne tikai automatiskie ieroči, bet arī tanki. Pie ungāriem pārgājušie ukraiņi uzsākuši strauju propagandu, aicinot arī pārējos savas tautas brāļus, kas atrodas padomju armijas rindās Ungārijas okupācijas karaspēkā, atbalstīt ungāru nacionālisma kustību, pievienojoties brīvības cīnītājiem.

VAIRĀK LAIKA BUDAPEŠTĀ NEKĀ MASKAVĀ, UZSĀK SEN PĀRBAUDĪTOS PAŅĒMIENUS PRET SAGŪSTĪTIEM UNGĀRU BRĪVĪBAS CĪNĪTĀJIEM.

Vīnē. Ungārijā izsludinātais izņēmuma stāvoklis, visu varu nododot militārajam tribunālam, pagājušais nedēļas otrā pusē sāka realizēties sagūstīto brīvības cīnītāju nesaudzīgā tiesāšanā un sodīšanā. No Budapeštas un Miskolčas, Bordsodas provinces galvaspilsētas Čechoslovakijas robežas tuvumā, ziņo par vairākiem pakāršanas gadījumiem.

Par Ungārijas militāro tribunālu darbības uzsākšanu „pret terroristiem, kas vainīgi asinsizliešanā", ziņo arī Prāgas radio. Notiesātiem „terroristiem" nāves sods tiek izpildīts 2 stundu laikā, pēc sprieduma pasludināšanas.

MILITĀRIE TRIBUNĀLI SĀK SLEPKAVOT BRĪVĪBAS CĪNĪTĀJUS

IVANS SEROVS, PADOMJU SAVIENĪBAS DROŠĪBAS POLICIJAS VADĪTĀJS, KAS TAGAD PAVADA SAVIENĪBAS DROŠĪBAS POLICIJAS VADĪTĀJU IVANU SEROVU) VALDĪBU, IR LIKVIDĒTAS.

Saimnieciskais stāvoklis Ungārijā jau tagad nonācis pilnīgi chaotiskā stāvoklī. Pat tad, ja strādnieki fabrikās sāktu strādāt, šo fabriku ražotspēja būtu pārāk zema, jo trūkst akmeņogļu un elektrības. Šai sakarā Kadars pieprasa, lai ogļrači celtu ražību, pretējā gadījumā piedraudot ar inflāciju, kas smagi skartu visu ungāru tautu.

Partizāni turpina cīņu ar krieviem

PADOMJU ARMIJAS UN UNGĀRU KOMŪNISTU POLICIJAS MĒĢINĀJUMIEM APTURĒT NEPĀRTRAUKTO UNGĀRU BĒGĻU STRAUMI UZ AUSTRIJU — MAZ SEKMJU

Budapeštas centrālās strādnieku padomes organizētais vispārējais strādnieku streiks vēl nav beidzies, ilguma ziņā kriētni pārsniedzot sākumā paredzētās 48 stundas. Tāpat nav beigusies arī ungāru partizānu darbība. Atsevišķās vietās vēl vienmēr turpinās uzbrukumi padomju karaspēkam, kas skaitliski aug ar katru dienu, absolūti ignorējot Apvienoto Nāciju pieņemto rezolūciju, kas pieprasa, lai krievi nekavējoties izvāktos.

Ziņas, kas no Ungārijas pienāk Austrijā, liecina, ka Ungārijā jau iestājusies pilnīga anarchija. Padomju un ungāru drošības policija apciešinājusi valdības likvidēto strādnieku padomju vadītājus tik lielā skaitā, ka vairs nav neviena, kas vispārējo streiku varētu atsaukt, ja arī kāds to gribētu darīt. Visas strādnieku reprezentantu grupas, kas savā laikā veda sarunas ar „ministru prezidenta" Kadara (vai pareizāki — ar Padomju

Izraēlas armija atkāpsies vēl tālāk

Pēc sarunām Telavīvā pagājušās nedēļas nogalē Apvienoto Nāciju policijas armijas virspavēlnieks ģen. Bērnss apmierināts paskaidro, ka Izraēlas valdība ir ar mieru paziņināt telpu starp savas armijas pozicijām un Suecas kanāli.

Telavīvā. Izraēlas karaspēks, kas pašreiz atrodas 31 jūdzi austrumos no Suecas kanāla, jau tuvākā laikā atvilksies vēl tālāk, līdz ar to palielinot Sinajas tuksnesī, kas šķir Izraēlu no Suecas kanāla. Pašreiz vēl nav zināms, cik tālu īsti Izraēla ir gatava atvilkt savus spēkus, bet nav arī domājams, ka Izraēla būtu gatava pilnīgi šķirties no Ēģiptes territorijas. Izraēla vēl līdz šim nav saņēmusi pieprasīto garantiju, ka Ēģipte nākotnē neizmantos pierobežas joslu dažādu vietēja rakstura uzbrukumu kaldināšanai pret Izraēlu. Ar to jāsaprot, ka līdz šādas garantijas saņemšanai Izraēlas armijas pilnīga atiešana būs ļoti gausa un ka no politiskām attieksmēm atkarāsies armiju kustība vienā vai otrā virzienā.

Apvienoto Nāciju armijas vienības (dienvidslavi), kas sāka virzīties Sinajas pussalā no Suecas kanāļa puses, pašreiz atrodas 5 jūdzes no Izraēļu pozicijām, distance, kas tiek ieturēta uz ģen. Bērnsa rīkojuma pamata.

KANADAS POLITISKĀ PARTIJA RŪPĒJAS PAR BĒGĻIEM

CCF Ontario padome savā kārtējā sēdē 8. decembrī pieņēmusi sekojošu rezolūciju:

Ungārijas strādnieku, zemnieku un intelligentu cīņa ir visas pasaules demokratisko spēku cīņas sastāvdaļa pret Pad. Savienības imperiālismu.

CCF tic, ka brīvība ir nedalāma, kādēļ aicina visus kanadiešus uzņemt un atbalstīt ungāru bēgļus, kam nācies atstāt savas mājas un nokļuvuši šinī zemē. Šādā veidā mēs varam parādīt savu atbalstu un apbrīnu tiem, kas vēl arvien turpina cīņu par brīvību Ungārijā.

Bet ar laipnu sagaidīšanu vien nepietiek. Kanadas valdībai jāuzsāk noteikta programma, kā palīdzēt šiem cilvēkiem iejusties Kanadas saimniecībā un sabiedrībā. Galvenokārt jārūpējas, lai ungāru bēgļiem nebūtu uz savu roku jāmeklē darbs, mājas vieta un ārsta palīdzība. Neskaitāmas privātas organizācijas un personas — aprūpes organizācijas, draudzes, arodbiedrības, darba devēji un citi — labprāt dotu savu palīdzību, bet valdībai jārāda ceļš.

Tā kā mūsu motīvs ir cilvēcība, tad Kanadai jāuzņem sava daļa arī veco, slimo un darbam nespējīgo. Pastāvošie noteikumi, kas liedz šādiem cilvēkiem iebraukt Kanadā, jāatmet, kā to jau darījušas citas valstis, lai arī mēs uzņemtos savu daļu atbildības.

Notikumi Ungārijā ir skaidri un nepārprotami apgaismojuši desmitiem tūkstošu citu zemju bēgļu likteni. Tie kā pārpalikums no Otrā pasaules kara arvien dzīvo Eiropas bēgļu nometnēs. Cilvēcības vārdā CCF aicina Kanadas valdību pārbaudīt šo bēgļu, kas noraidīti slimības vai vecuma dēļ, lūgumus iebraukt Kanadā.

Arī Ziemassvētku vecītis

iesūtījis mūsu laikraksta redakcijā meklējamo personu sarakstu, lūgdams uzdot savas adreses visus trūcīgos vecos ļaudis, invalidus, slimniekus, bāreņus, kā arī citus bērnus, kam vecāki nespēj sagādāt īstu svētku prieku.

Šim nolūkam Ziemassvētku vecītis nodevis DV rīcībā labu tiesu dāvanu saiņu, kas gaida saņēmēju tikai svētku vakarā. Visus eventuāli apdāvināmo vārdus un adreses lūdz pieteikt Latvijas Amerikā red. 123 Huron St., Toronto, val pa tālr.: EM 8-0792.

PIRMAJĀ SNIEGĀ

Pirmais sniegs mazajai Anniņai Stamfordā, Ont., Kanadā, tā iepatīcies, ka tā izbaudīšanai viņa iesēdusies lielākajā kupenā un rokas, cik dziļi vien iespējams. J. Ligera uzņ.

SASKAŅO ĀRPOLITIKU

Indijas ministru prezidents Nēru Vašingtonā

Trīs dienu ilgās sarunās Sav. Valstu prezidents Eizenhauers un Indijas ministru prezidents Nēru mēģinās likvidēt pastāvošās domstarpības abu valstu starpā.

Londonā. Anglijas ministra prezidenta Īdena „suecītis", kas spieda pēdējo pavadīt 3 nedēļas Jamaikā, klausoties Kalipso dziesmās un pārdomājot savus „grēkus", kā liekas, vairs nav lipīgs. Jo vai gan citādi Indijas ministru prezidents Nēru, viens no asākajiem Īdena kritizētājiem Vidējo Austrumu krizes laikā, būtu uzdrošinājies braukt uz Londonu? Bet pagājušās nedēļas nogalē, pirms Atlantijas šķērsošanas ceļā uz Sav. Valstīm, Nēru apstājās Londonā un pavadīja ilgāku laiku sarunās ar Anglijas ministru prezidentu.

Vašingtonā. Pēc īsas uzkavēšanās Londonā Indijas ministru prezidents Nēru 16. decembrī ieradās Vašingtonā, lai 3 dienu ilgās sarunās mēģinātu likvidēt pastāvošās domstarpības abu valstu starpā.

Sav. Valstis Nēru vizītei pievērš ārkārtīgu uzmanību. Tas vedams sakarā ar pašreizējo Sav. Valstu ārpolitiku, kas visas problēmas mēģina atrisināt ar Apvienoto Nāciju starpniecību, un Nēru tur gandrīz vai nosaka spēcīgā Afrikas - Āzijas bloka gājienus.

Sav. Valstu un Indijas valdību galvas paredzējuši iztirzāt politiskās problēmas no Suecas līdz Ķīnai. Domā, ka Ēģiptes jautājumā prezidents Eizenhauers lūgs Nēru ietekmēt Āzijas - Āfrikas bloku, lai piespiestu Ēģiptes prezidentu Naseru iespējami ātrāk uzsākt Suecas kanāla tīrīšanas darbus. No Indijas ministru prezidenta sagaida, ka viņš lūgs Sav. Valstu valdību izbeigt līdzšinējo pretestību komūnistu Ķīnas uzņemšanai Apvienotajās Nācijās. Tomēr jāšaubās, ka šai virzienā Indijas ministru prezidentam varētu sekmēties, pat tad, ja komūnistu Ķīna atbrīvotu visus ieslodzītos amerikāņu pilsoņus. Valdībai tuvu stāvošās aprindas šai sakarā paskaidro, ka prezidents Eizenhauers nebūtu ieinteresēts uzņemties iekšējo cīņu Kongresā, jo tā būtu nepieciešama, lai mainītu Sav. Valstu politiku attiecībā pret komūnistu Ķīnu.

Domstarpību izraisīšanos abu valstsvīru starpā sagaida militāro aliansu, jo sevišķi Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijas un Bagdades pakta jautājumā. Indijas ministru prezidents, kā zināms, pretojas militāru aliansu veidošanai, uzsverot, ka tas tikai palielina saspīlējumu tai pasaules daļā, kur šādas alianses noorganizētas.

ĪDENS ATGRIEZIES

PĒC TRĪS NEDĒĻU ILGA ATVAĻINĀJUMA JAMAIKĀ, ANGLIJAS MINISTRU PREZIDENTS ĪDENS ATGRIEZIES LONDONĀ. VIŅŠ LABI ATPŪTIES, BET NAV MAINĪJIS SAVU POLĪTISKO PĀRLIECĪBU: JOPROJĀM ATZĪST, KA AKCIJA ĒĢIPTĒ BIJUSI NEPIECIEŠAMA.

Londonā. Īdenam atgriežoties Londonā, baumas, ka viņam varētu nākties atstāt ministru prezidenta amatu konservatīvo partijai kaitīgās Vidējo Austrumu politikas dēļ, turpina ietekmēt angļu sabiedrību. Spēcīga konservatīvo grupa joprojām turpina uzbrukt Īdena agresijas politikai Ēģiptē. Kāds cits novirziens, kam ir ļoti liels sekotāju skaits, arī uzbrūk Īdena politikai Vidējos Austrumos. Tā ir opozicija pret Īdena piekāpību Sav. Valstu un Apvienoto Nāciju priekšā, bet galvenais — neapmierinātība ar kāda iesākta darba nepaveikšanu. Nemaz nerunājot par strādnieku partijas spēcīgajiem uzbrukumiem, ministru prezidents Īdens un viņa valdība atrodas paša partijas pilnīgās krustugunīs.

Pēc triju nedēļu promlūtnes, Īdens savu politisko karjēru atsāka jau Londonas lidlaukā (pēc angļu preses domām) visai nepārliecinošā runā, pieprasot tūlītēju Suecas kanāla tīrīšanas darbu uzsākšanu un kanāla piederības jautājuma atrisināšanu.

Pirms aizbraukšanas — izkaušanās

Port - Saīdas ēģiptiešu partizāni uzbrūk ar katru dienu sarūkošajām angļu un franču vienībām, tā traucējot sabiedroto izvākšanos no Suecas kanāla joslas.

Port Saīdā. Pagājušās nedēļas nogalē Apvienoto Nāciju policijas armijas daļas Port Saīdā (dāņi, zviedri, norvēģi un kolumbieši) piedzīvoja savas pirmās „ugunskristības", mēģinot nodibināt pilsētā kārtību pēc ēģiptiešu partizānu uzbrukuma Suecas kanāla joslu atstājošiem angļu un franču spēkiem. Lai gan līdz pilnīgai sabiedroto aiziešanai no Ēģiptes var paiet vēl vairākas dienas, Suecas kanāla joslā atlikušais angļu un franču karaspēks tagad ieņem vairs tikai pavisam šauru zemes strāmeli Port Saīdas ostā. Izmantojot situāciju, naktī uz 16. decembri angļu patruļām vairākās vietās uzbruka ēģiptiešu partizāni, pārvēršot pilsētu vairāku stundu ilgā kaujas laukā.

EIZENHAUERS AICINA TAUTĪBU PĀRSTĀVJUS

33 tautību pārstāvji sanāca uz konferenci prezidenta Eizenhauera vadībā 10. decembrī Vašingtonā. Kā latviešu pārstāvis konferencē piedalījās ALA's prāsidents prof. P. Lejiņš. Konferences iztejca savas simpatijas Ungārijas tautai. Konference nolēma radīt pastāvīgu sekretariātu Ņujorkā. Konferences mērķis ir sekmēt nacionālo grupu aktivitāti, apmainīties idejām un saskaņot rīcību kopīgo mērķu sasniegšanai.

ATZINĪBA APSPIESTO TAUTU DRAUGAM

Lai godinātu apspiesto tautu draugu, Kubas delegātu pie AN Dr. E. Nuņes-Portuondo, AEN asamblejas priekšsēdis Dr. V. Māsēns 12. decembrī rīkoja dineju Universitātes klubā. Dinejā piedalījās AEN ģenerālkomisija un vēl 2 Kubas delegācijas locekļi. Nuņes-Portuondo apsveica V. Māsēns un pasniedza viņam adresi. Kubas delegāts Nunes-Portuondo ir vairākkārt aizstāvējis Baltijas valstu un citu apspiesto tautu intereses. Viņš bija tas, kas iesniedza Apvienotās Nācijas rezolūciju, kuŗa nosoda Padomju Savienības rīcību Ungārijā.

Sabiedrotie apspiestās tautas cīņā par brīvību neatbalstīs

Noslēgusies Ziemeļatlantijas organizācijas konference Parīzē

Ziemeļatlantijas organizācijas valstis pieprasa Sav. Valstu atomieročus, lai nodrošinātos pret pieaugošām militārām briesmām, ko gatavo Padomju Savienība.

Parīzē. Pagājušās nedēļas nogalē Parīzē beidzās Ziemeļatlantijas organizāciju pārstāvošo valstu ārlietu ministru konference, kas esot bijusi viena no svarīgākajām šīs organizācijas vēsturē. Konferences laikā organizācijas padome izraudzīja jaunu ģenerālsekretāru — Beļģijas ārlietu ministru Spāku, kas amatā stāsies 1957. gada aprīlī aizejošā lorda Izmeja vietā. Domā, ka nākotnē no Ziemeļatlantijas organizācijas ģenerālsekretāra prasīs tikpat lielu aktivitāti, kādu sagaida no Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra.

Šai ārlietu ministru konferencē veltīja lielu ievērību centieniem samierināt trīs Rietumu sabiedrotos, kas sašķēlās Vidējo Austrumu notikumu laikā. Spriežot pēc kopīgā komunikē, ko izdeva konferencei beidzoties, varētu domāt, ka samierināšana arī izdevusies. Anglijai, Francijai un Sav. Valstīm pieņemot kopīgu programmu Suecas kanāla tīrīšanas un atvēršanas jautājumos.

Apskatot pašreizējo situāciju no militārā viedokļa, Ziemeļatlantijas organizācijas valstis nāca pie atziņuma, ka Padomju Savienības ieviltrēšanās Vidējos Austrumos apdraud Ziemeļatlantijas orģanizācijas drošību. Kā aizsarglīdzekli pret pieaugošām militārām briesmām no Padomju Savienības, jo sevišķi Rietumeiropas valstu ārlietu ministri aicināja Sav. Valstis apgādāt savus sabiedrotos ar atomieročiem. Sav. Valstu aizsardzības ministrs Vilsons paskaidroja, ka Sav. Valstis apgādās gan savus sabiedrotos ar moderniem atomieročiem, bet ne ar atomspridzekļiem. Vilsons ieteica Ziemeļatlantijas organizācijas valstīm ražot pašām modernus ieročus,.

Konferences laikā, gārāmejot, tika pieminēti arī notikumi Ungārijā: nopelta Padomju Savienības brutālā un varmācīgā izturēšanās pret ungāru tautu. Tai pašā laikā visām apspiestām tautām likā sa-prast, ka Ziemeļatlantijas organizācija nepacels ne pirksta, lai ar militāras varas palīdzību mēģinātu panākt šo tautu atbrīvošanu. Ja apspiestās tautas grib atbrīvoties uz savu roku, Ziemeļatlantijas organizācija stāvēs malā un noskatīsies, kā tas tiek darīts.

Kanadas konservatīvai partijai izraudzīts jauns līderis — Džons Dīfenbeikers

Līdzšinējā partijas līdera Dž. Drjū (viņš atteicās slimības dēļ), vietā tagad ievēlētais Dž. Dīfenbeikers, 61 g. v., advokāts, svarīgo posteni ieguva ar milzu balsu vairākumu, saņemot 774 balsis, kamēr divi pārējie kandidāti ieguva 510 balsis par abiem kopā.

Partijas vadību Dīfenbeikers centies iegūt jau agrāk — 1942. g. un 1948. g.: abas reizes neveiksmīgi. 1956. gads izrādījies laimīgāks.

Jaunais līderis savā partijā ir ļoti populārs un iecienīts, un pēc balsošanas rezultāta paziņošanas abi pārējie kandidāti, Flemings un Fultons, lūdza sanāksmi paziņot, ka Dīfenbeikers ievēlēts vienbalsīgi.

Pat Kvebekas delegāti, kas visi balsoja par Flemingu, pievienojās skaļajiem apsveicējiem un uzgavilēja Dīfenbeikeram, tāpēc tagad var sagaidīt konservatīvai partijai jaunus ziedu laikus.

Dīfenbeikers nav iemaldījies politikā. Jau kopš 1925. gada viņš mērķtiecīgi gatavojis ceļu savai šā gada uzvarai. Neveiksmes viņu tikai pamudināja uz jauniem centieniem. 1940. gadā viņš pirmoreiz ieguva sēdekli parlamentā.

Savā laikā Dīfenbeikers sacenties vēlēšanās ar tādām slavenībām kā Č. McDonaldu un nelaiki premjeru McKenzie Kingu.

Dīfenbeikers cēlies no Pensilvānijā ieceļojušiem holandiešiem, un pats viņš ir jau 4. paaudzes kanadietis.

LATVIJA

Dranģi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

Vai Rietumiem draud bojā eja?

„The Globe and Mail" Vašingtonas korespondenta Filipa Dīna ļaunie pareģojumi.

Kristietību, demokrātiju un kapitālismu ieskata par tiem trim pamatprincipiem, uz kuriem pamatota Rietumu zemju civilizācija un kultūra. Kristietību, kuŗas ētika nozīmē ideālu sabiedrisko iekārtu, jūtami aizstāj liekulība, jo — ja tev ir divi svārki, bet pasaulē vēl ir cilvēki, kam nav neviena, ej vai neej baznīcā, debesīs tu tā kā tā netiksi.

Demokratija tiek uzskatīta kā saprāta valdīšana, bet cilvēku saskaitīšana līdz šim rezultātā vēl nav devusi gudrību. Paliek tikai trešais, cilvēka dabai vispiemērotākais, egoistiskais princips — raust sev mantu vīšiem līdzekļiem, kā un cik kuŗš prot. Rietumu civilizācijas dievs, kuŗam tā kalpo, ne vārdos, bet darbos, — ir manta. Liktos, ka visam jābūt kārtībā, jo manta atkal būs tā, kas izšķirs Rietumu civilizācijas un kultūras pastāvēšanu vai bojā eju, jo kara mašīnas arī ir manta, bet Rietumu cilvēki, katrs savu personisko mantu rausdami, domā, ka kopējā manta būs tā, kas noteiks viņu jaukās personiskās mantraušu sabiedrības pastāvēšanu.

Rietumu pretnometnē, kur ir atmesti kā kristietības, tā demokratijas principi, tā arī personiskā mantraušība, notiek mantas raušana viena dominējošā principa realizēšanai: Rietumu civilizācijas un kultūras iznīcināšanai.

The Globe and Mail Vašingtonas korespondents Filips Dīns saka, ka viņam esot izdevies noskaidrot ASV militāro aprindu pašreizējā stāvokļa vērtējumu. Trešais pasaules karš tagad tiekot ieskatīts kā vienpusīgs kara darbības akts ar nolūku iznīcināt pretinieka stratēģiskos spēkus pirmā uzbrukuma gājienā, tā ka pretiniekam karš ir jau beidzies, pirms viņš spējīgs vispār sākt. Pēc Dīna ričības esošiem datiem Krievija esot vairāk spējīga iznīcināt Rietumus nekā Rietumi Krieviju. Šai kara veidā neesot nekādas nozīmes ASV spējai pa kara laiku ražot vairāk kara materiālu nekā ienaidniekam. Nozīmīgs esot vienīgi pašreizējais militārais stāvoklis. Krievi pirmajā uzbrukuma gājienā varot satriekt Rietumu stratēģiskos mērķus tādā veidā, ka paliekot tikai tie bumbvedēji, kas uzbrukuma brīdī atrodoties gaisā, bet uz tiem neesot atombumbu.

Kas attiecoties uz floti, tā varot arī nebūt attiecīgās pozicijās. Bez tam krieviem esot vairāk zemūdeņu kā visām Rietumu valstīm kopā. Šīs zemūdenes varot vienlaicīgi vērsties pret Rietumu flotes vienībām. Boļševiku vienīgais risks esot, ka šāds ļoti sīki izstrādāts uzbrukuma plāns varot arī pilnīgi neizdoties, pielaižot kādu kļūdu tā izpildījumā.

Otra lieta, kas krievus varot no šī plāna realizēšanas atturēt, esot tā, ka pēc šī milzīgā uzbrukuma gaiss būšot saindēts pāri drošības robežai un varētu būt nāvīgs arī boļševikiem pašiem. Dīns vēl piebilst, ka ASV budžeta stāvoklis nerādot, ka šādu krievu pārākumu vienpusīgā kara tuvākā laikā varētu novērst.

Ja nu tiešām stāvoklis ir kaut cik līdzīgs tam, kā Dīns to tēlo, tad kļūst arī saprotams, kādēļ ASV neko nedarīja Ungārijā un bija ļoti atturīga Ēģiptē. Bet ja tā ir, tad eventuāla Rietumu civilizācijas un kultūras bojāeja nebūs krievu nopelms, bet pašas Rietumu kristīgās, demokratiskās un kapitālistiskās sabiedrības vaina, — nespēja pacelties pāri egoismam — mantraušībai tikai priekš sevis, nebēdājot ne nieka, ka tādēļ pasaule var iet bojā.

Kā bēgli savu dzimteni atstādami, mēs uz Rietumiem nebraucām pelņā, bet ar ticību, ka Rietumu civilizācijas un kultūras principi būs uzvarētāji. Tagad mēs raugāmies šai pasaulē ar ledaini aukstu skatu. Ja cerība uz šo principu iedarbību gaist, mums vairs nav ko zaudēt. Mēs neskumstam arī par tiem, kuŗu augstākais ideāls ir mantas krāšana, jo bez kultūras nav personības, un bez personības nav traģēdijas.

K. Kampe

Lilitu Jenču un Zigurdu Vaļuku 8. decembrī salaulāja māc. A. Čops Sv. Andreja baznīcā Toronto.
Foto A. Jānītis

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicos visiem, kas mani pieminēja, apsveica un godināja manā 60. gadā gan ar labiem vārdiem, gan ar veltēm un vērtīgām dāvanām, īpaši izsaku savu paldies Kalamazū, Čikāgas un Klīvlendas tautiešiem un organizācijām, kas rīkoja īpašus man veltītus vakarus, viesmīlīgi mani uzņēma un bagātīgi apdāvināja.

Jānis Veselis

1956. g. decembrī Kalamazū

DV PILNSAPULCE MONTREĀLĀ

DV nodaļas biedru pilnsapulcē ziņojumus par valdes darbību sniedza pr-dis H. Vecziediņš, valdes loc. J. Gributs, A. Skrinda, J. Čugurs un Vanadžu kopas pr-ce T. Gaile.

Nodaļa regulāri aprūpē 4 trūkumcietēju ģimenes Vācijā, Austrijā. Atsevišķos gadījumos izsniegti pabalsti uz vietas, kā arī nodotas Lieldienu veltes. Ziedojumu vākšanas akcija par labu grūtdieņiem turpinās ar labiem panākumiem. Atzīmēšanas cienīgs ir Kārļa Lielā 1 stundas darba algas ziedojums $25.00. Iespēju robežās piešķirta vērība kultūras un jaunatnes darba atbalstam. Vanadzes ar savu rosību sekmējušas sarīkojumu labu izdošanos, kā arī noorganizējušas bazāru. Nodaļā 154 biedri, no tiem 46 Vanadzes.

35 proc. biedru nokārtojuši savas biedru naudas maksājumus. Revizijas komisijas pr-dis A. Zeltiņš savā ziņojumā norādīja, ka darbs veikts apzinīgi.

Par veikto darbu pilnsapulce izteica valdei pateicību.

Lai sekmīgāki veiktu aprūpes līdzekļu sagādi, pilnsapulce atzina, ka iedzīvināma aprūpes komisijas darbība.

Sakarā ar atkārtoti konstatēto atsevišķo DV biedru pasīvitāti savu materiālo saistību kārtošanā organizācijai, pilnsapulce nolēma, ka ikviens DV biedrs, kas līdz noliktam termiņam nenokārto savas biedru naudas maksājumus, atzīstams par izstājušos no organizācijas un svītrojams no tās sarakstiem.

Atzina, ka latviešu sabiedrības vadošajām personām trimdā būtu jāizvairās no nepārdomātiem vārdiem, griežoties ar uzrunām vai vēstījumiem pie tautiešiem dzimtenē, lai neizraisītu varbūtēju veltīgu asins izliešanu, kā tas jau ir pierādījies dažu apspiesto tautu zemēs. Nolemj šo ierosinājumu iesniegt arī delegātu pilnsapulcei.

Līdzšinējam valdes pr-dim H. Vecziedīņam un valdes loc. A. Skrindam nekandidējot, jaunajā valdē ievēlēja: O. Kļavenieku, Tamāru Gaili, J. Gributu, V. Frīdi un J. Čuguru. Revīzijas komisijā: O. Asmeni, A. Zeltiņu un H. Vecziedīņu. Par Vanadžu kopas pr-ci izraudzīja T. Gaili; par delegātiem O. Kļavenieku un A. Zeltiņu.

Sapulce ritēja raiti un labā saskaņā, to vadīja O.Kļavenieks, protokolēja J. Steprans un Vija Vecziedīņa.

O.

JO SPOŽU ATCERI MŪSU PIRMAJIEM CĪNĪTĀJIEM LATVIJAI

Tie bija likteņa dārdi, kas izskanēja dižgabalu grāvienos lielo Ziemassvētku kauju laikā. Tā bija traģiska cīņa ar pašu likteni. Un tieši pēc 40 gadiem jauni, liktenīgi dižgabalu dārdi atkal izskanējuši šo lielo kauju atceres priekšdienās. Tas ir bijis visu mūsu strēlnieku un pēc tam tālāko tautas varoņu laiku cīnītāju liktenis — ne vien ievadīt cīņu vētras, bet arī gadu desmitiem sajust sejās jauno un vētru pilno laiku sitienus.

Tas ir jauns pierādījums, ka nevis kaut kādi sīki vietējie iemesli, bet gan jaunu laiku un laikmetu nākšana bija radījusi un izveidojusi arī latviešu strēlnieku pirmos bataljonus. Šie bataljoni, kā lielu vētru un dziņu laika piepildītāji, drīz pārvērtās pulkos, brigadēs un pusotra gada laikā izveidoja latviešu pirmo armiju, ar vairāk kā 30.000 kaujās rūdītiem cīnītājiem. Šī armija, kā uguniga šautra, pārrāva visu vācu fronti. Tas notika 1916. gada 23. decembŗa rītā un pašos svētkos, — 25. decembrī — mūsu iebrukuma sasniegumi bija visaugstākie.

Šo kauju vēteŗāni gan 22./23. decembrī, gan 5./6. janvārī (pēc jaunā stila) atcerēsies to uguņu atblāzmu, kas sitās viņu sejās pirms 40 gadiem. Viņi nebūs vieni, jo daudzas organizācijas rīko skaistās atceres svētkus. Blakus strēlniekiem būs skatāmi Daugavas Vanagi, mūsu patriotiskā jaunatne, tālāko varoņu laiku pārstāvji un sabiedrības locekļi. Svētku izdošanos lielā mērā sekmēs latvju sievu un zeļteņu rokas un — sirdis.

Svētku noskaņa pacels arī mūsu preses siltā atsaucība. Arī sabiedrībā no jauna radusies dzīvāka interese ir par strēlnieku cīņām, ir par visu strēlnieka laikmetu. Sabiedrības uzmanību ir saistījuši jauni vēstures un rakstniecības izdevumi. Krājumam „Latviešu strēlnieki mūžības gaismā" ir sekojis romāns „Rozes lido gaisos", kuŗā jaunā gaismā parādīta strēlnieku vienību veidošanās, to cīņas, un „Varoņu mijkrēslis".

Liktenis ir gribējis, lai strēlnieku lielās kaujas atceres priekšvakarā ierunātos arī pulkveža Vācieša balss. Par to lielā mērā jāpateicas mūsu jaunā vēsturnieka Uļža Ģērmaņa uzņēmībai un starpniecībai. Var jau būt dažādās domās par plkv. Vācieša nostāju un izrīcību dažos laikos, bet tāpēc vien tā nav noklusējāma vai 100% nosodāma. U. Ģērmanis ir pareizi darījis, pievienodams Vācieti līdz ar strēlnieku vēstures ievērojamu daļu mūsu mūsu pārējai kara vēsturei.

Vairums mūsu cīņu ir beigušās traģiski. Mūsu cīnītāji ir daudz cietuši, pārdzīvojuši, daudz dzēruši no vērmeļu rūgtā kausa. Tomēr, līdzīgi traģēdiju varoņiem viņi arī pašlaik, par spīti visam, nejūtas nedz sagrauti, nedz salauzti. Tie ir pilni ar to pašu guni un apņēmību, kā tas bija agrākajās cīņu dienās. Arī pašlaik nav tā, ka kauju blāzmojums tos skartu tikai no ārpuses. Īstenībā tas sastopas ar iekšējo liesmojumu, kas ir vēl spožāks par ārējo. Un tā tie, kas pratīs redzēt, spēs saskatīt cīņu veteŗānnus divkāršā apmirdzumā.

Jo spožu kaujas atceri mūsu pirmās armijas pirmajiem cīnītājiem.

Edvīns Mednis

AICINĀJUMS VISIEM ASV JAUNATNES PULCIŅIEM

Amerikas latviešu jaunatnes apvienības valde savā pēdējā sēdē nolēma lūgt visus jaunatnes pulciņus izraudzīt personu, kas reģulāri iesniegtu ziņas par pulciņu darbību ALJA's informācijas vadītājam.

Kā zināms, Informācijas nodaļa pašlaik sagatavo apvienotu ALJA's Informācijas biļetenu, kuŗš, ceram, iznāks februārī, t. i., ja pulciņos būs tūlītēja atsaucība. Ziņotājus jau izraudzījuši 5 pulciņi: Dienvidkalifornijas, Indiānāpoles, Memfis, Ten., Čikāgas un Filadelfijas.

Ziņotāju vārdus ar īsiem pulciņa darbības pārskatiem lūdzu pieteikt ALJA's informācijas nodaļas vad. Hugo Atomam, Mexico City College, Mexico 10, D.F., Mexico.

GATAVOJAS PRESES BALLEI UN RAKSTNIEKU CĒLIENAM

LPB Kanadas kopas valde savā 10. decembŗa sēdē sakarā ar Latviešu dziesmu svētku organizācijas prezidija rakstu grozīja savu agrāko ieteikumu un vienojās nākošo dziesmu svētku laikā noorganizēt rakstnieku cēlienu svētdien, 1. jūnija priekšpusdienā, programmā paredzot Kanadā dzīvojošo, kā arī 2—3 viesu no ASV piedalīšanos.

Pārrunāja visus priekšsagatavošanas darbus Preses ballei, kas notiks 1957. g. 25. janvārī Columbus zālē, Toronto. Ievēlēja arī redakcijas kolleģiju Preses Pīlei. Pieņēma pārskatu par aizgājušā gada darbību un atzina ka biedru vakari ar programmu rīkojami arī turpmāk. Tekošo sarīkojumu sezonas pavasaŗa pusē vienojās noorganizēt literāru diskusiju vakaru. Jaunās valdes vēlēšanas notiks nāk. gada februārī.

Rezerves fonda (rakstu godalgošanai, kultūras darba veicināšanai un pašpalīdzībai) izveidošanai valde lūdz latviešu sabiedrības atsaucību, iesūtot šim mērķim ziedojumus.

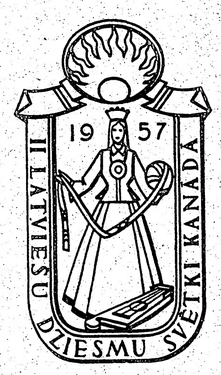

Dziesmu svētku sagatavošanas darbi turpinās

Dziesmu svētku Kanadā programmas, vāku un žetona zīmējumu žūrijas komisijas sēdē 12. decembrī piedalījās latviešu mākslinieku apvienības izraudzītie pārstāvji Arnolds Nulītis, Ēriks Dzenis, Edgars Krūmiņš un Latviešu dailamatnieku sabiedrības izraudzītie pārstāvji: Hugo Merčs un Aleksandrs Gugāns.

Sēdi vadīja Arn. Nulītis, protokolēja E. Krūmiņš.

No iesūtītiem 6 vāku zīmējumiem komisija vienbalsīgi izvēlējās projektu ar moto „Lokaitiesi mežu gali".

Žetona zīmējumu no 8 iesūtītajiem tāpat vienbalsīgi izvēlējās ar moto „Zvaigžņu dziesma".

Zīmējumu autoru iesūtītās aploksnes atvērs II Dziesmu svētku rīcības komiteja nākošajā sēdē, tad arī atklāsies izvēlēto zīmējumu autori.

Kerstens Toronto

Piektdien, 14. decembrī, no Milvokiem, Viskonsīnā, iebrauca bijušais Kongresa loceklis K. Dž. Kerstens. Viņa ciemošanās Toronto ierosinātāji un vadītāji ir Kanadas ukraiņu komiteja kopā ar Savstarpējās sadarbības līgu.

Piektdienas vakarā King Edward hotelī notika preses konference vietējai un jaunkanadiešu presei; ieradušies bija arī The Telegram un Globe and Mail pārstāvji.

Pēc īsas iepzīstināšanās Kerstens atbildēja uz žurnālistu jautājumiem, un no viņa atbildēm varēja secināt, ka runātājs gan ir aktīvs pretkomūnists un ļoti simpatizē apspiesto tautu liktenim, taču viņš atkārtoti pasvītroja, ka neiestājas par reālu palīdzību tautām aiz dzelzs aizkara, šinī gadījumā konkrēti ungāriem, izņemot palīdzību bēgļiem. Pēc Kerstena domām, bruņota palīdzība nav nepieciešama. Pēc viņa teorijas nepieciešama stingra politiska cīņa pret komūnistu partiju, kas pārvalda ne tikai dzīvi aiz dzelzs aizkara, bet arī Pad. Savienības armijā. Tiklīdz rastos plaisas un vājas vietas komūnistu partijas virskundzībā, rastos sacelšanās gadījumi armijā. Par Pad. Savienības armijas nespēku cīnīties par komūnistisko ideoloģiju liecina kādreizējais karš ar somiem un pašreizējās cīņas Ungārijā, kad krieviem jāsūta milzu pārspēks uz nelielo Ungāriju, un arī tad vēl viņiem nav izdevies apklusināt ungāru cīnītājus.

Pēc Kerstena domām, brīvajā pasaulē būtu dibināmas bēgļu armijas vienības ar savām uniformām un saviem karogiem, kas reizē celtu rietumu valstu drošību un pievilktu dezertējošās krievu armijas grupas.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delaware Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BARDIŅŠ, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UŽANS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 1270 Weston Rd. tel.: RO 2-0962; CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.
KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q., 5210 VICTORIA AVE., APT. 10

LASĪTĀJU vēstules

SARKANO ZĀDZĪBA

Latvijas Amerikā red.:

Tautietis Ķ. Čikāgā šī laikr. 8. decembŗa lasītāju vēstulēs pamatoti norāda, ka krievi Austrālijas olimpiādē lepojās arī ar svešām spalvām, ko daudzi kanadieši un amerikāņi nezina. Te, protams, pašu latvieši arī var daudz darīt, ar panākumiem — atmaskošanā. Tā ASV vidus daļas kādā 1/4 milj. abonentu lasītā laikraksta 7. dec. num. bija ievietots šo rindiņu autora vēstule „Reds steel glory", minot latviešus O. Grīgalku un I. Jaunzemi, ar nobeigu jautājumu — to be proud with the feathers of others?

J. M., Linkolnā

SAVĀDA REKLĀMA

Latvijas Amerikā redakcijai:

Es un vairāki citi latvieši Kanadā esam saņēmuši vienāda veida un satura rakstus, kuŗus pa pastu mums piesūtījis mājās it kā apgādu Laiks (tie rakstīti uz Laika standartlapas ar iespiestu šī apgāda adresi Nujorkā). Raksta beigu daļā ir nogriežams kupons, kuŗā atgādināts, ka laikraksta Laiks event. abonements pieteicams V. Ziedīņa kunga grāmatnīcai Toronto.

Saprotams, katrs laikraksts vāc abonentus, kā vien tam patīk. Tāpēc arī šinī gadījumā nevienam nebūtu ko iebilst, ja augšminētajā rakstā, kuŗā Laiks visādi izdaudzinās, nebūtu daži teikumi, kas izraisa izbrīnu. Proti, tajā starp citu ir šāds jautājums un arī atbilde: „Kamdē Laiku lasa visā pasaulē vairāk latviešu, kā visas pārējās latviešu avīzes kopā? Atbilde ir vienkārša — tādēļ, ka lasot Laiku, tautieši it kā iegūst vietu pirmajā rindā latviešu un pasaules notikumu teātrī."

Un par to nu arī jābrīnās, jo — nav ticams, ka šī raksta autors būtu saskaitījis visus četros kontinentos iznākošo latviešu laikrakstu metienus, kas katram nav pieejams. Ja viņš tos patiešām zinātu, tad arī būtu minējis Laika un visu pārējo mūsu laikrakstu tirāžu skaitļos. Bet tā kā tas nav darīts, tad rakstītāja tukšajā apgalvojumā saskatāms vienkāršs veikalniecisks triks, par ko daudzie tūkstoši citu latviešu laikrakstu lasītāji, protams, pasmaidīs, jo šāds paņēmiens atgādina provinces teātŗa naivu reklāmu.

Maz arī ticams, ka tautieši, lasot Laiku, jūtas it kā teātrī, pie tam vēl pirmajā rindā, kur sēž lūgti viesi — brīvbiļetnieki.

Latvijas Amerikā abonents, Toronto

Sarīkojumu kalendārs Toronto

28. decembrī Latviešu YMCA's un Lāpas eglītes vakars.
31. dec. TLB — TLSpK Jaungada sagaidīšana Columbus zālē.
6. janvārī TLB sestdienas skolas eglītes vakars.
12. janv. Zaķu balle.
12. janvārī Sv. Andreja baznīcā, TLB dāmu komitejas rīkots koncerts Ungāru palīdzībai.
18. janvārī 1957. g. Karnevāla sezonas atklāšanas balle Columbus zālē.
25. janvārī 1957. g. LPB Kanadas kopas tradicionālā Preses balle Columbus zālē.
26. janv. Draudzīgā aicinājuma atcere un TLNT teātŗa izrāde par labu TLAT sestdienas ģimnazijai.
17. febr. TLB dramatiskā ansambļa izrāde par labu TLB sestdienas skolai.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

23. decembrī DV Hamiltonas nodaļas Ziemassvētku eglīte.
6. janvārī skautu un gaidu eglīte.
12. janvārī HLB veco un jauno laiku deju vakars.
13 janvārī DV KT viesizrāde J. Akurātera „Priecīgais saimnieks.
19. un 20. janvārī HLB kultūras dienas Hamiltonā.
27. janvārī Ev. - lut. Kristus draudzes pilnsapulce pēc dievkalpojuma.
2. februārī HMMK balle.
10. februārī Hamiltonas DV teātŗa pirmizrāde „Dāmu valsis".
23. februārī II karnevāls Pigbridžā, Hamiltonas DV sarīkojumā.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Nelizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DAUGAVAS VANAGI

ZIEDOJUMI

Ziemassvētku akcijas ietvaros ziedojuši:

K. A. Bērziņš $2.00, Ed. Broders $3,00, The Spring Marketeria $2.50, A. Trankels $2.50, E. Vajeiks $2,00, A. Zālīte $1.00, E. Mūrnieks $1.00, A. Bērziņš $2.00, V. Muižnieks $1.00, E. Jaunzars $1.00, E. Blūmentāls $2.00, A. Millers $5.00, E. Aritis $1.00, H. Lepša $2.00, A. Upīte $1.50, M. Bārdiņš $1.00, R. Rukšāns $2,00, R. Miglāns $10,00, M. Bērzlapa $1.00, I. Wojeiechowskis $0.50, E. Garumsons $1.00, A. Fogels $0.50, Z. Liepiņš $0.50, J. Rapša $1.00, V. Ziemanis $2.00, B. Senkēviča $2.00, A. Mangulis $5.00, M. Gruzīte $2.00, E. Tilmanis $1.00, R. Beitiņš $5.00, H. Zichmanis $3.00, E. Rubenis $2.00, E. Erdmanis $2.00, T. Frīšfelds $1.00, J. Vītāls $1.00, A. Klekeris $2.00, G. Lazdiņš $1.00, E. Balodis $1.00, K. Bikše $1.00, Grāvleja $1.00, V. Kusmanis $1.00, V. Kuze $1.00, K. Beķeris $3.00, J. Krūmiņš $1.00, V. Palma $2.00, N. Čerņavskis $5.00, Kļaviņš $1.00, A. Rozentāls $1.00, P. Brisulis $2.00, L. Beinerovics $1.00, M. Švalbe $1.00, E. Jozefovičs $1.00, E. Kivlis $1.00, L. Blatčens $2.00, S. Kromans $1.00, A. Šmits $1.00, M. Novjks $1.00, Lotus florists $10.00, Iris florists $5.00, Z. Ešenberga $2.00, Rozītis $1.00, K. Grekeris $2.00, I. Salnājs $5.00, P. Brencis $10.00, V. Ābele $5.00, A. Vītols $2.00, V. Poldnieks $2.00, A. Kozlovskis $2.00, A. Jankēvics $2.00, L. Pavilons $2.00, E. Zirnītis $2.00, A. Sausais $5.00, A. Augulis $5.00, Nezināms $2.00, Z. Egle $1.00, K. Goldforda $1.00, L. G. $1.00, A. Harjū $1.00, S. Pizāns $1.00, Fredis $1.00, S. Birgers $0.25, V. Birgers $1.00, Nesalasāms $0.50, A. Rumpans $1.00, B. L. $1.00, Fr. Pelše $5.00, V. Miķelsons $1.00, R. Miķelsons $1.00, V. Vizbulis $2.00, H. Jaunzems $1.00, B. E. Tiltiņš $5,00, T. A. Tūters $2.00, Eiserts $1.00, A. Zemītis $2.00, Nesalasāms $1.00, Valdbeims $1.00, Nesalasāms $2.00, Jankovskis $2.00, B. Pops $5.00, Ed. Hūns $5,00, V. Bošs $1.00, Roveŗu saime — Viesturs $12.00, A. Mednis $5.00, A. Vītols $10.00, O. Ludviķi $2.00, A. P. Kuze $1.00.

Kopā ar iepriekšējiem ziedojumiem $754.61.

Latvisks paldies atsaucīgajiem ziedotājiem un ziedojumu vācējiem.

Aprūpes komitejas.
DV Toronto nod.

Latvijas Amerikā kantoris un DV grāmatnīca,

123 Huron ielā būs atvērti svētdien, 23. decembrī, no pl. 11 rītā līdz 4 p.p.

TRADICIONĀLAIS ZELTA SVĒTDIENAS ZIEMASSVĒTKU TIRDZIŅŠ

Tirdziņš būs atvērts no pl. 10 rītā līdz 4 p.p. Būs dabūjamas sudrablietas, koka izstrādājumi, rokdarbi, grāmatas u.d.c. Ziemassvētku dāvanām piemērotas mantas.

Visi laipni lūgti šo tirdziņu apmeklēt: tā atlikums tiks izlietots trūkumā nonākušo mākslinieku aprūpei un latviešu mākslas veicināšanai.

KANADĀ

TORONTO

● Saimniecisko darbinieku apvienības biedru gada pilnsapulce ar jaunas valdes vēlēšanām notiks Sv. Andreja baznīcas telpās svētdien, 13. janvārī, plkst. 11,30 rītā. Saimniecisko darbinieku apvienība nolēmusi Draudzīgā aicinājuma dienā atcerēties latviešu ģimnaziju un dāvināsskolai grāmatu skapi. Kā zināms, rudenī sākumā apvienība ģimnazijai dāvāja skolas zvanu.

27. aprīlī Saimniecisko darbinieku apvienība sarīkos Norvila vakaru ar paša komponista piedalīšanos. Koncerta vietu un solistu vārdus ziņos vēlāk.

● Sv. Jāņa draudzes Ziemassvētku tirdziņš dāmu komitejai deva ap $700 tīru atlikumu. Pavisam tirdziņā apgroziīts $1.250,00.

Mantu bagātība un dažādība tirdziņa stendos un arī laimestu klāstā deva pircējiem lielisku izdevību iegādāties skaistas, vērtīgas un latviskas svētku dāvanas: audumus kokgrebumus, keramiku, sudraba izstrādājumus, grāmatas . . . Ne viens vien pircējs, izraudzījis dāvanas draugiem, nevarēja attures no pārliecīgā kārdinājuma nopirkt arī pašam sev pa mantai.

Loterijas galdu greznoja un apmeklētāju nedalītu uzmanību pievilka īsts, dzīvs, liels gailis no latviešu lauksaimnieka V. Zvanītāja saimniecības. Bet netrūka arī citu tikpat oriģinālu laimestu: gleznu, rokdarbu, saimniecības priekšmetu u.t.t.

Nogurušie pircēji, atbrīvojušies no naudas maka satura ,tā vietā ieguvuši prāvus un pasmagus saiņus, ar paziņām satikušies, varēja atpūsties pie tases kafijas un cepumiem. Un kas par cepumiem! Galda vidū dižojās apmēros prāva un izskatā pievilcīga torte ar īstu, svaigu zemeņu dekorējumu. Tai kaimiņos biedrojās vēl citas ne mazāk kārdinošas tortes, šķivji ar cepumiem, pīrāgi un īstas, smaržīgas Ziemassvētku piparkūkas, skrauksķīgas un gardas.

Tā kā tirdziņā smaidus vien redzēja, tad var domāt, ka par izdoto naudu neviens pārliecīgi nebēdāja.

● Latviešu ģimnazijas slēgts eglītes vakars notiks Sv. Andreja baznīcas telpās sestdien, 22. decembrī, un to rīko paši ģimnazisti 4. klases audzēkņu uzraudzībā, lai reizi gadā ielūgtu vecākus un audzinātājus sēsties pie gataviem galdiem un bez centa izdevumiem. Audzēkņi sagatavojuši arī dažādus priekšnesumus, un aicinājuši īsti latvisku Ziemassvētku vecīti.

● Baptistu draudzes Ziemassvētku koncertā svētdien, 23. decembrī, Walmer Road baznīcā plkst. 4 piedalīsies viesis no Filadelfijas, komponists Viktors Baštiks, kas koncertā spēlēs ērģeles. Solists būs baritons Pēteris Geistauts u. c.

● I Ev. - lut. draudzes koŗa interns eglītes vakars notiks piektdien, 21. decembrī Sv. Andreja baznīcas zālē.

● Latviešu misione rīko eglītes vakaru pieaugušiem un bērniem sestdien, 22. decembrī, plkst. 8 v. Misiones namā, 14 Park Rd., pie Bloor pazemja stacijas.

Visi laipni ielūgti.

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus ar dzelžs ainkara sūtiet ar
TAZAB
& CO. LTD.
22 ROLAND GDNS
LONDON • • S.W.7
ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtam pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

LA
DARBS UN

JANVĀRĪ VĀKS LĪDZE KĻ
FONDA

LNAK Kultūras un izglītības nozares sēdē 12. decembrī apsprieda ZA kultūras fonda līdzekļu vākšanas, latviešu radio raidījumu, J. Niedras piemineklja fonda un citus aktuālus jautājumus.

Līdzekļu vākšanu ZA kultūras fondam Kanadē vadīt un kārtot uzņēmies E. Pētersons, kas uzturēs arī kontaktu ar ALA'u šinī nozarē. Līdzekļu vākšanas akcijas laiku un veidu saskaņos ar ALA'u. Tā sāksies janvāŗa mēnesī, un vāks ar listēm, piesūtot arī tautiešiem mājās mazas listes ar atpakaļaploksni.

J. Niedras piemineklja fondu, kuŗā kā pirmā $20 iemaksāja Saimniecisko darbinieku apvienība un kuŗā tagad iemaksājušas naudas summas arī dažas atsevišķas personas, pagaidām pārzinās A. Kopmanis, kas noorganizēs pie Kultūras un izglītības nozares atsevišķu komisiju fonda lietu kārtošanai.

Alimentu prasības no Baltijas valstīm

Bijuši vairāki gadījumi, kad trimdā dzīvojošie vīri ievadījuši laulības šķiršanu no sievām, kas palikušas Baltijas valstīs. Sakarā ar kāda igauņa ievadīto laulības šķiršanu, nesen amerikāņu tiesas iestādes nosūtījušas attiecīgu rakstu viņa sievai Igaunijā. No tās saņemta prasība, lai vīrs maksā alimentus bērnu uzturēšanai. Vīrs paskaidrojis, ka viņš ir ar mieru uzturēt savus bērnus, bet lai atļauj tiem izbraukt uz ASV. Grūti paredzēt, kāds būs iznākums šinī tiesas procesā.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

ŠIS IR PULKVEŽA LOBES
ĀSO DOMU LAIKS

Vai Latvija ir beigusi pastāvēt k
nācijas mūžu tikai tādēļ, ka t
ir svešas un naidīgas varas oku
pēta un apspiesta? Šāds jautājum
vietā, kad izlasa Christian Science
Monitor speciālkorespondenta
Harša rakstu „Kā palīdzēt Ungā
rijai?"

Šajā rakstā ievērojamais amer
kāņu laikrakstu komentātors sak
ka svarīgākā Amerikas problēm
Ungārijas jautājumā ir nevis, k
palīdzēt ungāru bēgļiem, bet k
palīdzēt visai ungāru tautai? Vi
saka, ka amerikāņi nevar mudin
ungārus atgriezties darba viet
un izbeigt streiku un pasīvo pr
testību komūnismam. Bet Har
atgādina, ka ungāru tautas prete
tība rada to pašu stāvokli, ko p
domju vara reiz jau atrisināja L
tuvē, Latvijā un Igaunijā. Lai s
jauztu šo reiz brīvo tautu pret
tību komūnisma režīmam, Krem
izdarīja deportācijas Baltijas v
stīs un pārvērta tās par padon
impecijas provincēm, pārvaldot
gad tās ar durkļu varu. Harša
ka, ka ir norādījumi, ka Krem
šādā ceļā Ungārijā var ievest n
mālas dzīves kārtību. Ja tas
tiktu, saka Harša, tad Ungā
beigtu eksistēt kā mācija, kā ze
kā valsts vienība.

Ja Rietumi darītu kaut ko,
šādu lietu norisi veicinātu un
darītu neko, kas to aizkavētu,
amerikāņu sirdsapziņa nekad v
nebūtu tīra, saka Harša. Vēl
rāk, viņš saka, ja visa amerik
runāšana par Austrumeiropas
brīvošanu" beigsies ar ungāru
cijas iznīcināšanu, tad mēs, am
kāņi, būtu vainīgi briesmīgā n
gumā.

Tik tālu Harša domas. Tās
zīst par notikušu faktu, ka B
jas valstis ir beigušas eksistēt
valstis, kā mācijas, kā savas ze
Par Baltijas valstu atbrīvo
Haršs un daudzi citi ameri
žurnālisti vairs nerunā, bet
turēšanas ārpolitikas". A
Džordžs Kenans pat raksta, k
apspiesto tautu tagadējais lik
uzskatāms par nobeigumu —
litāti.

Pret šādām domām un šā
rakstiem mēs nedrīkstam būt
reni un iecietīgi. Latvijas
taču turpina eksistēt, latviešu
cija tāpat, un mūsu brīvības
nav ne nobeigta, nedz veltīg
bezcerīga.

Un taisni tādēļ latviešu t
nieki var atkal un atkal s
kur ir Brīvās pasaules latvie
vienība? Ja tā ir bijusi vaja
tad taisni tagad.

Šis ir pulkveža Kārļa Lob
domu laiks — mēs būsim c
par Latviju tikai tad, kad
sāksim nest upurus — dzīvīb
savas personīgās brīvības u
Latvijai. Pulkveža K. Lobes
Vācijas Latvijā, kur pateikt
domas, ieies latviešu trimda
turē kā virziena rādītājs L
atbrīvošanas krustceļā.

S

…gada 19. decembrī. 101. nr.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.
KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8.7798, Montreal, P.Q.
210 VICTORIA AVE., APT. 10

LASĪTĀJU vēstules

SARKANO ZĀDZĪBA

Latvijas Amerikā red.:
Tautietis K. Čikāgā šī laikr. 8. …cembra lasītāju vēstulēs pama… …ti norāda, ka krievi Austrālijas …impiādē lepojās arī ar svešām …palvām, ko daudzi kanadieši un …merikāņi nezina. Te, protams, pa… …latvieši arī var daudz darīt, ar …nākumiem — atmaskošanā. Tā …SV vidus daļas kādā 1/4 milj. …bonentu lasītā laikraksta 7. dec. …ūm, bija ievietots šo rindiņu au… …ora vēstule „Reds steel glory", …inot latviešus O. Grigalku un I. …aunzemi, ar nobeigu jautājumu … to be proud with the feathers …f others?

J. M., Linkolnā

SAVĀDA REKLĀMA

Latvijas Amerikā redakcijai:
Es un vairāki citi latvieši Ka…adā esam saņēmuši vienāda vei…a un satura rakstus, kurus pa …astu mums piesūtījis mājās it kā …pgāds Laiks (tie rakstīti uz Lai…a standartlapas ar iespiestu šī …pgāda adresi Ņujorkā). Raksta …eigu daļā ir nogriežams kupons, …urā atgādināts, ka laikraksta …aiks event. abonements pietei…ams V. Ziediņa kunga grāmatnī…ai Toronto.

Saprotams, katrs laikraksts vāc …bonentus, kā vien tam patīk. Tā…pēc arī šinī gadījumā nevienam …ebūtu ko iebilst, ja augšminētajā …akstā, kurā Laiks visādi izdaudzi…nāts, nebūtu daži teikumi, kas iz…aisa izbrīnu. Proti, tajā starp ci…u ir šāds jautājums un arī atbil…de: „Kamdēļ Laiku lasa visā pa…aulē vairāk latviešu, kā visas pā…ējās latviešu avīzes kopā? Atbil…de ir vienkārša — tādēļ, ka lasot …aiku, tautieši it kā iegūst vietu …irmajā rindā latviešu un pasaules …otikumu teātrī."

Un par to nu arī jābrīnās, jo — …av ticams, ka šī raksta autors bū…tu saskaitījis visus četros konti…nentos iznākošo latviešu laikrak…stu metienus, kas katram nav pie…ejams. Ja viņš tos patiešām zinā…u, tad arī būtu minējis Laika un …visu pārējo mūsu laikrakstu tirā…žu skaitļos. Bet tā kā tas nav da…rīts, tad rakstītāja tukšajā apgal…vojumā saskatāms vienkāršs vei…kalnieciskss triks, par ko daudzie …tūkstoši citu latviešu laikrakstu …lasītāji, protams, pasmaidīs, jo …šāds paņēmiens atgādina provin…ces teātra naivu reklāmu.

Maz arī ticams, ka tautieši, la…sot Laiku, jūtas it kā teātrī, pie …tam vēl pirmajā rindā, kur sēž …lūgti viesi — brīvbiļetnieki.

Latvijas Amerikā abonents, Toronto

Sarīkojumu kalendārs Toronto

28. decembrī Latviešu YMCA's un Lāpas eglītes vakars.
31. dec. TLB — TLSpK Jaungada sagaidīšana Columbus zālē.
6. janvārī TLB sestdienas skolas eglītes vakars.
12. janv. Zaķu balle.
12. janvārī Sv. Andreja baznīcā, TLB dāmu komitejas rīkots koncerts Ungāru palīdzībai.
18. janvārī 1957. g. Karnevāla sezonas atklāšanas balle Columbus zālē.
25. janvārī 1957. g. LPB Kanadas kopas tradicionālā Preses balle Columbus zālē.
26. janv. Draudzīgā aicinājuma atcere un TLNT teātra izrāde par labu TLAT sestdienas ģimnazijai.
17. febr. TLB dramatiskā ansamļa izrāde par labu TLB sestdienas skolai.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

23. decembrī DV Hamiltonas nodaļas Ziemassvētku eglīte.
6. janvārī skautu un gaidu eglīte.
12. janvārī HLB veco un jauno laiku deju vakars.
13. janvārī DV KT viesizrāde J. Akurātera „Priecīgais saimnieks.
19. un 20. janvārī HLB kultūras dienas Hamiltonā.
27. janvārī Ev. - lut. Kristus draudzes pilnsapulce pēc dievkalpojuma.
2. februārī HMMK balle.
10. februārī Hamiltonas DV teātra pirmizrāde „Dāmu valsis".
23. februārī II karnevāls Pigbridžā, Hamiltonas DV sarīkojumā.

…sūtītos manuskriptus saīsināt. …uzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpa… …a. …em parakstītajos rakstos izteiktās do… …s viedoklim.

…avējoties atbildēsim; …sa pastu bezmaksas …gus. … PASKAIDROJUMI …LODĀ.

LNAK DARBS UN NODOMI

JANVĀRĪ VĀKS LĪDZEKĻUS ZA KULTŪRAS FONDAM

LNAK Kultūras un izglītības nozares sēdē 12. decembrī apsprieda ZA kultūras fonda līdzekļu vākšanas, latviešu radio raidījumu, J. Niedras pieminekļa fonda un citus aktuālus jautājumus.

Līdzekļu vākšanu ZA kultūras fondam Kanadā vadīt un kārtot uzņēmies E. Pētersons, kas uzturēs arī kontaktu ar ALA'u šinī nozarē. Līdzekļu vākšanas akcijas laiku un veidu saskaņos ar ALA'u. Tā sāksies janvāra mēnesī, un vāks ar listēm, piesūtot arī tautiešiem mājās mazas listes ar atpakaļaploksni.

J. Niedras pieminekļa fondu, kurā kā pirmā $20 iemaksāja Saimniecisko darbinieku apvienība un kurā tagad iemaksājušas naudas summas arī dažas atsevišķas personas, pagaidām pārzinās A. Kopmanis, kas noorganizēs pie Kultūras un izglītības nozares atsevišķu komisiju fonda lietu kārtošanai.

Domājams, ka latviešu raidījumu kārtošanu programmā „Canadians All" uzņemsies Ž. Zentiņš. A. Svenne izteica vēlmi organizēt īpašas regulāras latviešu pusstundas, kādas jau izkārtojuši vācieši, dāņi, ukraiņi un citas tautības. Šīs pusstundas ar saviem sludinājumiem atbalstītu latviešu uzņēmumi. Šādos raidījumos varētu lietot daudzās latviešu skaņu plates, kuras nevar izmantot programmā „Canadians All". Te varētu ietilpināt arī ziņas latviešu valodā. Iespējas šādus raidījumus izkārtot un to financēšanu vēl noskaidros tuvāk.

V. Upeslācis izgatavojis pirmos paraugus statistiskām aptaujas lapām, lai iegūtu skaitļus par latviešu stāvokli trimdā. Aptaujas lapas, kuras izstrādās vēl sīkāk, ir paredzēts izsūtīt latviešu organizācijām, draudzēm un kopām Kanadā.

E. Slaucītājs ziņoja par autoru honorāriem un lūdza organizācijas un sarīkojumu rīkotājus līdz gada beigām nokārtot iemaksas honorāru fondā, lai iemaksātās summas varētu savlaicīgi nosūtīt autoriem.

Alimentu prasības no Baltijas valstīm

Bijuši vairāki gadījumi, kad trimdā dzīvojošie vīri ievadījuši laulības šķiršanu no sievām, kas palikušas Baltijas valstīs. Sakarā ar kāda igauņa ievadīto laulības šķiršanu, nesen amerikāņu tiesas iestādes nosūtījušas attiecīgu rakstu viņa sievai Igaunijā. No tās saņemta prasība, lai vīrs maksā alimentus bērnu uzturēšanai. Vīrs paskaidrojis, ka viņš ir ar mieru uzturēt savus bērnus, bet lai atļauj tiem izbraukt uz ASV. Grūti paredzēt, kāds būs iznākums šinī tiesas procesā.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

ŠIS IR PULKVEŽA LOBES ASO DOMU LAIKS

Vai Latvija ir beigusi pastāvēt kā nācijas mītne tikai tādēļ, ka tā ir svešas un naidīgas varas okupēta un apspiesta? Šāds jautājums vietā, kad izlasa Christian Science Monitor speciālkorespondenta J. Harša rakstu „Kā palīdzēt Ungārijai?"

Šajā rakstā ievērojamais amerikāņu laikrakstu komentātors saka, ka svarīgākā Amerikas problēma Ungārijas jautājumā ir nevis, kā palīdzēt ungāru bēgļiem, bet kā palīdzēt visai ungāru tautai? Viņš saka, ka amerikāņi nevar mudināt ungārus atgriezties darba vietās un izbeigt streiku un pasīvo pretestību komūnismam. Bet Haršs atgādina, ka ungāru tautas pretestība rāda to pašu stāvokli, ko padomju vara reiz jau atrisināja Lietuvā, Latvijā un Igaunijā. Lai salauztu šo reiz brīvo tautu pretestību komūnisma režīmam, Kremlis izdarīja deportācijas Baltijas valstīs un pārvērta tās par padomju imperijas provincēm, pārvaldot tagad tās ar durkļu varu. Haršs saka, ka ir norādījumi, ka Kremlis šādā ceļā Ungārijā var ievest normālas dzīves kārtību. Ja tas notiktu, saka Haršs, tad Ungārija beigtu eksistēt kā nācija, kā zeme, kā valsts vienība.

Ja Rietumi darītu kaut ko, kas šādu lietu norisi veicinātu un nedarītu neko, kas to aizkavētu, tad amerikāņu sirdsapziņa nekad vairs nebūtu tīra, saka Haršs. Vēl vairāk, viņš saka, ja visa amerikāņu runāšana par Austrumeiropas „atbrīvošanu" beigsies ar ungāru nācijas iznīcināšanu, tad mēs, amerikāņi, būtu vainīgi briesmīgā noziegumā.

Tik tālu Harša domas. Tās atzīst par notikušu faktu, ka Baltijas valstis ir beigušas eksistēt kā valstis, kā nācijas, kā savas zemes. Par Baltijas valstu atbrīvošanu Haršs un daudzi citi amerikāņu žurnālisti vairs nerunā, bet „aizturēšanas ārpolītikas" autors Džordžs Kenans pat raksta, ka šo apspiesto tautu tagadējais liktenis uzskatāms par nobeigumu — finālitāti.

Pret šādām domām un šādiem rakstiem mēs nedrīkstam būt mēreni un iecietīgi. Latvijas valsts taču turpina eksistēt, latviešu nācija tāpat, un mūsu brīvības cīņa nav ne nobeigta, nedz veltīga un bezcerīga.

Un taisni tādēļ latviešu trimdinieki var atkal un atkal saukt: kur ir Brīvās pasaules latviešu apvienība? Ja tā ir bijusi vajadzīga, tad taisni tagad.

Šis ir pulkveža Kārļa Lobes aso domu laiks — mēs būsim cīnītāji par Latviju tikai tad, kad mēs sāksim nest upurus — dzīvības un savas personīgās brīvības upurus Latvijai. Pulkveža K. Lobes raksts Vācijas Latvijā, kur pateiktas šīs domas, ieies latviešu trimdas vēsturē kā virziena rādītājs Latvijas atbrīvošanas krustceļā.

Saturns

Agronomu biedrības dārzkopības sekcijas darbība

LABK dārzkopības sekcija pirmā darbības gadā sarīkojusi divas ekskursijas, vienu uz Bramptonas lielo puķu audzētavu — Dales Estate Ltd., bet otru pie latviešu tabakas audzētāja E. Augstmaņa Delhi apkārtnē. Nākošā gadā paredzēta ekskursija uz vietējo lauksaimniecības koledžu Gvelfā, kur ir arī plaša nodaļa dārzkopībai. Ziemas periodā notika referātu vakars, kurā klausītājus iepazīstināja ar augļkopības stāvokli un dārzsaimniecībām Niagaras apkārtnē, kā arī pastāstīja par vispārēju mājas apkārtnes izdaiļošanu. Sekcijas dalībnieks A. Budrēvics izstrādājis izdaiļošanas plānu latviešu 1. ev. - lut. draudzes lauku īpašumam „Sidrabene", bet K. Zariņš vadījis priekšdarbus šī plāna realizēšanai uz vietas un stādījumu iekārtošanai. Sekcijas valde šim nolūkam ziedojusi „Sidrabenes" pārvaldei vairākus košuma kociņu dēstus. Savus pakalpojumus sekcijas valde piedāvājusi arī Sv. Jāņa draudzes lauku īpašuma pārvaldei.

Sekcijas darbības laikā sarīkoti arī 2 biedru vakari, no kuriem pēdējais notika nesen Edvarda parka telpās, Toronto ziemeļu daļā, un bija pulcinājis 24 dalībniekus. Tradicionālo puķu grozu, ko šogad bija gatavojis „Lotus" puķu veikals, laimēja I. Freimane.

Dārzkopības sekcijā pašreiz ir 28 biedri, no kuriem liels vairums dārzkopības mācības iestāžu absolventi, galvenokārt no Bulduru dārzkopības skolas un vidusskolas. Sekcijas dalībnieku skaitā ir arī vairāki agronomi, kas pašreiz nodarbināti dažādās dārzkopības nozarēs, latviešu puķu veikalu īpašnieki un praktiski dārzkopji kā arī interesenti. Tā kā sekcijas dalībnieki pa lielākai daļai dzīvo izklaidus dažādās Ontario provinces vietās, pilnsapulci apmeklēt visiem nav iespējams, kādēļ sekcijas valde paredz valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas turpmāk izdarīt pa pastu. Sekcijas vadītāja adrese ir: K. Zariņš, Edwards Gardens, Lavrence Ave., E., Don Mills, Ont., kur sūtāma korespondence un jaunu biedru pieteikumi. Tuvākā nākotnē sekcijas valde paredz rīkot atkal referātu vakaru Toronto.

-tis.

Mūsu pārstāvis Čikāgā

K. F. ĶEZBERS,
2637 W. Potomac Avenue,
Chicago 22, Ill.,
tel. Brunswick 8-8881,
pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.

Mūsu pārstāvji Zviedrijā

pieņem laikraksta abonēšanas maksu un sludinājumus:
1. INFORMATION — Postgiro 356146 Stockholm.
2. DV STOKHOLMAS NODAĻA, Box 220, Stockholm 1.

SOCIĀLISTU INTERNACIONĀLE UN BRITU PRESE

LA LONDONAS LĪDZSTRĀDNIEKA POLĪTISKĀS PIEZĪMES

Kopenhāgenā Anglijas leboristu vadonim Hjū Gētskelam bija jāpiedzīvo nepatīkams pārsteigums: Francijas sociālisti neatbalstīja viņa angļu - franču - izraēļu rīcības nosodīšanu; tie ne tikai neatbalstīja, bet visa franču delegācija atstāja konferences telpu. Gētskels gan, pats būdams ar semītiskām asinīm, mēģināja attaisnot Izraēlas rīcību, bet franči un angļi viņa acīs neatrada nekādu žēlastību. Gētekela runa arī nesaturēja nekā jauna, bet bija pilna tā paša pazīstamā naida pret angļu un franču imperiālistiem Īdenu un Pino. Lai nu kā, taču Kopenhāgenā biedrs Gētskels saprata, ka franču sociālisti nedomā pakļauties diktātam, kādu mēģina ieviest sociālistu internacionālē.

Franču delegācijas vadītājs M. Komins kritizēja internacionālē pieņemto rezolūciju, kas nenosoda pulkveža Nāsera imperiālismu; nenovērtē iepriekšējo Nāsera agresīvo un draudu polītiku pret Izraēlu; formāli nenosoda Pad. Savienības intrigu polītiku Vidējos Austrumos; neizsaka sociālistu internacionāles solidāritāti ar Izraēlu.

Kamēr Gētskels Kopenhāgenā veica savu „pretbritu" propagandu, Anglijas parlamenta kuluāros notika klusa cīņa — konservātīvās partijas deputāti, tā saucāmā Suecas grupa un vairāki sociālistu deputāti, arvien vairāk iedrošināti ar simpatiju pieaugšanu Amerikā, ir nolēmuši cīnīties par Suecas jautājuma goda pilnu atrisinājumu. Draudi, kas visos Vidējos Austrumos pieaug arvien vairāk, par Sīriju nolaistais dzelzs priekškars un Turcijas labvēlīgā nostāja par britu, franču un izraēļu polītiku, stiprinājusi arī kapteiņa Vaterhauza grupu. Nav šaubu, ka Sīrijas un Jordānas rīcība pat daudziem sociālistu deputātiem atvērusi acis. Arī prezidents Eizenhauers beidzot sapratis, ka Anglijas un Francijas policijas akcija Suecā bija vairāk kā nepieciešama un ka tikai Apvienoto Nāciju iejaukšanās, ar prezidenta paša atbalstu, izveidoja stāvokli, kurā arabu zemes viena pēc otras gatavojas iekrist Maskavas klēpī. Sapnis par to, ka ar skaistiem vārdiem un nelielu saimniecisku palīdzību ASV iespētu attturēt Kremļa varas pieaugšanu arabu valstīs, liekas izsapņots. Britu presē jau parādās minējumi, ka sarunas „kara noziedznieku" Īdena un Pino un „augstā priestera" Eizenhauera starpā ir vairāk kā iespējamas. Dabiski, britu konservātīvo prese mēģina šo pēkšņo Eizenhauera nostājas maiņu izskaidrot.

Kā viens no spilgtākiem piemēriem tiek minēts amerikāņu arodbiedrību izpildkomitejas paziņojums, ka tā, A.F.L. - C.I.O. (16 miljoni biedru), nosoda valdības nostāju Ēģiptes polītikā un atbalsta angļu - franču intervenciju kā neizbēgamu Nāsera provokātīvās polītikas konsekvenci. Šī ziņa, kas ar lielu patiku uzņemta britu konservātīvo un neatkarīgo presē, pilnīgi tiek noklusēta leboristu un komūnistu laikrakstos. Vispār nekad pēdējo 3 gadu laikā ziņas par polītisko stāvokli un valdības polītiku nav bijušas tik pretrunīgas kā pašreiz. Lielie dienas laikraksti, kas sākumā aizstāvēja Gētskeļa uzbrukumus sēram Antonijm, pašreiz nostāju mainījuši. Pat nopietnais „Manchester Guardian" atzinis, ka kļūdījies, nosodot Īdena polītiku, uzmanīgi izsakot domu, vai būtu labi atvilkt spēkus, paļaujoties uz „milža ar māla kājām" (AN) solījumiem. Konservātīvais „Times", „Daily Telegraph" un „Daily Mail" kā jau no paša sākuma, arī tagad atbalsta Īdena polītiku. Šai nopietnajai trijotnei piebiedrojas skandālu lapa „Daily Sketch".

„Daily Mirror", kas dažbrīd nebaidās pateikt patiesību un kas to pasaka diezgan vulgārā un nekaunīgā veidā, ir galvenā lasāmviela angļu strādniekiem. Tā polītiskais iespaids ir neticami liels. Sarunās par polītiku strādnieki bieži lieto šī laikraksta saukļus, tikai šoreiz spējīgais „Daily Mirror" redaktors Hjū Kudlips ir pārrēķinājies. Viņš noteikti nav komūnists, jo neviens no angļu laikrakstiem neveltīja tik asus vārdus Čekas priekšiekam Serovam, kā tieši „Mirror". Bet viņa naids pret Anglijas konservātīvo partiju iet līdz nejēdzībai. Ne vienu vien reizi „Mirror" maksāja soda naudu par apvainojumiem.

Šī mācība „Daily Mirror" redaktoram un viņa iedvesmotājam Kasandram nav tomēr nākusi par labu. Jau kopš Suecas krizes sākuma laikraksts uzbrūk valdībai un visvairāk tieši sēram Antonijam. Ir labi, ja kādā zemē valda preses brīvība, ja laikraksti var kritizēt valdības un parlamenta rīcību, bet „Daily Mirror" vēlas daudz ko vairāk — tas grib, lai nevis Dauninga ielā, bet gan Flita ielā noteiktu Anglijas polītiku. Tas nevēlas, lai sociālisti uzvarētu demokratisku vēlēšanu ceļā, protams, ar kreisās preses atbalstu, bet gan iegūtu varu — kaut vai ar varmācību. Ja tolerance ir viena no britu tautas raksturīgākajām īpašībām, tad „Daily Mirror" un arī visa pārējā sociālistu prese šo īpašību ignorējusi.

Rezultāti ir vairāk nekā redzami — „Mirrora" un pārējo šāda veida laikrakstu iespaids sāk vairāk vai mazāk zust. Par spīti izmisuma kliedzieniem un lozungiem pāri visai pirmajai lapaspusei, angļu tauta ar nepacietību gaida sēra Antonija atgriešanos un Suecas jautājuma goda pilnu, kā saka kapteinis Vaterhauzs, atrisinājumu, vienalga, ar vai bez ASV un Apvienotajām Nācijām.

G. Z.

Jāni Donata d. ĀRSMENIEKU,

dz. 1926. gadā. Pēdējās ziņas: 1945. g. bijis frontē Austrumprūsijā. Meklē vecāki.

IZIDORU GRUGULI,

apm. 30 g. v., kādu laiku dzīvojis Anglijā, meklē piederīgie.

Ja kādam būtu ziņas par viņiem, lūdz rakstīt: LA, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Savienotās VALSTĪS

GRAND RAPIDI (MICH.)

Latviešu biedrības priekšnieka inž. O. Leimaņa godināšanas vakars sakarā ar viņa 65 gadu dzimšanas dienu, notika 8. decembrī Latviešu biedrības telpās. Bija pulcējušies tuvu pie simts personu. Viesu pulkā bija diezgan daudz tālu ciemiņu, sevišķi kupli bija pārstāvēta korporācijas Patria saime, kuras loceklis ir pats jubilārs. Gaviļnieku ar dzīves biedri, kad tie ieradās, sagaidīja „Ar daudz baltu dieniņu" un pasniedza viņam ziedus. Atskatu par jubilāra dzīves gaitām sniedza Grand Rapidu organizāciju padomes priekšsēdis A. Jaunais, kas pasniedza arī latviešu sabiedrības balvu — N. Štūla gleznu Rīgas skats (opera). Pie kopējā vakariņu galda apsveikumus un laba vēlējumus nodeva bīskaps J. Rancāns u.d.c. Bija arī vairāki rakstveida apsveikumi. Inž. O. Leimanis savā atbildes runā pateicās katram atsevišķi un novēlēja, lai sadarbība starp latviešu organizācijām veidotos vēl uz ciešākiem pamatiem.

8. decembrī savas ģimenes un tuvāko draugu vidū uz 65 mūža gadiem atskatījās Jēkabpils apr. Seces pag. priekšzmīgais lauksaimnieks un vecais strēlnieks Jānis Kanelis. Viņš dzimis Seces pagastā un visu savu dzīves posmu bijis uzticīgs zemes kopējs. Darbojies pagasta pašvaldībā un 13 gadus bijis Seces pagasta vecākais, vienmēr ar lielu taktu un iecietību vadīdams pagasta saimniecisko un kultūrālo dzīvi, tā iemantojot vispārēju cieņu. 1944. g. J. K. ar piederīgiem atstājis savu iemīļoto lauku sētu Skalderus un izceļojis uz Vāciju. Sav. Valstīs ieradies 1950. g. Misisipī, bet vēlāk pārcēlies uz Grand Rapidiem. Strādā fabrikā un domā šo darbu vēl turpināt, jo jūtas arvien moss un dzīves priecīgs. Grand Rapidos iepircis ģimenes māju, un šeit svešniecības gaitas vada arī viņa dzīves biedre, dēls un meita.

2. decembrī šeit viesojās nelaiķa redaktora Jūlija Druvas dēls Kārlis Druva no St. Džozefas Mičigenā. K. Druva (baritons) ar dziesmām kuplināja latviešu ev. - lut. Vienības draudzes dievkalpojumu un rīta dievkalpojumā dziedāja Sv. Paula episkopāļu baznīcā amerikāņu draudzē, izpelnoties atzinīgus amerikāņu vērtējumus. Pēcpusdienā jaunais dziedonis ieradās Hestingā, kur iepriecināja dievkalpojuma kopas dalībniekus; ērģeļu spēli sniedza Ieviņa Ziediņa un Rudīte Jirgensone.

Zelma Birzniece pēc izveseļošanās atstājusi Saulstaru sanatoriju, kur viņa pavadījusi nepilnu gadu. Tajā vēl ārstējas daži mūsu tautieši.

3. decembrī Eduards Grīnvalds piedalījās amerikāņu Ērģelnieku ģildes sanāksmē Kalamazū, kur referēja par latviešu tautas dziesmām. Vairākas tautas dziesmas dziedāja E. Reinvalde, bet pavadījumu veica Ed. Grīnvalds. Sanāksme ar priekšnesumiem, ko noklausījās daudzas prominentas personas mūzikas dzīvē, notika Stesena universitātes kapellā. Mūsu tautas dziesmas izraisīja lielu interesi sanāksmes dalībniekos.

Kāds latvietis, kurš uz nomas līguma pamata bija ieguvis savā rīcībā benzīna pārdošanas punktu, pasākumu likvidējis, jo ne vienmēr tāds var dod labu peļņu, jo šinī nozarē jārēķinās ar daudz un dažādiem apstākļiem. Šim cilvēkam bija arī visas vajadzīgās priekšzināšanas, tomēr viņš atzinis par prātīgāku kalpot otram un strādāt īsākas darba stundas.

KALAMAZU

4. decembrī notika YWCA's rīkotais starptautiskais eglītes vakars, uz kuru piedalīties ar priekšnesumiem bija aicinātas vairākas nacionālās grupas. Cerētā aktīvā piedalīšanās izpalika, tā ka latviešu grupai gandrīz vienai vajadzēja aizpildīt vakara programmu. Uzrunu teica YWCA's pārstāve, jaunatnes kopas meiteņu sekstets dziedāja vairākas latviešu dziesmas, bet tautiskās dejas dejoja kopas tautisko deju grupa. Priekšnesumu izpildītāji bija visi latviešu tautas tērpos, Ziemassvētku eglīte bija puškota īsti latviski, tāpat netrūka pacienāšanas ar svētku pīrādziņiem un āboliem. Šāda veida uzstāšanās no latviešu puses bija pirmā un kuplajam apmeklētāju skaitam tā labi patika, ko pierādīja daudzie jautājumi par latviešiem un Latviju. Eglītes vakara noorganizētāja un priekšnesumu vadītāja bija Alise Ose un I. Vinklere. Pacienāšanai ābolus ziedojusi Stagu ģimene.

9. decembra pēcpusdienā notika Latviešu sestdienas skolas rotaļu vakars.

ASV bruņotos spēkos iesaukts aktīvs jaunatnes kopas biedrs, students A. Longens.

Latviešu b-ba kopīgi ar jaunatnes kopu 31. dec. biedrības namā rīkos Jaunā gada sagaidīšanas balli. Priekšnesumus gatavo jaunieši.

26. janvārī notiks filmas „Mans Jāņu vainags nevītīs" izrāde.

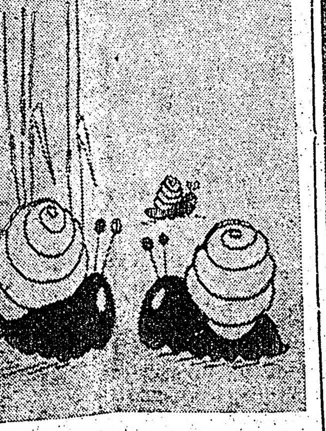

— Es tev gribēju kaut ko pateikt tad, kad viņa būs aizgājusi pietiekami tālu, bet nu esmu aizmirsusi, kas tas bija.

AMERIKĀŅI ‚NOLAUPA' KANADAS LATVIEŠU INŽENIERI

SARUNA AR KUĢU BŪVĒTĀJU INŽ. E. SAKSU

— Sv. Katarīnes latvieši zaudē savu rosīgāko sabiedrisko darbinieku. — Inž. mech. Emīls Sakss pārņem lielu kuģu būves darbus Klīvlendā. — Pirmais darbs Kanadā bijis — govju slaukšana. — Vai Latvijā kuģu būvētāju darbs bija augstvērtīgāks?

Kādā no Sv. Katarīnes sarīkojumiem sastapu pazīstamo sabiedrisko darbinieku un inženieri Emīlu Saksu, kas pēc 6 gadu darba Port - Velleras kuģu būvētavā nesen pārcēlās tādā pašā darbā Klīvlendā. Zinot viņa iepriekšējos panākumus Port - Vellerā, lūdzu latviešu kuģu būves speciālistu pastāstīt sīkāk par savām gaitām un pieredzējumiem šīsdienas kuģu būvniecībā ASV un Kanadā, — salīdzinājumā ar Latvijas kuģu būvniecības sasniegumiem.

Sarunā noskaidrojās, ka E. Sakss beidzis Latvijas universitātes mechanikas fakultātes kuģu būvniecības nozari. Sākot jau no 1923. gada viņš darbojies Liepājas kara ostas darbnīcās, tad vēlākajā „Tosmāres" kuģu būvētavā un mašīnu fabrikā. Piedalījies Rīgas pontonu tilta projektēšanā, strādājis arī Valsts elektrotechniskajā fabrikā, un kopā ar inženieri Novicki (tagad Brazilijā) uzbūvējuši 25 sporta un treniņu lidmašīnas aizsargu un Latvijas kara aviācijas vajadzībām.

1945. g. 8. maijā ar pēdējo kuģi Sakss atstājis Liepāju un noklūst Neištatē, kur tūlīt stājas pie nometnes sabiedriskās dzīves organizēšanas un veidošanas. Drīz rodas arī darba lauks savā profesijā, kad angļu militārā pārvalde uzdod viņam līdz ar bijušajiem Rīgas cementa fabrikas vadītājiem, inž. - kim. Leju, Krūzi un citiem, atjaunot un paplašināt kara nopostīto ģipša un ģipša plašu fabriku, ko viņi drīz samontē un papildina labākajā ražošanas kārtībā. Rodoties pirmajai izdevībai izceļot, E. Sakss ar ģimeni ierodas Kanadā un sāk savas gaitas pie kāda Ontario lauksaimnieka Fergusas apkārtnē par govju slaucēju un cūku apkopēju. Nastrādājis 14 mēnešus un izpildījis savu paredzēto kontraktu ar uzviju, E. Sakss 1950. gadā pārceļas uz Sv. Katarīnēm un sāk savas darba gaitas netālajā Port - Velleras remontu un kuģu būvētavā, kur nostrādā 6 gadus.

Jau pēc pavisam īsa laika kuģu būvētava uztic E. Saksam visu Port - Vellerā būvēto kuģu, mašīnu un techniskō iekārtojumu izplānojumu. Šajā darbā viņš strādājis visu laiku, būvējot 21.000 un 23.000 tonnu preču kuģus ar caurmēra garumu līdz 670 pēdām, ogļu, graudu un citu lielu smagumu pārvadāšanai ar iebūvētām vismodernākajām mašīnām un technīskām ierīcēm.

Uz jautājumu, kāpēc viņš atstājis Port - Velleru un pārgājis darbā uz Klīvlendu, saņēmu atbildi, ka tas bijis tikai nejaušs gadījums, patiesībā likteņa ironija, jo Sv. Katarīnēs nopērkot māju, domājis tur palikt arī uz dzīvi.

Bet šā gada Lieldienās, sakarā ar kāda amerikāņu kuģa pilnīgu pārbūvi, nācies sastapties ar amerikāņu inženieriem - lietpratējiem, kas 6 vīru sastāvā ieradušies pārbaudīt un kritizēt viņa darbu. Pēc 5 stundu spraigām debatēm viņam izdevies, — vienam pret sešiem, pierādīt savu aprēķinu un darba paņēmienu pareizību, kur noskaidrojies, ka LU mechanikas fakultātē gūtās zināšanas attaisnojušās, un latviešu mācības spēkiem pienākas liela pateicība par darbu ar studentiem, ko daži nosaukuši par pedantisku sīkumainību, bet kas tik labi vēlāk noder praksē. Rezultātā — pēc pāris dienām pienācis piedāvājums stāties amerikāņu dienestā daudz lielākā un atbildīgākā darbā, pārņemot sabiedrības kuģu būvētavu Klīvlendā. Aicinājumu E. Sakss pieņēmis.

Pēc pirmajām 5 aizvadītajām nedēļām jaunajā darbā E. Sakss atzīstas, ka tās nav bijušas vieglas. Vispirms jau nācies sastapties ar padoto amerikāņu inženieru pretestību, jo tiem ne visai patikami bijis pakļauties „ārzemnieka" vadībai. Tāpat darba paņēmieni nedaudz atšķīrušies no Port - Velleras kuģu būvētavā pielietotiem, un sākumā bijis pagrūti visu piemērot un sagatavot tiešajam darbam. Tagad gan viss jau sīki iepazīts, un viss ejot normālās sliedēs.

Grūti zināt, kādas ir inž. Saksa domas par kuģa būvniecību Latvijā, salīdzinot to ar Kanadā un ASV veiktajiem darbiem. E. Sakss paskaidro, ka šejienes inženieri un kuģu būvētājas sabiedrības ir daudz uzņēmīgāki, drosmīgāki, nebaidās no techniskām grūtībām, un bieži ātri izšķiras par lieliem darbiem, nezinot, kāds būs gala iznākums. Latvijā visas kuģu būves tika ilgi plānotas, aprēķinātas un pārdomātas. Taču salīdzinājumā jākonstatējot, ka latviešu amatnieku darbs bijis vērtīgāks, rūpīgāks, un ne tik paviršs kā šeit redzētais.

Tālāk mūsu saruna novirzās par sabiedrisko dzīvi un tikšanos ar tautiešiem jaunajā dzīves vietā. Ar Emīla Saksa aiziešanu Sv. Katarīnes latvieši zaudē pašu rosīgāko sabiedrisko darbinieku. Sešos aizvadītajos gados Sv. Katarīnēs E. Sakss bijis gan DV nodaļu pr-ka, gan valdes locekļa amatos. Darbojies draudzes pārvaldē un bijis vietējā vīru koŗa „Viesturs" diriģents. Līdz aiziešanas dienai viņš veica latviešu organizāciju pārstāvja pienākumus un 1952. gadā nodibināja arī inženieru un techniķu kopu, rīkojot vairākas ekskursijas un izbraukumus, aicinot latviešu techniskos darbiniekus uz kopēju pārrunu un domu izmaiņu.

Nākotnē inž. E. Sakss nolēmis, cik vien iespējams, iedziļināties savā profesijā, lai rastu jaunus ceļus darba produkcijā, parādot latviešu sīkstumu un neatlaidību. Cik nu brīva laika atlikšot, to atkal, bez šaubām, ziedošot latviešu dziesmai un latviešu sabiedriskajam darbam.

J. L.

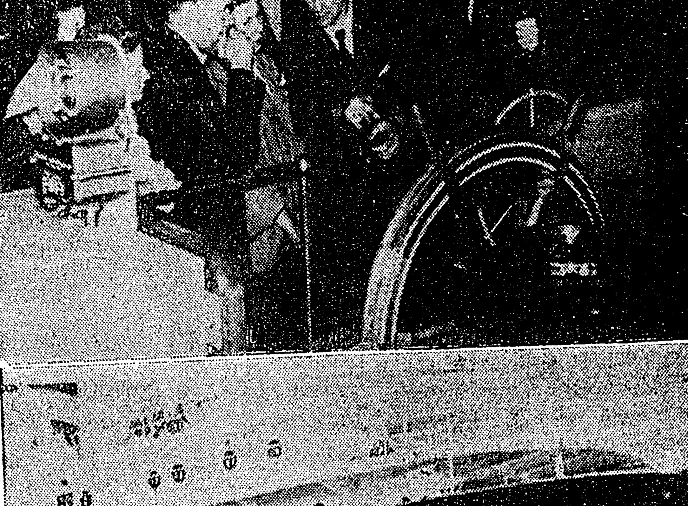

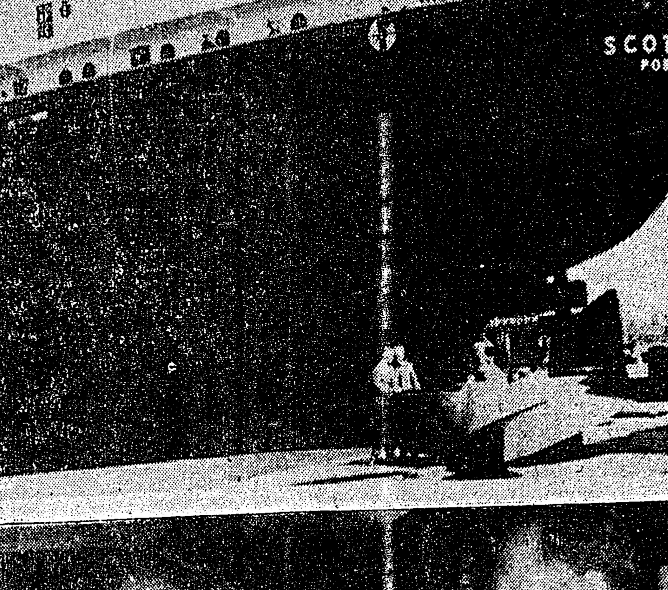

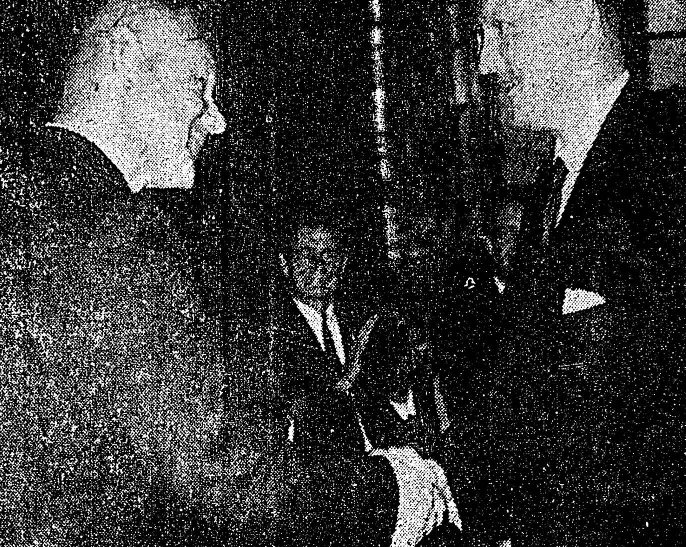

Augšā: inž. E. Sakss (vidū) iepazīstina latviešu inženierus ar kuģa stūres un nnavigācijas ierīcēm kuģu būvētavā Port-Vellerā. Vidū: ekskursijas dalībnieki apbrīno masīvo kuģa skrūvi. Apakšā: atvadoties no Sv. Katarīnes, par veikto darbu dziesmu drušā vā koŗa dalībnieku dāvanu — svečturi E. Saksam pasniedz Ž. Andersons (pa kreisi). J. Līģera uzņēmumi

CEĻA VĀRDI

Patiesais ir dievišķam līdzīgs; tas neatklājas tieši, mums tas jāuzmin tā darbībā. Goete

*

Dažas patiesības nav jāsaka, citas nevajadzētu teikt, un dažas ir jāpasaka. Vilhelms Bušs

*

Muļķīgākais no visiem maldiem ir, ja jaunas, gudras galvas domā, ka tās zaudēs savu īpatnību, ja tās atzīs to patiesību, ko citi jau atzinuši. Goete

*

Redzēt lietas to skaistumā nozīmē redzēt lietas, kādas tās īstenībā ir. Vortsverts

Sporta APSKATS

LATVIEŠU SPORTA PADOMES TRIMDĀ PREZIDIJA INFORMĀCIJAS LAPA PIELIKUMS LATVIEŠU SPORTISTIEM SVEŠUMĀ

PAR MŪSU ZELTA MEDALISTI

Zelta medaļas ieguvēja šķēpa mešanā sievietēm — Inese Jaunzeme ir Rīgas medicīnas institūta 4. kursa studente.

Ar sportu viņa iepazinusies vidusskolā, kad spēlējusi basketbolu. Vēlāk basketbolistes gaitas turpinātas Rīgas „Daugavas" Centrālā sporta kluba vienībā. Tajā pašā laikā viņa pievērsusies arī vieglatlētikai, piedalījusies maiņas skrējienos, grūdusi lodi un metusi disku.

Pēc vidusskolas beigšanas Jaunzeme iestājusies Rīgas medicīniskā institūtā, kā arī apmeklējusi fizkultūras institūtu.

Pirmais nozīmīgais panākums šķēpa mešanā izcīnīts 1952. gadā, kad Jaunzeme ar 40,04 m pārspējusi L. Aldzeri - Pūci, izcīnot Pad. Latvijas meistarnosaukumu.

Iestājoties sporta biedrībā Dinamo, par Jaunzemes treneri kļūst Vesera metējs Alberts Putāns, kas Inesi pilnīgi pievērš šķēpa mešanai. Tiek aizmirsts basketbols, pat lodes grūšana, kurā Jaunzeme 1950. gadā bija jaunatnes rekordistе — 10,39 m, kā arī augstlēkšana, kur Jaunzemes labākais rezultāts bija 1,45 m (1951. g.).

1952. gadā viņas labākais sasniegums bija 42,12 m, 1953. g. — 41,88 m, 1954. g. — 45,68 m un 1955. g. — 45,21 m. Straujš progress bija vērojams jau šī gada pavasarī, kad Tallinā Jaunzeme ar 49,36 m sasniedz jaunu Pad. Latvijas rekordu, ko Pad. Savienības meistrsacīkstēs Maskavā uzlabo — 50,84, bet olimpisko spēļu pārbaudes sacīkstēs Taškentā uzvar ar 52,86 m rezultātu.

Novembra pēdējās dienās Melburnā, Ineses šķēps lidoja 53,85 m tālu, kas ir labākais sasniegums pasaulē šajā gadā. Aiz Jaunzemes palika visas pasaules labāko šķēpa metēju izlase. Viņas patīkamais progress šajā gadā liek domāt, ka kādā dienā Ineses šķēpa smaile var iedurties zemē aiz pastāvošās pasaules rekorda atzīmes. Tikai žēl, ka tiesām izcilai sportistei nav lemts cīnīties ar mūsu krāsām uz krūtīm.

Šī gada pasaules „galvgals" šķēpa mešanā pašreiz ir šāds:

1. Jaunzeme (Latvija)	53,85 m
V. Rolaide (Igaunija)	53,32 m
A. Bremele (Vācija)	52,83 m
E. Viga (Ungārija)	52,69 m
D. Zatopkova (Čechoslov.)	52,24 m

50 m līniju pārsniegusi arī otra igauniete L. Maremē, kuras rezultāts ir 51,05 m.

LIELA BALVA BASKETBOLAM

PAR KORPORĀCIJAS SELONIJA CEĻOJOŠO KAUSU CINISIES ASV UN KANADAS LATV. MEISTARVIENIBAS

Toronto (E) — Korporācija Selonija dāvājusi vērtīgu balvu savu zudušo basketbolistu piemiņai. Šī balva būs mūžīgi ceļojoša un par to ik gadus cīnīsies ASV un Kanadas latviešu meistarvienības basketbolā.

LSAK izstrādātie balvas izcīņas noteikumi paredz, ka spēlēm katru gadu pārmaiņus jānotiek abās valstīs. Ja kādas valsts meistarvienība balvas izcīņā nevar piedalīties, to var atvietot meistarības spēļu otrās vai trešās vietas ieguvēja.

Ar šo balvu, liekas, likts ciešs pamats abu valstu latviešu basketbolistu draudzīgām cīņām, kas sākās jau pirms vairākiem gadiem, bet savu kulmināciju piedzīvoja 1954. gada ziemā, kad Hamiltonā sacentās ASV Vidējo valstu, Austrumu piekrastes un Kanadas latviešu izlases.

Būtu apsveicami, ja līdzīgas balvas kāda organizācija ziedotu izcīņai abu valstu vīriešu un sieviešu volejbola meistarsešniekiem. Tad reizē ar Selonijas balvas izcīņu, sacensties varētu arī volejbolisti, un sarīkojums izvērstos īsti nozīmīgs.

V. ROZENBERGS ARĪ TURPMĀK VADĪS KANADAS LATVIEŠU SPORTA DZĪVI

Toronto (E) — Jau trešo gadu pēc kārtas Kanadas latviešu sporta kopu pārstāvji savu uzticību dāvāja Vilim Rozenbergam, to gadskārtējā sporta kongresā ievēlot par Latviešu sporta apvienības Kanadā valdes priekšsēdi, bet nākamajā darbības gadā valdē darbosies J. Ādminis, E. Skujiņš, J. Pālens, A. Grinbergs, V. Martinaitis un V. Sulims.

Nelielais kongresa dalībnieku pulciņš noklausījās un pieņēma valdes un revīzijas komisijas ziņojumus un budžetu, kā arī daudz laika veltīja pārrunām par turpmāko darbību, kurā atkal ievērojamu vietu mūsu sporta jaunatnes audzināšanā ieņems bērnu vasaras nometne.

SĀKUSĀS MEISTARIBAS SPĒLES BASKETBOLA B KLASĒ

Toronto (E) — Blakus galvenai Kanadas latviešu meistarības izcīņai sākušās spēles arī Ontario apgabala B klasē, kurā pieteikti 2 vienības — Toronto LSK un Toronto latv. YMCA's vienības. Abi piecnieki sacentīsies 5 spēļu sērijā, līdz 3 uzvarētām spēlēm. Pirmajā spēlē ar 53:32 (25:18) pārākā bija YMCA, kuras rindās spēlē jaunākās paaudzes basketbolisti, kas redzami arī TLSK rindās. YMCA's piecniekā par krietnu spēku veidojas talantīgais Ātrens.

Uzvarētājiem punktus guva — Soste 17, Ātrēns 14, Ezers 10, Grīķis 6, Ozoliņš 6, Pone un Uiska O. Zaudētājiem — Skujiņš 15, Grīnbergs 11, Čākurs 2, Šilders 2, Dreimanis 2, V. Kalniņš 0.

Drīz sāksies arī Ontario apgabala jaunatnes meistarības izcīņa, kurā piedalīsies 3 vienības — Toronto YMCA, Toronto LSK un Niagaras LSK piecnieki. Pēdējais Kanadas latviešu meistarībā piedalīsies pirmo reizi.

APSVEICAM

Kanadas latviešu sporta saime sveic saderinātos — Toronto DV izcilo basketbolistu Andreju Richteru un TLSK basketbolisti Helenu Beķeri.

Atkal jauni mūsu galda tenisistu panākumi

Toronto (A) — Galda tenisa sezonas ievadījumā turnīrā Toronto Masarika hallē latviešu spēlētāji atkal guva labus panākumus. Meistarpāris Modris Žulps un Laimonis Eichvalds izcīnīja pirmo vietu vīriešu divspēlēs, bet Žulps vīriešu vienspēļu finālā zaudēja vācietim Jellam, paliekot otrā vietā. Jauktās divspēlēs finālā cīnījās divi latviešu pāri — Eichvalds - Marinko-Kāpostiņa un Žulps - Ādmine. Uzvarēja pirmie.

Marinko-Kāpostiņa, pārī ar kanadieti Džesopi, uzvarēja sieviešu divspēlēs, bet vienspēļu finālā zaudēja anglietei Kerrai pēc grūtas piecu setu cīņas.

JAUNS MEISTARS RITEŅBRAUKŠANĀ

No kreisās A. Dotiņš un J. Tilibs.

Sidneja (T) — Jaundienvidvēlsas latviešu meistarsacīkstēs riteņbraukšanā startēja tikai 2 dalībnieki. Pārliecinoši uzvarēja 15 g. vecais Ausekļa sportists A. Dotiņš, distanci pabeidzot 18:13,6 min. laikā. J. Tilibs, kas vadībā bija ceļa lielāko gabalu, beigās pagura un mērķa līniju šķērsoja — 18:54,2 min. Dotiņš tikai par 0,3 sek. atpalika no pag. gadā Tilība sasniegtā rekorda. Nav šaubu, ka nākošajā startā viņš kļūs rekordists.

Izsludina nozīmes meta sacensību

Saskaņā ar ALA's sporta biroja valdes 13. oktobra lēmumu, izsludinu sacensību ASV latviešu meistarmedaļas metam. Zīmējumam jāietver kāds nacionāls motīvs piem. nacionālās krāsas) un tam jābūt tādam, kas būtu piemērots visu sporta nozaru uzvarētāju apbalvošanai, resp nereprezentētu tikai kādu speciālu disciplīnu (piem. tikai bumbu spēles, vieglatlētiku u.t.t.).

Piemērotāko metu izraudzīs ALA's sporta biroja valde. Uzvarētājs saņems atzinības balvu 30 dol. apmērā. Sacensības dalībnieki var iesūtīt arī vairākus projektus. Zīmējumi iesūtāmi līdz 1957. gada 31. janvārim, Amerikas latviešu apvienības sporta birojam, 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D.C., U.S.A.

A. Zāģeris,
ALA's sporta bir. vad.

MELBURNA IR MIRUSI - LAI DZĪVO ROMA!

AUSTRUMU „AMATIEŖI" PĀRĀKIE FUTBOLĀ

Kā au iepriekš sagaidīts, futbolā dominēja austrumu bloka valstis, kas neatzīst profesionālismu, kaut gan to sportisti ir izteikti profesionāļi. Taču negaidīti labi turējās indieši — lauku hokeja nepārspējamie zelta medalisti. Indieši loti efektīgu pretestības veidu atrada cīņā pret krieviem: 9 vīri cieši vārtu priekšā, viens vārtos un tikai viens uzbrucējs. 90 minūtes krievu profesionāļu izlase, kas vērtējama par vienu no spēcīgākām Eiropā, velti mēģināja salauzt šo indiešu „dzelzs aizkaru", bet . . . rezultāta nebija. Bez rezultāta beidzās arī spēles pagarinājums. Atkārtojuma spēlē krievi panāca grūti izcīnītu 4:0 uzvaru. Smagi krievu vienpadsmitam gāja arī pusfināla spēlē pret Bulgāriju. Spēles normālais laiks beidzās bez rezultāta, un tikai pagarinājumā krieviem izdevās pārspēt bulgārus ar 2:1 un kvalificēties finālam. Finālā krievi zelta medaļu ieguva, pārspējot Dienvidslaviju ar 1:0. Tā dienvidslavi sudraba medaļu ieguva jau trešās ol. spēlēs pēc kārtas. Cīņā par trešo vietu Bulgārija uzvarēja Indiju 3:0.

Ko spēj profesionāli un pusprofesionāli cirkus akrobāti salīdzinājumā ar amatieriem, pierādīja vingrošana, kurā krievi ar Maskavas Lielā cirkus artistu Čukarinu priekšgalā aplaslja gandrīz visas uzvaras, pavisam iegūstot 11 zelta medaļas — 7 vīriešu un 4 sieviešu grupā. Nopietnākie konkurenti bija ungāri un japāņi.

Tāpat krievi dominēja grieķu - romiešu un brīvajā cīņā, cīnoties ar somiem un ungāriem.

Daudz medaļu krieviem tika arī airēšanā. Taču nozīmīgākas uzvaras 1000 m un 10.000 m kajaka vieninieki izcīnīja 37 gadus vecais zviedrs Gerts Eriksons, kas zelta medaļas abās šajās distancēs ieguva jau 1948. gadā Londonā, bet uzvarēja 1000 m airējumā Helsinkos.

Modernā piecciņā individuāli uzvarēja zviedrs Halls, sudraba medaļu iegūstot somam Manonenam un bronzu otram somam — Korhonenam. Vienību cīņā negaidīti uzvarēja krievi. Otrā vietā ASV, bet trešā — Somija.

Riteņbraukšanā lielāko uzmanību saistīja maratons — 187.731 km distance, ko no 80 dalībniekiem pabeidza tikai 43. Uzvarēja italietіes Baldini, ceļa pavadot 5:21,17 stundas. Otrs — Gejre (Francija), 3. — Dženksons (Anglija). Vienībām — zelts Francijai, sudrabs Anglijai un bronza Vācijai.

Ir izdzisusi olimpiskā liesma, kas jau 16-to reizi pulcēja visas pasaules sporta jaunatni. Vairāk nekā pu otra miljona skatītāju bija lieciniekі 5.000 sportistu spraigām cīņām, kas rādīja savu labāko sacensībās par olimpisko saukli — ātrāk, augstāk, spēcīgāk! Uzvarētāju prieki mijās ar zaudētāju asarām, kas acīs iezagās arī vienam otram medaļas izcīnītājam, stāvot uzvarētāju paaugstinājumā un klausoties savas valsts himnas skaņās.

Diemžēl, pasaules politisko notikumu jūklis atrāvis no šīm sporta jaunatnes draudzības sacensībām daudzas nācijas. Arī mūs. Mēs gan redzējām savus tautiešus uzvarētāju paaugstinājumos, tiem uzgavilējām, taču viņi bija svešі . . .

Vai mums tikai atliek ticēt, cerēt un gaidīt, lai, uzaustot brīvības rītam, Romas olimpiskajā stadionā 1960. gadā lepni plīvotu arī mūsu krāsas, vai prasīt savu tiesu un daļu?

Melburna ir mirusi, bet ne mūsu sapņi, ilgas un cerības! Roma, mēs nāksim!

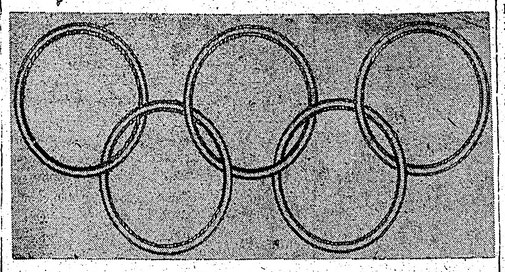

AUSTRĀLIEŠI AIZPELD AR MEDAĻĀM

Kādreiz par spēcīgākām peldēšanas nācijām uzskatījām ASV un Japānu, kā arī Holandi un Dāniju sieviešu klasē. Olimpiskās spēles tomēr pierādīja, ka uzskati radikāli jārevidē: ar astoņām zelta medaļām mājās aizpeldēja austrālieši: ASV ieguva 5 (3 daiļlēkšanā), Anglija, Meksika, Japāna un Vācija pa 1 zelta medaļai.

Austrāliešu pārākums izpaudās jau 100 m brīvā stila peldējumā, kurā Henriks ar 55,4 sek. sasniedza jaunu olimpisko rekordu. Arī otrā un trešā vietā bija Austrālijas pārstāvji. Līdzīgi beidzās arī 100 m brīvā stila peldējums sievietēm. Cīņā par centimetriem un sekunžu desmitdaļām jaunā pasaules rekordlaikā — 1:02,0 min. uzvarēja Douna Frēzere, pārspējot līdzšinējo pasaules rekordisti Lorenu Krepu, kas distanci pabeidza 1:03,4 min. Trešā Līča — arī Austrālija — 1:04,9 min. Krepa zelta medaļu ieguva 400 m brīvā stila peldējumā — (4:54,6) jaunā ol. rekorda laikā. Sudrabs Frēzerei — 5:02,5 min., bronza Ruskai (ASV) 5:07,1 min. Tāpat austrālietes uzvarēja 4 x 100 m stafetē, sasniedzot jaunu pasaules rekordu — 4:17,1 min. Sudraba medaļas ieguvējas amerikāņietes sasniedza tādu pašu laika atzīmi. Trešā bija Dienvidāfrika. 200 m uz krūtīm sievietēm uzvarēja talantīgā vāciete Happe (2:53,1 min.), kas pārspēja izcilo ungārieti Szekelу.

Austrāliješ olimpiskajā vienībā bija iedalīts 14 g. vecais mūsu peldētājs Jānis Konrads, kas tomēr palika ārpus olimpiskā peldcelіņa.

Vīriešu klasē 3 zelta medaļu īpašnieks kļuva 17 gadus vecais Merijs Rouzs, kas uzvarēja 400 m un 1500 m peldējumos brīvā stilā, kā arī palīdzēja austrāliešu četriniekam pārspēt pasaules rekordu 4 x 200 m stafetē. Jaunā rekordatzīme ir 8:23,6 min. Iepriekš rekordu piederēja krieviem — 8:24,1 min., kas gan visai apšaubāms, jo krievi olimpiskajā peldēšanā nekādas redzamās sekmes neguva.

1.500 m distancē brīvā stilā aiz Rouza (17:58,9) un japāņa Yamanakas (18:00,3), trešā vietā palika pasaules rekordists — amerikānis Brīns (18:08,2).

100 m uz muguras olimpiskā rekordlaikā uzvarēja austrālietis Teile (1:02,2). Rrī sudrabs krita Austrālijas reprezentantam Monktonam (1:03,2).

200 m uz krūtīm 2:36,1 min. laikā, kas arī ir olimpiskais rekords, uzvarēja japānis Furukava, kas turpat visu distanci veica zem ūdens. Otrs — Ješimura, trešais krievs Juničevs.

200 m tauriņstilā triumfēja amerikānis Jorziks, kas zelta medaļu ieguva 2:19,3 min. laikā, taču priekšsacīkstēs ar 2:18,6 min. sasniedza jaunu pasaules rekordu. Sudrabu izcīnīja japānis Išimoto (2:23,8), bronzu ungārs Tumpeks (2:38,9).

AMERIKĀŅIEM TRIS MEDAĻAS DAIĻLĒKŠANĀ

Daiļlēkšanā no dēļa un torņa savas 1952. gada uzvaras Helsinku ol. spēlēs atkārtoja amerikāniete Mekkormika, kas pēc šīm sacensībām nodomājusi aiziet no daiļlēkšanas.

Vīriešu klasē daiļlēkšanā no torņa zelta medaļu negaidīti zaudēja favorīts — amerikānis Tobians. Ar krievu tiesnešu palīdzību viņu pārspēja meksikānis Kapilla. Šis nebija vienīgais gadījums Melburnā, kad uzvarētāju krievu vai austrumu bloka valstu tiesneši noteica pēc sava prāta. Par krieviem simpatizējošiem tiesnešiem nemiers bija arī grieķu - romiešu un brīvā amerikāņu cīņā, kā arī vingrošanā.

Daiļlēkšanā no dēļa zelta medaļu ieguva amerikānis Bobs Klotvorsijs.

„KARSTAS" CIŅAS UDENSPOLO

Ūdenspolo vietu kārtībā bija šāda: 1. Ungārija, 2. Dienvidslavija, 3. Pad. Savienība, 4. Itālija, 5 ASV un 6. Vācija. Finālā ungāri grūtā cīņā pieveica dienvidslavus ar 2:1 rezultātu, pusfinālā pārspējot krievus 4:0. Šī cīņa gandrīz izvērtās lieliskā kautiņā, jo krievi, nespēdami salauzt ungāru pretestību, atļāvās pavisam nesportiskas lietas, parādot savu īsto dabu. Spēle bija jāpārtrauc pāris minūtes pirms beigu svilpes. Cīņā par bronzas medaļu krievi uzvarēja vāciešus 6:4.

KAS UZVARĒJA?

Mēs skaitījām punktus — krieviem 722, amerikāņiem 593 — un nodomājām: krievi uzvarēja tik un tā. Tāpat domāja arī krievi. Spēļu sākuma posmā, kad vieglatlētikā „neuzvaramie" guva vienu zaudējumu pēc otra, Maskavas prese asi kritizēja sportistus un vadību, bet, kad krievi olimpiskās rampas gaismā izvilka savus cirkus akrobatus — profesionālos vingrotājus un cīkstoņus, kās spēja pieveikt citu zemju amatierus, dziesma mainījās, un spēļu slēgšanas dienu — ceturtdienu — Maskavas laikraksti lieliem virsrakstiem apzīmēja par padomju sporta „zelta ceturtdienu".

Vai krievi patiesi uzvarēja? Atbilde ir: nē! Un tūlīt jāpiezīmē, ka „neoficiālā" punktu skaitīšana, ko ar tik lielu dedzību veica pasaules prese, ir blēfs, jo olimpiskajās spēlēs cīnās tikai individuāli sportisti vai valstu izlases vienību spēlēs. Šī neoficiālā punktu vērtēšana nopietni sākās tikai 1952. gadā Helsinkos, kad krievi pirmo reizi piedalījās olimpiskajās spēlēs, ar varenu pompu sākot šo punktu skaitīšanu. Tā „pielipa" arī citiem, un šodien esam jau zināma fakta priekšā, kuru ignorēt vairs nav viegli.

Ja nu vēlamies noskaidrot labāko nāciju Melburnas spēlēs, tad nav divu domu, ka šis gods jādod Ungārijai — ne vien tāpēc, ka 9 miljonus lielā tauta ieguva 9 zelta medaļas, bet arī tāpēc, ka ungāru sportisti spilgti parādīja savu nacionālo stāju, nealzmirsa sporta ideālu — draudzību, kaut gan cīņās pret krieviem rūgtuma kauss bija pilns līdz malām.

Tās bija traģiskas ainas Heidelbergas olimpiskajā ciemā, kad no saviem audzēkņiem atvadījās ungāru izcilais vieglatlētikas treneris Mihails Igloi, kas izšķīrās palikt brīvajā pasaulē, kopā ar 46 ungāru olimpiešiem, kuru vidū spēcīgie vidusdistančnieki Sandors Iharoš, Lazlo Tabori, sudraba medaļas ieguvējs 3000 m kavēkļu skrējienā Rožnojs, zelta medaļas ieguvēja ūdenspolo vienība, izcilā peldētāja Gereņi, kas visu nakti nosēdēja pie tālruņa gaidīdama sarunu ar māti Budapeštā, bet no rīta uzvarēja savā priekšpeldējumā. Asaras mirdzēja daudzu aizbraucēju acīs, kuriem Budapeštā palikuši piederīgie. „Es nevaru atstāt sievu un meitiņu," atvadām skūpstīdams treneri Igloi'u, šņukstēja sudraba medaļas izcīnītājs 10.000 m skrējienā — Josefs Kovačs. Tāpat tuviniekus likteņa ziņā nevēlējās atstāt daudzi citi ungāru atlēti.

MEDAĻAS SVARU CELŠANĀ ŠĀDALĀ AMERIKĀŅI UN KRIEVI

Svaru celšanā pasaules vai olimpiskie rekordi tika pārspēti visās svaru kategorijās olimpiskajā trīscīņā, tāpat vesels rekordu birums bija atsevišķos celšanas veidos. Zelta medaļas ieguva: visvieglākā svarā Vinci (ASV), olimpiskajā trīscīņā sasniedzot pasaules rekordu 764,45 märc. Spalvas svarā — Bergers (ASV) 776,75 märc. (pas. rekords), vieglā svarā Ribaks (Pad. Sav.) 837,50 märc. (ol. rek.), vidējā svarā Bogdanovskis (Pad. Savienība) 925,93 märc. (pas. rek.), viegli - smagā svarā Kono (ASV) 986,25 märc. (pas. rek.), pussmagā svarā Vorobjovs (Pad. Sav.) 1019,25 märc. (pas. rek.), smagā svarā Andersons (ASV) 1102 märc. (ol. rek.).

AUSEKĻA SPORTISTI SVIN ES 6 GADU JUBILEJU

Milvoku sporta kopas „Auseklis" 5 gadu darbības atcerei veltītā eglīte degs sestdien, 22. decembrī, pl. 7 vak., Milwaukee Turners telpās, 1034 N. 4. ielā. Būs sporta filmas izrāde, sportistu apbalvošana un priekšnesumi, pēc tam — dejas. „Auseklis", kas savu darbību sāka kā Viskonsinas Latviešu b-bas sporta kopa, patlaban aktīvām sporta gaitām pulcina 46 jauniešus. Kopai ir arī 73 biedri - veicinātāji. Šais 5 gados kopas dalībnieki parādījuši lielu rosmi un dinamiku, piedaloties pavisam 72 dažādās sporta sacensībās, mērojot uz tām apm. 9000 jūdzes. 22 reizes latviešu zēni cīkstējušies arī ar amerikāņiem. Kopas basketbolisti 1953. gadā izcīnīja ASV Vidējo valstu meistarnosaukumu, bet 1954. g. kopas sieviešu volejbola vienība ieguva pirmo vietu Vidējo valstu tumš apakšapgabalā. 1956. gadā kopas sportiste Aija Vanaga ir meistare tenisā sievietēm. Š. g. maijā „Auseklis" noorganizēja Vidējo valstu finālspēles volejbolā un basketgolā. No kopas dalībnieku rindām ir izaugusi arī pašreizējā Vidējo valstu sporta pārvalde: E. Oliņš, E. Memmēns un J. Vanags. Kopu vada A. Pētersons, bet valdē darbojas J. Tupesis, M. Upesleja, U. Prauliņš un E. Nabrovskis.

KŠ

VAI JŪSU BĒRNS IR FIZISKI SPĒCĪGS?

Dr. Krausa - Vēbera pārbaudes sistēma attēlos un paskaidrojumos.

Iepriekšējā Sporta Apskatā lasītājus iepazīstinājām ar atklājumiem par ASV bērnu vājo fizisko attīstību, kas ir nopietns drauds arī mums, ja vēlamies redzēt savu jauno audzi veselīgu un fiziski spēcīgu.

Zemāk sniedzam Dr. Krausa - Vēbera vienkāršo pārbaudes sistēmu zīmējumos ar paskaidrojumiem. Kā jau iepriekšējā numurā aizrādījām, aicinām mūsu sporta oganizciju līdzdarbību šo pārbaužu noorganizēšanā visās mūsu papildskolās, lai sabiedrību varētu iepazīstināt ar mūsu bērnu fizisko gatavību. Pārbaužu rezultāti paziņojumi ALA Sporta biroja sekretāram V. Vītolam. 1722 Memorial Ave., Philadelphia 4, Pa., USA.

Pagājušā nummurā tehniskā izpildījuma dēļ nebija salasāmi rakstām Uztraucoši fakti pievienotās tabulas atsevišķo aiļu uzraksti, kas ir (no kreisās) — miegā, klasē, pie maltītēm, mājas darbos, pie televīzijas, skolas autobusā, ģērbjoties, dažādi un fiziskā audzināšana.

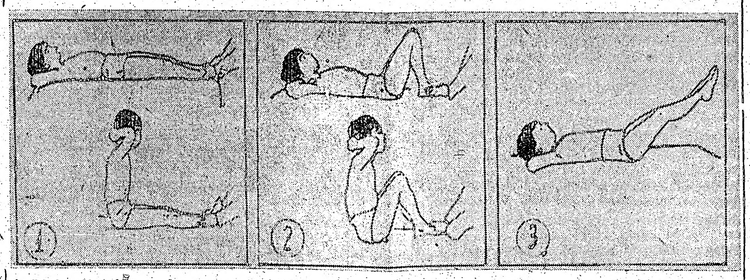

1. Pārbaudāmais nogulas uz muguras ar saliktām rokām zem galvas. Pārbaudītājam turot guložo pie kājām, pārbaudāmais lēnām ceļ ķermeņa augšdaļu līdz sēdus stāvoklim, rokām paliekot aiz pakauša. Pārbauda vēdera un gūžu saikšķu muskuļus.

2. Pārbaudāmais, gulot uz muguras ar rokām zem galvas un ceļos pievilktām kājām, mēģina celt ķermeņa augšdaļu līdz sēdus stāvoklim. Pārbaudītājs tur aiz kājām. Pārbauda augšas vēdera muskuļu stiprumu.

3. Pārbaudāmais, gulot uz muguras ar rokām aiz pakauša, kājas ceļos taisni izstieptas, paceļ kājas apm. 30 cm no grīdas un mēģina oturēt šādā stāvoklī apm. 10 sekundes (ceļos nosaliektas). Pārbauda gūžu un vēdera apakšējos muskuļus.

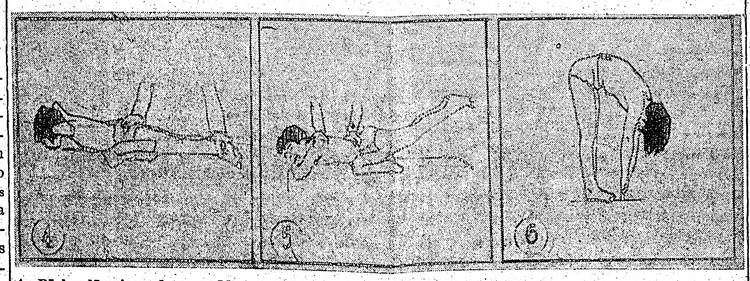

4. Pārbaudāmais, gulot uz vēdera un spilvenu zem vīdus daļas, mēģina celt galvu un augšdaļu gaisā un noturēt paceltā pozicijā 10 sekundes. Pārbaudāmais tur guložō ķermeņa apakšdaļu. Pārbauda muguras augšas muskuļu stiprumu.

5. Ar rokām zem galvas, gulot uz vēdera, pārbaudāmais mēģina celt abas kājas uz augšu, saturot tās ceļos nesaliektas un noturot 10 sekundes. Pārbauda muguras apakšējo muskuļu stiprumu.

6. Stāvot taisnā pozicijā ar abām kājām kopā, pārbaudāmais mēģina liekties lēnām uz priekšu un skart ar pirkstu galiem grīdu, paliekot šādā stāvoklī ar nesaliektiem ceļiem 3 sekundes. Pārbauda muguras un kāju muskuļu stiegrumu.

Trešdien, 1956. gada 19. decembrī. 101

SPORTA
INFORMACIJAS IZDEVUMS LA
iznāk š re
Redaktors
Visa sarakste adresējama:
Latviešu Sporta Padome
G. GUBIŅS, 149 WRIGHT AVE.,

TOMĀTI PRET

Skunksa vareno ieroci labi pazīst visi meža zvēri, tādēļ tie labāk griež ceļu mazajam „smirdbumbas" metējam. Medībās bieži vien no skunksa nākas ciest mednieka labākajam draugam — medību sunim. Kanadas mednieki ir atraduši, ka labākais līdzeklis, kā palīdzēt sunim, ir svaigi tomāti vai tomātu sula. Skunksa „aplaimotā" suņa spalva un āda pamatīgi jāieziež ar tomātiem resp. tomātu sulu. Ja cietušas arī suņa acis, tad arī tās vairākkārt jāieziež.

Skunkss ir īsts klaiņotājs. Parasti viņš pārvietojas naktī. Ir zināmi vairāki gadījumi, kur skunksi iekārtojušies uz dzīvi pat Toronto priekšpilsētās, savas migas

Viņa vareno ieroci augsti respektē visi meža zvēri.

CIK ĀTRA L

Lēnākās zivs lielākais peldēšanas ātrums ir apm. 7,5 jūdzes st., bet pati ātrākā var sasniegt 70 jūdžu ātrumu stundā. Atzīmēsim dažu pazīstamāko zivju ātrumu.

Te jāpiezīmē, ka līdz tam laikam, kamēr latviešu makšķernieki nebūs vienojušies par šejienes zivju, latviskiem nosaukumiem, pārpratumu novēršanai mums jālieto arī šo zivju angliskie nosaukumi.

Lēnākā zivs ir šejienes zutis (American eel) ar maksimālo ātrumu 7,5 jūdzes stundā. Tikai nedaudz ātrāka ar 7,6 jūdzēm ir parastā karpa (carp), maletas (mullet) ātrums ir 8 jūdzes st., minovas (mūsu izpratnē mailītes) 9 jūdzes, saules zivs un asari (crappie and perch) 10 jūdzes. Lasis un kaķzivs (salmon and catfich) spēj sasniegt 11 jūdžu ātrumu stundā, līdakas (pike) 20 jūdzes, velna zivs (devilfish) 14 jūdzes, brūnā forele, Atlantijas lasis un sunzivs (brown trout, Atlantic salmon, dogfish) 23 jūdzes. Pati ātrākā, izrādās, ir mums pazīstamā sāls ūdens zobenzivs (swordfish), kas var sasniegt 70 jūdžu stundā ātrumu.

Kā redzams, šoreiz lietojām kopā ar angliskajiem zivju nosaukumiem arī mūsu makšķernieku parasti lietotos šo zivju latviskos nosaukumus.

Cerams, ka tiktāl pārpratumu nebūs. Bet kā mēs varētu latviski nosaukt: smallmouth black bass, largemouth black bass, auraora trout, kamloops trout, steelhead trout, yellow pickerel, walleye pike, maskinoje u. c. pazīstamas šejienes zivis? Kāds makšķernieks mums savā vēstulē ieteic lietot latīniskos nosaukumus. Bet mēs negribētu mūsu jauko sportu padarīt tik zinātniski sarežģītu. Tādēļ laipns lūgums ikvienam makšķernieka — padomāt un nākt talkā ar saviem ierosinājumiem!

SAVĀDIE ASARI . . .

Pagājušā pavasarī tautietis N. nopirka pavisam jaunu Fordu. Sekoja daudzi izbraukumi, un kādā izpārdošanā pie „Coles" iegādātie makšķerēšanas piederumi mūsu draugu pārvērta par pirmās pakāpes makšķernieku. Karjēra sākās ar vienu otru sakeru, karpu vai citu necilu zivi. Bet tad pēc kāda izbraukuma Orandžvilles apkārtnē tautietis N. priecīgi stāstīja draugiem: „Tad nu beidzot atradu īsto vietu. Maza, maza upele. Nu, pamēģinās joka pēc. Kā met, tā — cops! Kā met, tā — cops! Līdz pēcpusdienai somā bija ne mazāk kā 72 smuki asari. Pārvedu mājā — sieva priecīga, bet tad apskata tuvāk — esot tādi savādi asari, brūngani, ar tādām kā pumpiņām ap vidu,

O ROMA!

KAS UZVARĒJA?

Mēs skaitījām punktus — krieviem 722, amerikāņiem 593 — un nodomājām: krievi uzvarēja tik un tā. Tāpat domāja arī krievi. Spēļu sākuma posmā, kad vieglatlētikā „neuzvaramie" guva vienu zaudējumu pēc otra, Maskavas prese asi kritizēja sportistus un vadību, bet, kad krievi olimpiskās rampas gaismā izvilka savus cirkus akrobatus — profesionālos vingrotājus un cīkstoņus, kas spēja pieveikt citu zemju amatierus, dziesma mainījās, un spēļu slēgšanas dienu — ceturtdienu — Maskavas laikraksti lieliem virsrakstiem apzīmēja par padomju sporta „zelta ceturtdienu".

Vai krievi patiesi uzvarēja? Atbilde ir: nē! Un tūlīt jāpiezīmē, ka „neoficiālā" punktu skaitīšana, ko ar tik lielu dedzību veica pasaules prese, ir blefs, jo olimpiskajās spēlēs cīnās tikai individuāli sportisti vai valstu izlases vienību spēlēs. Šī neoficiālā punktu vērtēšana nopietni sākās tikai 1952. gadā Helsinkos, kad krievi pirmo reizi piedalījās olimpiskajās spēlēs, ar varenu pompu sākot šo punktu skaitīšanu. Tā „pielipa" arī citiem, un šodien esam jau zināma fakta priekšā, kuru ignorēt vairs nav viegli.

Ja nu vēlamies noskaidrot labāko nāciju Melburnas spēlēs, tad nav divu domu, ka šis gods jādod Ungārijai — ne vien tāpēc, ka 9 miljonus lielā tauta ieguva 9 zelta un medaļas, bet arī tāpēc, ka ungāru sportisti spilgti parādīja savu nacionālo stāju, neaizmirsa sporta ideālu — draudzību, kaut gan cīnās pret krieviem rūgtuma kausu bija pilns līdz malām.

Tās bija traģiskas ainas Heidelbergas olimpiskajā ciemā, kad no saviem audzēkņiem atvadījās ungāru izcilais vieglatlētikas treneris Mihails Igloi, kas izšķīrās palikt brīvajā pasaulē, kopā ar 46 ungāru olimpiešiem, kuru vidū spējīgie vidusdistančnieki Sandors Iharoš, Lazlo Tabori, sudraba medaļas ieguvējs 3000 m kavēkļu skrējienā Rožnojs, zelta medaļas ieguvēja ūdenspolo vienība, izcilā peldētāja Gereņi, kas visu nakti nosēdēja pie tālruņa gaidīdama sarunu ar māti Budapeštā, bet no rīta uzvarēja savā priekšpeldējumā. Asaras mirdzēja daudzu aizbraucēju acīs, kuriem Budapeštā palikuši piederīgie. „Es nevaru atstāt sievu un meitiņu," atvadām skūpstīdams treneri Igloi'u, šņukstēja sudraba medaļas izcīnītājs 10.000 m skrējienā — Josefs Kovačs. Tāpat tuviniekus likteņa ziņā nevēlējās atstāt daudzi citi ungāru atlēti.

MEDAĻAS SVARU CELŠANĀ SADALĀ AMERIKĀŅI UN KRIEVI

Svaru celšanā pasaules vai olimpiskie rekordi tika pārspēti visās svaru kategorijās olimpiskajā trīscīņā, tāpat vesels rekordu birums bija atsevišķos celšanas veidos. Zelta medaļas ieguva: visvieglākā svarā Vinci (ASV), olimpiskajā trīscīņā sasniedzot pasaules rekordu 764,45 mārc. Spalvas svarā — Bergers (ASV) 776,75 mārc. (pas. rekords), vieglā svarā Ribaks (Pad. Sav.) 837,50 mārc. (ol. rek.), vidējā svarā Bogdanovskis (Pad. Savienība) 925,93 mārc. (pas. rek.), viegli - smagā svarā Kono (ASV) 986,25 mārc. (pas. rek.), pussmagā svarā Vorobjovs (Pad. Sav.) 1019,25 mārc. (pas. rek.), smagā svarā Andersons (ASV) 1102 mārc. (ol. rek.).

AUSEKĻA SPORTISTI SVIN SAVU 6 GADU JUBILEJU

Milvoku sporta kopas „Auseklis" 5 gadu darbības atcerei veltītā egļlīte degs šestdien, 22. decembrī, pl. 7 vak. Milwaukee Turners telpās, 1034 N. 4. ielā. Būs sporta filmas izrāde, sportistu apbalvošana un priekšnesumi, pēc tam — dejas. „Auseklis", kas savu darbību sāka kā Viskonsinas Latviešu b-bas sporta kopa, pārlabam aktīvām sporta gaitām pulcina 46 jauniešus. Kopai ir arī 73 biedri - veicinātāji. Šais 5 gados kopas dalībnieki parādījuši lielu rosmi un dinamiku, piedaloties pavisam 72 dažādās sporta sacensībās, mērojot uz tām apm. 9000 jūdzes. 22 reizes latviešu zēni cīkstējušies arī ar amerikāņiem. Kopas basketbolisti 1953. gadā izcīnīja ASV Vidējo valstu meistarnosaukumu, bet 1954. g. kopas sieviešu volejbola vienība ieguva pirmo vietu Vidējo valstu turnu apakšapgabalā. 1956. gadā kopas sportiste Aija Vanaga ir meistare tenisā sievietēm. Š. g. maijā „Auseklis" noorganizēja Vidējo valstu ūdenspēles volejbolā un basketgolā. No kopas dalībnieku rindām ir izaugusi arī pašreizējā Vidējo valstu sporta pārvalde: E. Oliņš, E. Memmēns un J. Vanags. Kopu vada A. Pētersons, bet valdē darbojas J. Tupesis, M. Upesleja, U. Prauliņš un E. Nabrovskis.

rē

TOMĀTI PRET SKUNKSU

Skunksa vareno ieroci labi pazīst visi meža zvēri, tādēļ tie labāk griež ceļu mazajam „smirdbumbas" metējam. Medībās bieži vien no skunksa nākas ciest medņieka labākajam draugam — medību sunim. Kanadas medņieki ir atraduši, ka labākais līdzeklis, kā palīdzēt sunim, ir svaigi tomāti vai tomātu sula. Skunksa „aplaimotā" suņa spalva un āda pamatīgi jāieziež ar tomātiem resp. tomātu sulu. Ja cietušas arī suņa acis, tad arī tās vairākkārt jāieziež.

Skunkss ir īsts klaiņotājs. Parasti viņš pārvietojas naktī. Ir zināmi vairāki gadījumi, kur skunksi iekārtojušies uz dzīvi pat Toronto priekšpilsētās, savas migas izbūvējot zem māju vai garāžu pamatiem. Tautietis K. Roselman Ave., iztērējis pag. vasarā vairākus galonus petrolejas un terpentīna, lai izdzītu zem garāžas ievilkušos skunksu ģimeni. Petrolejas smaka arī skunksam nav patikusi un tas ar visu ģimeni aizvadājies pāris mājas tālāk.

Ziemā skunksi guļ ziemas miegu un, cik domājams, nododas arī ģimenes dzīvei, jo maija mēnesī pasaulē nāk skunksu ģimenes jaunā paaudze — 3—8 skunkšēni. Skunksi pārtiek no zaļbarības, bet neatsakās arī no gaļas ēdiena, parasti noķertas peles veidā.

Ja skunksu neaiztiek, tad arī viņš nevienam neuzbrūk. Bet, ja kādam ir pietiekami drosmes uzbrukt, tad mazais, balti strīpotais zvēriņš vienmēr gatavs uzbrukumu atvairīt. Skunksa atvairīšanas ieroča darbības radijs ir apm 15 pēdas.

Mēdz apgalvot, ka, ja skunksu sagrābj cieši aiz astes, tad viņš neesot spējīgs lietot savu pašaizsargāšanās ieroci. Patiesības labā jāsaka, ka mums nav zināms neviens „drošsirdis", kas šo teoriju būtu pārbaudījis praksē. Tāpat mēdz apgalvot, ka skunksa atvairīšanas ieroci var paralizēt, sašaujot astes kaulu pie skunksa muguras.

Labi šāvēji un droši grābēji ar stingru roku, gan paši uz savu risku, var izmēģināt kā vienu, tā otru metodi. Bet no katras atbildības šo rindiņu autors atsakās!

Viņa vareno ieroci augsti respektē visi meža zvēri.

CIK ĀTRA IR ZIVS?

Lēnākās zivs lielākais peldēšanas ātrums ir apm. 7,5 jūdzes st., bet pati ātrākā var sasniegt 70 jūdžu ātrumu stundā. Atzīmēsim dažu pazīstamāko zivju ātrumu.

Te jāpiezīmē, ka līdz tam laikam, kamēr latviešu makšķernieki nebūs vienojušies par šejienes zivju latviskiem nosaukumiem, pārpratumu novēranai mums jālieto arī šo zivju angliskie nosaukumi.

Lēnākā zivs ir šejienes zutis (American eel) ar maksimālo ātrumu 7,5 jūdzes stundā. Tikai nedaudz ātrāka ar 7,6 jūdzēm ir parastā karpa (carp), maletas (mullet) ātrums ir 8 jūdzes st., minovas (mūsu izpratnē mailītes) 9 jūdzes, saules zivs un asari (crappie and perch) 10 jūdzes. Lasis un kaķzivs (salmon and catfich) spēj sasniegt 11 jūdžu ātrumu stundā, līdakas (pike) 20 jūdzes, velna zivs (devilfish) 14 jūdzes; brūnā forele, Atlantijas lasis un suņzivs (brown trout, Atlantic salmon, dogfish) 23 jūdzes. Pati ātrākā, izrādās, ir mums pazīstamā sāls ūdens zobenzivs (swordfish), kas var sasniegt 70 jūdžu stundā ātrumu.

Kā redzams, šoreiz lietojām kopā ar angliskajiem zivju nosaukumiem arī mūsu makšķernieku parasti lietotos šo zivju latviskos nosaukumus.

Cerams, ka tiktāl pārpratumu nebūs. Bet kā mēs varētu latviski nosaukt: smallmouth black bass, largemouth black bass, auraora trout, kamloops trout, steelhead trout, yellow pickerel, walleye pike, maskinoje u. c. pazīstamas šejienes zivis? Kāds makšķernieks mums savā vēstulē ieteic lietot latīniskos nosaukumus. Bet mēs negribētu mūsu jauko sportu padarīt tik zinātniski sarežģītu. Tādēļ laipns lūgums ikvienam makšķerniekam — padomāt un nākt talkā ar saviem ierosinājumiem!

SAVĀDIE ASARI . . .

Pagājušā pavasarī tautietis N. nopirka pavisam jaunu Fordu. Sekoja daudzi izbraukumi, un kādā izpārdošanā pie „Coles" iegādātie makšķerēšanas piederumi mūsu draugu pārvērta par pirmās pakāpes makšķernieku. Karjēra sākās ar vienu otru sakeru, karpu vai citu necilu zivi. Bet tad pēc kāda izbraukuma Orandžvilles apkārtnē tautietis N. priecīgi stāstīja draugiem: „Tad nu beidzot atradu īsto vietu. Maza, maza upele. Nu, pamēģinās joka pēc. Kā met, tā — cops! Kā met, tā — cops! Līdz pēcpusdienai somā bija ne mazāk kā 72 smuki asari. Pārvedu mājā — sieva priecīga, bet tad apskata tuvāk — esot tādi savādi asari, brūngani, ar tādām kā pumpiņām ap vidu, vai tik neesot kāda slimība? Man jau ar likās tie asari tādi jocīgi. Vai nav dzirdēts par tārpainām zivīm? Drošs paliek drošs, piezvanu draugam B., tas jau izslavēts kā liels makšķernieks . . . "

Tālāko tautietis N. negrib stāstīt, tādēļ dosim vārdu draugam B.: „Kaut kas traks," draugs pie tālruņa palicis gluži mēms, „iedomājieties, — šis noķēris 72 brūnās foreles! Visas gan iztur mēru, bet — vairāk kā pussimts pāri par normu . . . Ja nu būtu gadījusies policija vai inspektors, tad šo „savādo asaru" dēļ jaunais Fords būtu apķīlāts, un pāris simts dolaru pa biksēm!"

„Bet es jau nezināju," taisnojas N.

„Tas tev nepalīdzētu," drūmi noteic B.

LABĀKIE LAIKI

Zivju un meža zvēru barošanās un aktīvitātes laiki ir:

20. decembrī: I periods no plkst. 8,00 līdz plkst. 9,00; II periods no plkst. 1,45 līdz 3,45; III periods no plkst. 20.35 līdz plkst. 21.35; IV periods no plkst. 14.20 līdz plkst. 16.20.

21. decembrī: I 9.05—10.05; II 2.50—4.50; III 21.20—22.20; IV 15.10—17.10.

22. decembrī: I 9.45—10.45; II 3.30—5.30; III 22.10—23.10; IV 15.00—17.00.

23. decembrī: I 10.35—11.35; II 4.20—6.20; III 23.00—24.00; IV 16.50—18.50.

24. decembrī: I 11.25—12.25; II 5.10—7.10; III 23.50—0.50; IV 17.40—19.40.

25. decembrī: I 12.10—13.10; II 6.00—8.00; III nav; IV 18.30—20.30.

26. decembrī: I 12.40—13.40; II 6.50—8.50; III 13.05—14.05; IV 19.20—21.20.

Saule lec 7.20, noriet 16.40.

NO MŪSU SPORTA SLAVAS DIENĀM

Pirmās neoficiālās Eiropas meistarsacīkstēs basketbolā sievietēm 1939. gadā Rīčonā, Itālijā, piecu vienību konkurencē uzvarēja Latvijas vienība — Universitātes Sports. Pirmā rindā no kreisās: A. Gailīte-Zīverte, E. Tēberga-Teriņa, V. Jansone-Ārgale, I. Sniķere-Bērziņa; 2. r.: V. Vītola, M. Švēde-Grapmane, A. Akmeņkalne-Pelūde un M. Otlāne-Bušs.

PAGAIDĀM TIKAI 11. VIETĀ

VĀJAS FUTOLISTU SEKMES ŅUJORKĀ

Latviešu futbolistiem Ņujorkā neveicas. N.Y. Latvians S.C. šo sezonu spēlē ļoti spēcīgā vācu - amerikāņu līgas Premier Division. Tuvojoties pirmās kārtas beigām, latvieši ir 11. vietā 14 vienību konkurencē. Nav arī izredzes tikt augstāk, jo atlikušās spēles ar komandām, kas pašlaik atrodas līgas priekšgalā.

Sezonas pirmajā spēlē latvieši spēlēja meizšķirti 2:2 ar Greenport Unt., bet vēlāk šī spēle tika piešķirta 6:0 latviešu labā. Pret German - American A.C. neveiksme pirmo reizi piemeklēja mūsu spēlētājus. Vācieši uzvarēja 4:2. Sekoja vēl divi zaudējumi pret Pfālcer S.C. un Stamford Unt. ar 1:3 un 1:2. Otrā latviešu uzvara bija pret Fest New York ar 2:1. Pēc tam sekoja atkal trīs zaudētas spēles: pret Hellenic S.C., White Plains un Brooklyn C.C. ar 3:6, 0:3 un 2:7 rezultātiem. Tad nāca latviešu trešā uzvara — 3:1 pret vāju Yorkville Hungarians vienību. Pēdējās divas spēles bija ļoti neveiksmīgas, un latviešu futbolisti zaudēja ar 0:6 un 1:8 pret Guiliana F.C. un Garfield - Passaic S.C. Vēl ir atlikušās spēles pret Ukrainian S.C. un Hoboken F. C., kas, šķiet, būs droši zaudējumi.

Ar 6:16 punktu guvumu un 21:41 vārtu attiecību, latvieši pašlaik atrodas 11. vietā. Latviešiem vārtus guvuši: Bauers 5, Lemkins 4, Zāmurs 3, Janševskis 2, Eiks 2 strēms 1, Stots 1 un Skulte 1. Vēl 4 vārti güti pretinieka diskvalificēšanas dēļ.

N.Y. Latvians S.C. šajā sezonā reprezentē Brencsons, Veiss, Stolz, Laiviņš, Brūklis, Janševskis, Eikstrēms, Moritz, Zāmurs, Blūmfelds un Bauers.

Neveiksme piemeklējusi arī latviešu otro komandu, kas uzvarējusi 3 spēles, zaudējot 7. Nedaudz labāk veicas jaunatnes vienībai, kas sezonu sāka vēlāk par pārējām un pašlaik ir uzvarējuši 2 spēles un zaudējuši tikai vienu.

Pirmo komandu trenē un vada Janševskis, otru vada Matisons, bet jaunatnes komandu — Ērglis.

Liekas, ka lielākais šķēršlis, kas būtu jāpārvar, lai gūtu labus panākumus, ir starp pašiem spēlētājiem. Daudzas reizes mūsu vienība ir ieradusies laukumā ar 8 vai 9 spēlētājiem un ir bijusi spiesta lietot vairākus otrās komandas spēlētājus. Vēlētos redzēt visus pirmās vienības spēlētājus laukumā vienā reizē.

Aivars Brencsons

Mūsu basketbolisti pārākie Anglijā

LONDONAS DVF JAU TREŠO GADU IZCĪNA BALTIEŠU KAUSU

Bradfordā (P) — Tradicionālo Anglijas baltiešu kausu basketbolā jau trešo gadu pēc kārtas izcīnīja Londonas DVF piecnieks, kura sastāvā darbojās Šmits, J. Sproģis, Riekstiņš, Švirksts, A. Sproģis, Kārkliņš, Priedītis, Antens, Zariņš un Zakevics, veidojot pašreiz neapšaubāmi nozīmīgāko latviešu vienību Anglijā.

Pēc spraigām cīņām otru vietu ieguva lietuviešu Sarūnas, 3. igauņu Kalevs, 4. Londonas LSK, 5. Hadersfildas Venta un 6. Bradfordas Trimda, kas rūpējās par turnīra labu tehnisko izkārtojumu.

Nākamās Baltiešu kausa spēles paredzētas 1957. gada Lieldienās turpat Bradford, kad šis lielais Anglijas latviešu centrs sveiks Anglijas, Vācijas un Zviedrijas latviešu galda tenisistus un šachistus, kas satiksies II Eiropas latv. meistarsacīkšu draudzīgās cīņās.

JAUNA MUSU BASKETBOLA VIENĪBA ASV

Meivudā, Ilinojas pavalstī, nodibināta latviešu basketbola vienība, kuŗas visi dalībnieki ir jaunākās paaudzes basketbolisti.

Vienība uzsākusi spēles vietējā amerikāņu līgā ar sekojošiem spēlētājiem: Dzelmi, Pētersonu, Skombu, Rozi, Arumu, Zivtiņu, Priedīti, Ķirsonu, Melbārdi, Zaļenko un Bumbuli.

FUTBOLA LAUKUMOS

Rietumu pasaulē bez Budapeštas vienībām Honved un Voroes Lobago ir arī ungāru futbola zvaigznes Ferencs Puskas un vārtsargs Grosics. Puskas jau saņēmis vairākus piedāvājumus no vadošiem Spānijas un Meksikas klubiem. Itālijā FC Roma ar 3:2 (2:1) pieveica cejojošo Budapeštas Honveda vienpadsmitu, bet pasaules meistarsacīkšu priekšspēlē angļi ne bez grūtībām ar 5:2 pārspēja Dānijas amatierus.

Šveicē atrodas Ungārijas jaunoru vienpadsmits, kas atteicies atgriezties Budapeštā, un uzsācis spēļu turneju, kuŗas ienākumi nāk par labu ungāru bēgļiem un brīvības cīnītājiem. Šim nolūkam arī Šveices futbola savienība ziedojusi 10.000 franku.

Pilsētu sacīkstēs angļu Birmingēma uzvarēja Zagrebu ar 3:0, bet Stoke otru dienvidslavu vienību Radnicki 2:1.

Valstu sacīkstē Čechoslovakijas vienpadsmits pret Turciju prata panākt tikai 1:1 neizšķirtu rezultātu.

Rietumu pasaulē atrodas abas labākās ungāru vienības — Budapeštas Honveds un Voeroes Lobago, kas pašreizējos apstākļos nedomā atgriezties Ungārijā.

Eiropas kausa spēles, kuŗās piedalās daudzu zemju meistarvienības, devušas šādus rezultātus: Nica - Glasgovas Rangers 2:1, Mančesteras United - Dortmundas Borussia 3:2, Florence - Norčepinga 1:1, Vīnes Rapid - Madrides Real 3:1.

KANADA UN ASV NEPIEDALĀS

Dzīvojot olimpisko spēļu sajūsmā, pavisam nepamanīts gaŗām pagājis fakts, ka nākamajās pasaules meistarsacīkstēs ledushokejā — 1957. gada februārī, Maskavā, nepiedalīsies Kanadas, ASV un Anglijas sešnieki. Sevišķi sāpīgs būs kanadiešu un amerikāņu iztrūkums, un jāsaka, ka meistarsacīkstes notiks bez meistaru piedalīšanās.

DZIMTENĒ

Pad. Latvijas meistarnosaukumu gālda tenisā vienībām izcīnījusi „Lokomotīves" komanda — J. Karps, J. Plikgalvis, H. Kalniņš, I. Tomsone, S. Silķe un V. Karpa.

Visas Pad. Savienības „Spartaka" meistarsacīkstēs riteņbraukšanā rīdziniece I. Jansone, A. Krotāne, L. Vītola un R. Beķere ierindojušās 4. vietā 25 km distancē vienībām.

Rīgā, Pārdaugavā, uzcelta jauna sporta zāle, kas paredzēta basketbolam. Kaut gan būvniecība vēl nav pabeigta, bet jau jāsāk remonti — durvis sabriedušas, saplēsts linolejs. Pie tam celtnieki aizmirsuši telpas skatītājiem! Zāli apsaimnieko medīciniskais institūts.

Pad. Latvijas meistarnosaukumu volejbolā izcīnījuši Rīgas ASK vīriešu un universitātes (LVU) sieviešu vienības. ASK — Titovs, Plismanis, Lucis, Lībiņš, Kozlovskis un Pavļenkovs, studentes — Auziņa, Ozola, Kazāka, Jankovska, Korule, Zeltiņa, Šakaline, Straupe un Rengarte.

Rīgā sievietes sākušas spēlēt rokasbumbu un meistarības izcīnā uzvarējusi LVFKI (Latvijas valsts (!) fizkultūras institūta vienība) — Juchnevica, Konrāde, Zariņa, Jonāne, Karamiševa, Hecuta, Laimiņa, Bērziņa, Pučevica, Zemvalde un Vichmane.

JAUNS MEISTARS SMAGĀ SVARA BOKSĀ

Olimpisko spēļu notikumus Ziemeļamerikas kontinentā pavisam aizēnoja titulcīņa par profesionālā pasaules meistara godu boksā smagajā svarā. Pretinieki — Amerikas nēģeri — 21 gadu vecais Floids Patersons, olimpiskās zelta medaļas ieguvējs 1952. gadā Helsinkos, un pussmagā svara pasaules meistars Arčijs Mūrs, kam gadu nastā jau vairāk nekā 40 vasaru. Uzvarēja jaunība: jau piektā gājienā vecais Arčijs bija uz dēļiem. Boksa lietpratēji jaunajam Patersonam pareģo labu nākotni, taču aizrāda, ka smagā kategorija kļuvusi nepiedzīvoti vāja. Kopš aizmirstībai nodoti leģendārie — Džeks Dempsejs, Džo Luiss u. c., nav bijis īsti izcilu šī smaru kategorijas pārstāvju. Par tādu neuzskata arī pēdējo meistaru Rakiju Marciāno.

SPORTA APSKATS
INFORMACIJAS IZDEVUMS LATVIEŠU SPORTISTIEM SVEŠUMĀ
iznāk 3 reizes mēnesī
Redaktors G. Gubiņš
Visa sarakste adresējama:
Latviešu Sporta Padomes Trimdā Prezidijam, c/o
G. GUBIŅS, 149 WRIGHT AVE., TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, Inc.

41 S. Ann Street, Lancaster, Pa, U.S.A.

Latviešu bezpeļņas savstarpējās palīdzības iestādījums Amerikā apdrošina savu dalībnieku dzīvības par

$500.– līdz $600.–

un viņu bērnu, jaunāku par 18 gadiem, dzīvības — par brīvu — $300.— apmērā.

Dalībnieku slimības gadījumā Fonds, saskaņā ar saviem noteikumiem, izmaksā ārstniecības vajadzībām līdz

$200.– gadā.

Fonda dalībniecēm —, jaundzimušo mātēm, kas sastāvējušas Fondā vismaz vienu gadu, izsniedz dāvanu — $50.—.

NODROŠINIET SAVU DZĪVĪBU UN VESELĪBU!

KĻŪSTIET PAR AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDA DALĪBNIEKU!

Fondā uzņem Savienotajās Valstīs un Kanadā dzīvojošos latviešus. Tuvākas informācijas un iestāšanās pieteikumu veidlapu saņemšanai lūdzam izpildīt un atsūtīt zemāk iespiesto kuponu.

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, Inc.
41 S. Ann St., Lancaster, Pa, U.S.A.

Vajadzīgo atzīmēt ar krustiņu:

☐ Lūdzu piesūtīt man tuvāku informāciju par Amerikas Latviešu Palīdzības Fondu.

☐ Lūdzu piesūtīt man ..... Amerikas Latviešu Palīdzības (skaits) Fonda iestāšanās pieteikumu veidlapas. (Bērniem zem 18 gadiem atsevišķas veidlapas nav jāizpilda).

Mr., Mrs., Miss .....
(Vārds un uzvārds)

Adrese: .....
(Iela)

.....
(Pilsēta) (Valsts)

AUGSTĀKĀ CENA KANADĀ

AUTOMAŠĪNĀM, KO VĒLĀTIES APMAINĪT

SPECIĀLPIEDĀVĀJUMS

Iemainot pie MODERN MOTORS jauno modeļu AUTOMOBIĻUS

Gads	1949	1950	1951	1952	1953	1954
Dodge	$725	$830	$955	$1075	$1325	$1555
Plymouth	$715	$820	$940	$1060	$1315	$1540
Chevrolet	$685	$765	$915	$1035	$1260	$1520
Pontiac	$690	$765	$920	$1030	$1265	$1515
Ford	$650	$760	$915	$1020	$1275	$1515

Gads	1949	1950	1951	1952	1953	1954
Meteor	$655	$765	$925	$1025	$1270	$1525
Studebaker	$635	$725	$845	$ 925	$1145	$1425
Nash	$500	$610	$790	$ 875	$1070	$1415
Hudson	$510	$605	$770	$ 870	$1040	$1405
Henry J.	$470	$525	$640	$ 760	$ 890	$1110

Augšminētās cenas maksājam par kaut cik mechaniski labā stāvoklī esošiem auto arī tad, ja būtu vajadzīgs remonts,

VAI $250.— IEMAKSA BEZ MAINĪŠANAS

Lielākā izvēlē Kanadā

CHRYSLERS un PLYMOUTHS,

kā arī FARGO smagie auto

PIEGĀDE 10 MIN. LAIKĀ.
VIENMĒR ATVĒRTS.

ŅEMIET ŠO SLUDINĀJUMU līdzi BEZMAKSAS DĀVANAS saņemšanai jūsu bērniem!

MODERN MOTORS

BENZĪNS TIKAI 36.9 c. galonā

Chrysler, Plymouth, Imperial un Fargo pārstāvniecība

2467 EGLINTON E. AM 7-4681

1/4 JŪDZI AUSTRUMOS NO KENNEDY RD.

Pie apmaiņas maksājam līdz $500.— par katru auto 10 g. vai vecāku

J. RAINIS. ZELTA SIETIŅŠ

Apgāds Ziemeļblāzma, Jānis Abučs Vesterosā, 1956. 264 lpp. Niklāva Strunkes grafiskais ietērps.

Ir mums, paldies Dievam, vēl tādi cilvēki, kas pa daļai atgādina vecmāmiņu Annas Brigaderes bērnības atmiņu stāstos. Kamēr meitas vai citi strīdas par to, kas atnesī ūdeni vai padaris citu kādu darbu, vecmāmiņa nepiedalās šais strīdos, bet klusām iet un padara to, kas darāms.

Trimdā bijuši strīdi par to, kas izdos vienu vai otru nepieciešamu grāmatu, kad nav paredzama drošа peļņa; par to, kas ar saviem spēkiem un līdzekļiem atbalstīs tādas „nedrošas" grāmatas izdošanu, un tad nu jau dažu labu reizi J. Abučs, atmetis visiem strīdiem ar roku, izdara, kas vajadzīgs. Tā mums skolām un mājām tika latviešu gramatika, tā tika lasāmgrāmata, piemērota mūsu svinamām un atceres dienām („Mana tēvu zeme"), tā jaunajai audzei tika teicamās J. Širmaņa Krikša grāmatas, skaitā pavisam četras.

Un tad tālāk. Kas gan uzdrošinās apgalvot, ka mums nebūtu vajadzīgi J. Raiņa Kopotie raksti? J. Abučs ķērās arī pie to izdošanas. Sāka dot pavisam lepnus: ar Niklāva Strunkes grafisko ietērpu un illustrācijām (pat krāsainām!). Tas bija riskants pasākums. Atsaucība no lasītāju puses nebija tik liela, kā tas būtu vajadzīgs. Raiņa komitejas trīs vīri trimdā arī uzlika savu nesamo — lielo honorāru, kas maksājams. Par to lasāms nupat iznākušajā I. Reitmaņa izdevumā: „Tā mums iet". Un tomēr, J. Abučs cīnās un turpina darīt to, kas darāms, un nes savu nesamo, kaut smags, laikam gan, tas ir ļoti.

Patlaban iznācis J. Raiņa rakstu XI sējums ar virsrakstu „Zelta sietiņš". Manuprāt mazliet par vēlu, tāpēc, ka tas būtu ļoti noderējis Ziemassvētkiem, bērniem ko dāvināt, mājās un arī skolās. Zviedrijā, kur grāmata izdota, un šai zemei tuvākajās valstīs tā būs vēl pašā laikā, bet baidos par tālajām zemēm — Kanadu, ASV, Dienvidameriku, Austrāliju, diezin, vai šī grāmata tur vairs pirms svētkiem nonāks? Labi būtu, ja nonāktu, jo — laba šī grāmata, tiešām no sirds to varētu ieteikt dāvināšanai. Vecāki, krusttēvs un krustmāmiņa un tas cilvēks, kas ciemos aizies svētku dienās mājās, kur latviešu bērns viņu sagaidīs, pasniegs mazajam mīlulim — vienalga, vai prot lasīt vai ne, latviešu grāmatu, šo „Zelta Sietiņu". Ja bērns neprot vēl lasīt, palasīs viņam priekšā īsos dzejdarbiņus par visu, kas vien bērnu varētu interesēt: par kustoņiem visvisādiem, putniņiem, dzīvniekiem, meža zvēriem, par bērnu darbiņiem, — tur vesela nodaļa ar virsrakstu „Cauru gadu darbiņos iesim". Tur ir dzejdarbiņi par skaitīšanu, par to, kā ātri līdz simtam izskaitīt, par to, ko katru mēnesi darīs. Un tad vēl pasaciņas dzejā: par sauli un mēnesi, par Ausniņu un Dziesniņu, par lapsu un kurmi, skudru un zirnekli, zvirbuļiti un kaķiti u. t. t.

Ļoti augstu es vērtēju, un es domāju, ka arī citi to darīs, tos dzejdarbiņus, kas noder bērna tikumiskai audzināšanai, piem., kad bērns raud, kad izbēdzis no mājas, kad slinko, kad grib lielīgs būt vai spītnieks u. t. t. Ir, kas māca atteikties citam par labu, ziedot citiem, parādīt mīlestību māmiņai, pāri nedarīt nevienam . . . Nemaz nav iespējams visu uzskaitīt, par ko šais dzejdarbos runā. Un ir labi, ka tos var lasīt pamazitiņām, pa gabaliņam nelielam, un tad par to parunāties. Būs bērnam prieks un labums. Patiesi, uzdrošinos apgalvot, ka šī grāmata ar šiem vienkāršajiem dzejdarbiņiem var noderēt, kamēr mums citas grāmatas šīm vajadzībām nav, par labu palīglīdzekli kā mājmācībā, tā latviešu bērnu sestdienas un svētdienas skolā.

Bez „Zelta Sietiņa" dzejdarbiem šai XI sējumā ir arī J. Raiņa autobiografijas sākums (agrās bērnības gadi) un viņa bērnu pasaka 5 cēlienos „Mūsu ķēniņš", kas dāvāta mazajiem draugiem un uzvesta Rīgā 26 reizes!

Pirms pāris gadiem, kad „Ziemeļblāzmas" izdevniecībā iznāca kāda cita jaunatnei domāta grāmata, kāds no recenzentiem, rakstīdams par to, izteica domu, ka bērnu grāmatu mums nav par daudz, ka jāpriecājas par katru jauniznākušo grāmatu jaunatnes literatūras druvā un ka jāsaka pāldies grāmatas autoram un tāpat izdevējam. Šī „Zelta Sietiņa" autoram Jānim Rainim mēs vairs pateikties nevaram, bet izdevējam Jānim Abučam gan. Vislabākā pateicība, es domāju, būs tā, ja šai grāmatai sniegsim pretī daudzas mīļas rokas, tā sagādājot prieku mazajiem un reizē arī atvieglojot iz devējam kaut cik to nastu, ko viņš uzņēmies, ķerdamies pie Raiņa Kopoto rakstu izdošanas. V. B.

CEĻINIEKS

Kanadā nav daudz jaunatnes pulciņu. Bet tie ir aktīvi un noderīga savu apvienību — LNJAK. Tā izdod arī savu žurnālu „Ceļinieks", kas iznāk vairākas reizes gadā Mārtiņa Štauvera redakcijā. Galvenie līdzstrādnieki ir paši jaunieši kā dzejā, tā arī apcerējumos, pie kam redakcija par labākajiem darbiem piešķir balvas; piem. Biruta Pope saņēma balvu par „Precēto sievu", Zigurds Ritmanis ir saņēmis otro prēmiju par stāstu „Vilšanās" un Anita Atara par apcerējumu „Mauriņa - Montēns".

Katru žurnāla numuru ievada apcerējums, kam sakars ar kādu izcilu notikumu tautas dzīvē, gada laiku vai kaut ko citu zīmīgu tautas vai cilvēces dzīvē. Bez minētiem apcerētiem rakstniekiem atzīmējam A. Kalnu, T. E. Kronbergu un citi jaunieši apcerējumu autori, kā arī vairāki dzejnieki; piem. M. Purvāju, I. Gubiņa u. c.

Žurnāls neliedz vārdu arī vecākās paaudzes pārstāvjiem. Gandrīz katrā numurā ir viņu apcerējumi; piem. B. Senkēvičas, H. Kreicera, H. Vilka, prof. A. Dreimaņa, P. Dreimaņa un citu; atrodami arī šīs paaudzes dzejas darbi, piem. Mirdzas Timmas.

„Ceļinieks" cenšas iepazīstināt lasītājus ar rakstniekiem, īpaši jaunajiem. Tanī ir arī humora nodaļa, ziņas par jaunatnes pulciņu un to Apvienības darbu u. c. Vispārī žurnāla saturs ir daudzpusīgs, kas liecina par jaunatnes redzes aploku un aktīvitāti. Ar katru nākošo numuru tas kļūst saturīgāks, pie kam vērojama izvairīšanās no vājākiem darbiem.

Līdzšinējie sasniegumi liecina par žurnāla pakāpenisku nostiprināšanos idejiskā ziņā, kas ir iepriecinoša parādība. Jānovēl Kanadas jaunatnei būt vēl aktīvākai sava žurnāla atbalstīšanā.

P. Dreimanis

Baritons Ārijs Kellijs (Nujorka) un Anatolijs Bērzkalns gatavo jaunu un stilā izturētu koncerta programmu savam Bostonas koncertam 1957. g. 20. janvārī.

Apdāvinātais tenors atskaņos līdz šim nedzirdētas itāliešu vecmeistara Kassini skaistās dziesmas, kā arī visas E. Dārziņa un A. Kalniņa populārās dziesmas. Pirmo reizi Kellijs koncertā ietilpinājis Verdi „Likteņa varas" veselu skatu (III cēliena 5.skats) ar visām ārijām un recitatīviem. Tikpat interesants solās būt arī Bēthovena dziesmu cikls „Ān dlo ferne Geliebte".

Šīgada Nobeļa prēmiju medicīnā un fizioloģijā saņēma amerikāņu zinātnieki prof. Kornands, prof. Richards un vācu ārsts Dr. V. Forsmans. Jaunais vācu Nobeļa prēmijas laureāts Dr. Forsmans kā jauns asistents jau 1929. g. kādā Vācijas chirurģiskajā klīnikā pirmais pa vēnu zondu ievadīja sirds muskuli, ko tagad ar labiem panākumiem dara visā pasaulē.

Erika Remarka jaunais romāns „Melnais Obelisks" iznācis „Kiepenhauer und Witsch" apgādā Ķelnē. Romānā tēlota vācu jauniešu dzīvē pēc 1. pasaules kara.

JAUNA, VĒRTĪGA GRĀMATA

Tautas atmodas laikmeta 100 gadu atcerei

JĀNIS SARMA

NEGANTNIEKS

Stilistiski meistarīgā stāstījumā autors sniedz iejūtīgu tēlojumu par Ausekļa dzīvi, viņa saskari ar laika biedriem, latviešu tautas laikmetīgajiem centieniem un cīņu pret vācu un krievu pārtautošanas mēģinājumiem.

Saī grāmatai jābūt katrā latviešu mājā, katrā skolā un bibliotekā.

Glītā sējumā ar V. Upenieka apvāka zīmējumu, 462 lpp. $3.80

Skaistākā dāvana Ziemassvētkos ir dzejas

INGRIDA VIKSNA

ES SAKU PALDIES $2.75

Patīkamam laika kavēklim

ARTURS VOITKUS

APROCE $1.90

Pieprasīt apgādam MEDUSLACIS, 28 Austin Ter., Toronto/Ont., DV grāmatnīcā, 123 Huron St. un visos lielākos grāmatu galdos.

JUBILĀRS KAS NECIEŠ JUBILEJAS

Dabas zinātnieks, profesors Kārlis Ābele, kas literārās aprindās labi pazīstams ar savām lieliski uzrakstītajām balādēm, kam grūti būs ātrast līdzvērtīgas visā mūsu literatūrā, nesen zem karstās Austrālijas saules, Adelaidē pārkāpa 60 gadu slieksni. Šai sakarā Austrālijas latviešu laikraksts Austrālijas Latvietis bija ievietojis par cienījamo zinātnieku un dzejnieku atzinīgu jubilejas rakstu, tāpat arī gavilnieku bija apsveikuši daudzi tuvi un tāli draugi.

Bet, kaut visās trimdas zemēs tik plaši izplatīta ir „jubileju slimība", visiem sirsnīgi un labi domātājiem apsveicējiem jubilārs par lielu pārsteigumu parādīja, ka ir pret šo kaiti pilnīgi imūns, un tādēļ lūdzis ievietot Austrālijas Latvietī savu īpatnējo pateicības rakstu.

Pievienodamies (tomēr!) K. Ābeles apsveicēju un suminātāju pulkam, sniedzam lasītājiem par prieku un jubileju tikotāju par pamācību — profesora dziļi filosofisko atbildi apsveicējiem.

Valsirdīgi vārdi

Esmu aizvien centies neapgrūtināt presi ar rakstiem, kam tikai personiska nozīme. Vēl vairāk — manis pieminēšana laikrakstā manī rada pat zināmu neērtības sajūtu, laikam gan esmu savā dabā pazemīgs un kautrīgs. Domāju arī, ka vieta laikrakstā daudz vairāk vajadzīga citiem apcerējumiem, nevis kādas atsevišķas personas aprakstīšanai vai pat slavināšanai.

Tomēr, pārkāpjot sešdesmitā gada slieksni, sajūtu vajadzību atbildēt apsveicējiem.

Patiešām domāju, ka nav pietiekama pamata manī daudzināt tādēļ, ka esmu sasniedzis sešdesmito dzīvības gadu. Zināma gadu skaita sasniegšana nav saistīta ar personisku sasniegumu, varbūt gan vairāk ar iedzimtu veselību, kas mantota no vecākiem un vēl senākām paaudzēm.

Līdzīgs stāvoklis ir arī ar tā dēvētiem nopelniem. Ikviens taču savā mūžā kaut ko dara — vai tad ir vērts to īpaši atzīmēt, sevišķi, ja aptver, cik ātri laiks izdzēš atsevišķa individa pēdas virs zemes. To neglābs ne rakstītās zinātniskās publikācijas, ne sacerētās balādes. Plašākā publika manī vairāk pazīst kā balāžu autoru, bet tās pāris desmit balādes, ko esmu uzrakstījis, gan juzdams sevī lielu literārās radīšanas prieku — man nedod ne tiesības, ne cerības pretendēt uz paliekamu vietu latviešu literatūrā. Tāpēc visu to, kas man plesūtītajās vēstulēs un telegrammās ir teikts, manī daudzinot, pieņemu tikai par draudzības izpausmi, un ticu, ka apsveicējiem, rakstu autoriem un AL redaktoram ir nācies iet kompromisā ar savu sirdsapziņu un taisnības izjūtu. Tiešām biju pārsteigts, ka šo draudzīgo apsveikumu saradās diezgan daudz. Tāpēc domāju, ka neesmu pārāk nelabs cilvēks, ja iespēju šais grūtajos laikos rast draudzīgu noskaņojumu tik daudz cilvēkos, šī atziņa manī ļoti iepriecina, un par parādīto pagodinājumu pateicos no sirds

Par sevi? Jūtos vēl īsti spēcīgs, gan vairs ne tik ņipru, kā prieks 40 gadiem. Esmu dikti savrups, un Adelaide man ir gauži sveša pilsēta, daudz svešāka par Melburnu un Sidneju. Ceru vēl publicēt kādus zinātniskus darbus un uzrakstīt dažas balādes. Ir izdomāta līdz galam arī kāda viegla komēdija, to vajag tikai uzrakstīt. Kārlis Ābele

GRĀMATA DAIĻUMAM UN VESELĪBAI

Elza Pērkone — Skaistuma noslēpumi, 218 lpp.

Jau no Latvijas laikiem plaši pazīstamā skaistuma kopēja, lektore un kosmētikas kursu vadītāja Elza Pērkone laidusi klajā grāmatu — „Skaistuma noslēpumi", kas var interesēt ne tikai tās sievietes, kuras domā par sava ārējā daiļuma kopšanu, bet arī katru cilvēku — vīrieti vai sievieti, kam rūp kopt savu veselību, kas grib zināt, ko ēst, cik ēst, kas viņa ķermenim ir labs un derīgs, kas jauns un kaitīgs.

Šai sakarā grāmatā īpaša nodaļa par veselības un miesas kopšanu veltīta arī stiprajam dzimumam, sniegts dietas paraugs, kā atbrīvoties no lieka smaguma, un vēl daža laba dzīves gudrība, ko zināt nebūtu par launu ikvienam „radības kroņa" pārstāvim.

Grāmatas ievadā autore citē Francijas sava laika gudrākās un asprātīgākās sievietes — Madame de Staël — sarunu ar kādu filozofu, kas viņai jautā: „Ja jums būtu iespēja izvēlēties — būt visgudrākai vai visskaistākai sievietei pasaulē, ko gan jūs izvēlētos?" Un viņa bez vilcināšanās atbildējusi: „Visskaistākai! Jo vīrietis, ar interesi noklausījies visgudrākās sievietes vārdos, bez vilcināšanās kritīs pie visskaistākās kājām."

Šo neapgāžamo dzīves patiesību paturot prātā, būs lieki vēl atgādināt, cik liela nozīme pasaulē alaž ir bijusi, ir un būs skaistumam. Tādēļ arī grāmata par skaistuma noslēpumiem ir īsti vietā īpaši trimdas apstākļos, kur sievietes bieži jeļģētas nepiemērotā, grūtā darbā, kur tām ir pleticīgāki materiālie apstākļi, nekā tas būtu bijis dzimtenē, normālos apstākļos. Tagad sievietēm ne vienmēr ir pietiekami naudas un laika, lai garas stundas pavadītu frizieru, masieru vai kosmētikas salonos, tādēļ ir lietderīgi iepazīties ar metodēm un praktiskām izrīcībām, kā pašai sevi vislabāk apkopt, kā uzpost svētku brīžiem un kā rūpēties par savu sejas ādu un visu ķermeni, lai tas allaž būtu vesels, spraiguma pilns un tīkams.

Šai ziņā īpaši gribas uzsvērt, ka Elza Pērkone ar savām vispusīgajām zināšanām higiēnas, veselības kopšanas un arī medicīnas laukā savā grāmatā galvenokārt sniedz zinātniski pamatotus, pārbaudītus padomus, kā savu veselību un skaistumu uzturēt dabas dotiem līdzekļiem, rūpējoties, pirmkārt, par veselīgu dzīves veidu, un tikai pēc tam pamāca, kā izcelt un pasvītrot dabas doto glītumu, vai arī notušēt vienu otru kļūdu, kas gadījusies dabas untuma dēļ.

Tā arī grāmatā atrodam rūpīgi sastādītu dažādu diētu priekšrakstus, pārskatu par hormonu un vitamīnu iedarbību un sastāvu, vingrošanu, veselības peldēm, sportu, saulošanos, kosmētisko chirurģiju un pareizu tērpu izvēli. Īpašās nodaļās autore iztirzā sausas, taukainas un normālas ādas kopšanu, pinnu un izsitumu iznīcināšanu, cīņu ar vasaras raibumiem, bet sevišķi interesanta ir nodaļa par skaistuma maskām un kompresēm, kādas katra sieviete var sev pati uzlikt mājas kārtībā., turklāt izmantojot tikai sava ledusskapja saturu! Pavisam dotas 20 receptes šādām maskām, šķi norādot, kā iedarbojas katrs augs vai produkts, kas lietojams šim mērķim.

Tāpat interesanti un ērtj mājās ir izmēģināt dažādās veselības peldes, kā: sāls, skuju, auzu pārslu, citrona, etiķa, kumelīšu, glicerīna, pelašķu u. t. t., lai pēc tam zinātu lietot īstos krēmus, masāžas paņēmienus vai kalnu sauli.

Nodaļā par pareizu barības līdzekļu izvēli sīki apskatīti gandrīz vai visi produkti, ar kādiem nākas ikdienā sastapties, aprakstot katra īpatnības un iedarbību, seko svara un auguma samēru tabeles, kalorīju tabeles un pamācības kāju un roku kopšanā.

Saprotams, īpašs apraksts veltīts gandrīz katrai ķermeņa daļai, it sevišķi acu, ausu, krūšu, kakla, matu, zobu un mutes kopšanai, aizrādījumi par pareizu krāsu un smaržu izvēli, par rotu valkāšanu, tērpiem un — izpatikšanu vīriešiem, kas taču arī prasa diezgan lielu dzīves gudrību.

Grāmatai pievienotas vairākas ilustrācijas uz krīta papīra, uzmetumi un zīmējumi, kā masējama seja un uzliekamas maskas.

Grāmatas plašais un vispusīgais saturs liecina, ka tā gūs plašu ievērību gan jaunās, gan vecās paaudzes starpā, un vairos skaistumu un veselību ap mums. Sibilla

GLEZNAS, KAS SEKO MĀKSLINIEKAM

J. Tīdemaņa darbi no Latvijas cauri Vācijai nokļuvuši ASV

Gatavojoties savai Ziemassvētku izstādei, kas no 22.—26. dec. notiks V. Keišas studijā, 889 O'Connor dr., gleznotājs J. Tīdemanis saņēmis negaidītu prieka vēsti par vairāku savu darbu likteni, kas izkļuvuši brīvajā pasaulē. Šī prieka vēsts viņam nākusi ar Knuta Lesiņa vēstuli, kurā starp citu rakstīts:

Mīļo Dzoni!

Bija tāds nodoms šoruden pie Tevis piebraukt, apskatīties, kā Tev klājas un kādus briesmu darbus esi sastrādājis uz audekliem. Esmu tapis „gruntnieks" un sāku atkal domāt par sienu noklāšanu ar kādiem neparastiem krāsu gājieniem, un kas tad būtu mans nams bez Tavām bildēm! Neviens nams nav pilnīgs bez tādām kvalitātēm. Bet izrēķināju, ka, iztērējoties ceļa naudā, vairs nepaliks pāri Tavu bilžu pirkšanai. Tā šis nodoms pagaidām atlikts. — Bet pa starpām man tomēr pieradušās divas Tavas bildes, (stiprinies, ja ir kāda laba franču lāsīte!), jo tie ir Valdas (Kn. Lesiņa dzīvesbiedre. Red.) un mans portrets, kas palika Rīgā dzīvoklī pie sienas, aiz māņticības: ja noņemšu, vairs neatgriezīšos. Tā portreti palika, un tos mana — tagad jau nelaika māte — bija saglabājusi. Kāda cita veca dāma, kas par viņu rūpējās, beidzot dabūja bildes pāri uz Vāciju savam dēlam, un vakar tās pienāca. Tā mēs tās atrotījām un bijām paklusām dīvaini aizkustināti no tik tuvas saskarsmes ar pagātni. Valdas bildei tikai maza nolupums uz kažoka; atbrauca meistars Kalmīte un teicās, ka tādu nieku pat viņš varot salāpīt, kā arī uzkrāsot abus audeklus. Manējais aiz nepareizas sarullēšanas un varbūt biezākas krāsas dēļ drusku salūzis svītrās, bet arī tikai nesvarīgākās vietās, kas, ja arī būšot drusku manāmas, piešķiršot darbam īsti klasisku „kvalitāti". Kā zini, manu portretu vērtējām zemāk nekā Valdas, Jānis tomēr teica, ka vai nu es tur būtu simtprocentīgi virsū jeb tikai ar svārkiem, pati augšdaļa esot liels „glezniecisks notikums", un to pētīja pat vairāk nekā Valdas ģimetni. Tā nu ceru, ka īsā laikā būs uzkrāsotas un ierāmētas, ieņemot agrāko goda vietu pie manām sienām, blakus Jāņa diezgan dižām puķēm, kas man tika pasniegtas kā atgādinājums, ka bez glezniecības rakstniekam tik un tā nekādas kultūras nav! Tavs Knuts.

Mudina izmantot Kanadas ziemeļzemi

Kanadā, salīdzinot ar Pad. Savienību, ir tālu atpalikusi ziemeļzemju izmantošanā, un ja mēs neizmantosim ziemeļus, mēs varam tos zaudēt," raksta laikrakstā The Financial Post starptautisko jautājumu komentātors J. B. Mekģisijs.

„Dabas bagātības abos ziemeļu sektoros," viņš turpina, „ir aptuveni līdzīgas, bet krievi ir mums priekšā to izmantošanā. Ogles, nafta, koki, metalli, zivis un zvēriādas daudz ražo Padomju ziemeļos. Tur ir 825.000 akru sējumu pret 1,000 tanīs pašos apgabalos Kanadā. Mūsu sektorā ir 2 izmēģinājumu staciju saimniecības pret 30 tādām Padomijas ziemeļos.

Mekģisijs pasvītro, ka 4.5 milj. krievu (neieskaitot Ļeņingradu) dzīvo ziemeļu zemēs pret apmēram 25.000 iedzīvotāju Kanadas ziemeļos, ieskaitot 6.822 Kanadas eskimosu un 5.371 Kanadas indiāņu. Padomju ziemeļos dzīvo tikpat daudz cilvēku kā visā Ontario provincē; Kanadas ziemeļos — apmēram tik daudz, kā kādā Ontario mazpilsētā.

„Ir maldīgi domāt," raksta Mekģisijs, „ka krievi vienmēr jau tur bijuši. Pirms 30 gadiem viņu ziemeļos bija mazāk par 2 milj. iedzīvotāju. Murmanska nodibināta 11-tā gadsimtenī, bet līdz 1930. g. tas bija tikai nabadzīgs dažu zvērādu tirgoņu, mednieku un zvejnieku apgabals. Tagad tā ir pilsēta, kas domā par tālredzes staciju. Iedzīvotāju skaita pieaugums nav izskaidrojams ar dabisko pieaugumu. Tāpat to nav ietekmējuši spaidu darba strādnieki. Tur lielos apmēros notikusi arī labprātīga iecelošana, ko veicinājušas augstākas algas un citas priekšrocības."

Raksts noslēdzās ar šādu atziņu: „Ja kāda nācija vai audze uz zemes lodes, kas ir tik pārpildīta, nekolonizē, neapstrādā un neizmanto dabisko bagātību raktuves, kas tai pieder, tad drīz kāda cita nācija iespiedīsies šai vākumā . . .

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces vipete ROMĀNS

57. turpinājums

Ja tagad to dabūja zināt, viņš bija pazudis. Viņš gan bija bijis pietiekami piesardzīgs un Ķelputu sūdzējis vienīgi par uzturēšanos viņa istabā bez atļaujas, lai prāvas zaudējuma gadījumā nedotu Ķelputam iespēja savukārt viņu sūdzēt par apvainošanu par zagli, bet kurš nezināja īsto sūdzēšanas iemeslu? Visi zināja, ka Pūpols Ķelputu uzskata par zagli, un ka tikai viņa cildenais raksturs neļauj viņam lietas saukt īstajā vārdā. Līdz šim sabiedrība bija Pūpolu aizstāvējusi un Ķelputu nosodījusi.

Kad Pūpols neatbildēja, Smārtēns bez žēlastības turpināja:

„Tad nu gan visi smiesies, ka jūsu paša suns izrādījies par zagli! Es jūsu ādā tagad negribētu būt, īpaši, kad Ķelputs dabūs zināt patiesos lieta apstākļus. Jums var iznākt smaga maksāšana!"

Pēteris ņurcīja zilo papīru, skatījās sudraba karotītēs un nolādēja stundu, kad tās pircis. Viņš saprata draudus Smārtēna vārdos.

„Viss jau atkrājās no Smārtēna kunga. Ja Smārtēna kungs par notikušo klusē . . . ?"

Smārtēns aizsmēķēja cigareti un apsēdās. Lieta solījās ievirzīties pareizās sliedēs.

Kad viņi šķīrās, Smārtēna kabatā bija čeks par divi tūkstoši dolariem un solījums, ka Pēteris pārliecinās arī Ziemeli, ka, aizdodot naudu Smārtēnam, viņš izdara pakalpojumu pats sev.

Pēteris, durvis aiz nelūgtā ciemiņa aizvēris, vēl ilgi stāvēja galda priekšā uz kura gulēja divi sudraba karotītes papes kastītē, zils, saburzīts iesaiņojamais papīrs un Smārtēna parāda zīme par divi tūkstoši dolariem, kas izpērkama pēc trīs gadiem.

Kad Zāra viņam piegrūda purnu un aicināja rotaļāties, viņš pirmoreiz tai ignumā uzkliedza:

„Vai liksies mierā, nelaimes tārps!"

Jau vairāk kā mēnesi, pilnas žēlsirdīgās māsas tiesības ieguvusi, Inta strādāja citā slimnīcā. Grunduļu Lilijas klusā urbšanās bija panākusi, ka slimnīcas administrācija Intai bija apmēram nedēļu pirms reģistrācijas papīru saņemšanas paziņojusi, ka viņas pakalpojumu vairs nevajadzēs. Izšķirīgais viņas atlaišanā bija norādīts gadījums par patvarīgo izrīcību ar zēnu ar lauzto mugurkaulu.

Viņa dabūja vietu privātā slimnīcā. Vienā ziņā viņa bija ieguvusi, jo atalgojums te bija labāks, bet — arī darba stundas bija ilgākas un darba vairāk, jo, salīdzinot ar pašvaldības slimnīcu, personāla te bija mazāk, bet slimnieku aprūpe nostādīta labāk.

Rutu viņa vasarā bija nodevusi latviešu bērnu nometnē, tā sasniegdama vairākus labumus — pirmkārt, viņa pati jutās brīvāki, otrkārt, Ruta bija svaigā gaisā, kopā ar citiem bērniem un par visām lietām — vidē, kur latviešu audzinātāji un vadītāji mācīja runāt un domāt latviski un ievadīja latviskos tikumos un ieražās.

Ziemeli viņu bija uzņēmuši savā namā ar lielu sirsnību. Mazliet dīvaina viņai sākumā likās Ziemeļa kundzes straujā draudzība, bet to izlīdzināja Ziemeļa paša klusā nosvērtība. Viņu namā tā bieži sastapa arī Pēteri Pūpolu, un kad notika Pūpola prāvošanās ar Ķelputu un Grunduļa jaunkundzi, viņa bija lieciniece ārkārtīgi dzīvajai interesei, kādu par šīm prāvām un īpaši par Pūpola paša izjūtām un pārdzīvojumiem izrādīja Ziemeļa kundze, bet tas nebija nekas nesaprotams, jo Pūpols Ziemeļu ģimenē bija kā tās trešais loceklis, un viņa to ne vienu reizi vien bija sastapusi Ziemeļu namā pavisam neparastās stundās.

Pēdējā laikā viņu vienmēr biežāki apciemoja Gvido Smārtēns. Kaut arī viņa bija dzirdējusi, ka Smārtēns visu vērtējot naudas vienībās, šis cilvēks viņai patika gluži labi. Viņš bija mērķtiecīgs un izdarīgs, un tās bija īpašības, ko Inta vīrietī vērtēja ļoti augstu. Ar viņu nebija garlaicīgi, jo Gvido likās daudz lasījis, interesējies par politiku un bija daudz ceļojis. Viņa stāstos par piedzīvojumiem ceļojumos pa Eiropu pirms to saplosīja Otrā kara ugunsgrēks, bija daudz humora un dzīves gudrības.

Ka Smārtēns pirms kara nebija ticis tālāk par Kauņu, viņa, protams, nezināja.

Bija augusta sestdienas pēcpusdiena, un viņa gaidīja ierodamies Ziemeļus, kas bija apsolījuši savā auto viņu aizvest uz bērnu nometni. Tur viņa gribēja palikt pa nakti, kamēr Ziemeļi paši dotos tālāk un pārgulētu kādā kabinē ezera malā un svētdien atgriežoties atvestu mājās ir viņu, ir Rutu. Ziemelis, makšķernieks būdams, retu svētdienu pavadīja mājās, un bija izbraukājis tuvākus un tālākus ezerus krustām šķērsām.

Dažas minūtes pēc norunātā laika viņa dzirdēja uz ielas nošvīrkstām auto riepas. Paskatījusies pa logu, viņa redzēja, ka no gaiši dzeltānā Forda izkāpj Ziemelis un ienāk namā. Viņa to sagaidīja pie durvīm.

„Kam jūs nācāt augšā? Redzēju jūs piebraucam un nemaz neliktu gaidīt," viņa tam sniedza vienu no sagatavotajiem sainiem.

„Gribējās redzēt, kur un kā dzīvojat," Ziemelis vēroja Intas istabu, „līdz šim ne reizes nebija laimējies jūsu svētnīcā ielauzties."

„Tiešām?" viņa brīnījās. „Vai tas var būt? — Bet tā nav mana vaina."

„Jūs to, tātad, pat nebijāt pamanījusi," Ziemelis, Intai sekodams, jau uz kāpnēm runāja, „skaidrs pierādījums, cik jums mana sabiedrība vienaldzīga."

Uz ielas Intu pārsteidza, ka pie auto neredzēja Ziemeļa kundzes.

„Un jūsu kundze?" mantas blakus Ziemeļa makšķerēšanas piederumiem salikusi, viņa jautāja.

„Sieva nebrauks. Nejūtas labi un ielikās gultā," Ziemelis diezgan vienaldzīgi atbildēja un atvēra Intai auto durvis.

„Slima?" Inta palika stāvot, „varbūt jūs arī labāk paliktu mājās? Es varu izmantot autobusu."

„Kāpiet iekšā," Ziemelis smaidīja," to es arī sievai teicu, bet viņa **mani pierunāja nerūpēties.** Lai aizvedot jūs, izmakšķerējoties un rītvakar jūs ar Rutu pārvedot mājās. Diezgan es pa nedēļu nostrādājoties un svētdiena piederot atpūtai."

„Jums gan laba sieva," Inta sēdeklī ērtāki iekārtodamās, runāja, „es nezinu, vai es savu vīru, slima būdama, atvaiīnātu."

Pa gludo asfaltēto šoseju ziemeļu virzienā slīdēja divas automobiļu karavanas, kuŗām nebija sākuma un nebija gala.

No pakalnēm raugoties likās, ka pa šoseju slīd divi nebeidzami vilcieni ar neskaitāmiem vagoniem, kas laiku pa laikam savā starpā sarīkoja mazas skriešanās sacīkstes; atstājot savu ierindu un cenšoties aizsteigties priekšējam gaŗām. Dažreiz tas viņiem izdevās, bet arī tad viņi tālu netika. Pāris priekšējos apdzinuši, viņi bija spiesti atgriezties savā ceļa pusē un turpināt agrākajā gaitā, lai dažas jūdzes tālāk atkal mēģinātu izrauties no pārējo mašīnu dzelžainajiem žņaugiem — un tad atkal atgrieztos vecajā vietā.

Bērnu vasaras nometnes vārti bija celti senlatviešu pilsvārtu veidā, un tos greznoja liels uzraksts „Tērvete". Aiz vārtiem gaŗās rindās bija novietoti automobiļi, un zaļajā pļavā aiz tiem masta galā plandījās karogs.

Pakalnē, meža malā bija sacelta telšu pilsēta, un ap baltajām teltīm redzēja rosāmies lielākus un mazākus augumus.

(Turpinājums sekos)

Trešdien, 1956. gada 19. decembrī. 101. nr.

A.D. Kristapsons -MEAT- & SAUSAGES 1095 QUEEN st. E. TEL. HA 5152

ANASTASIJA T
IELOGO GL
AKVAREĻUS, DIPLOMUS U
Restaurē vecmeistaru un modernistu
Pasūtinājumus velc visaukā laik
Mākslinieklem 10%
Adrese: 750 Bathurst St. (pie Bloor S

Drop-In BEAU
Dāmu frizieršalons, 952 A
B. Kalniņa vadībā. Tor
Pieņem arī bez iepriekšēja

S. HEIFETZ, NOTA
68 Wellington W., (tuvu Bay St.) T
Vecākais ceļojumu un notārlāta biro
dze. Pieredze immigrantu lietu kārt
Kanadas pavalstniecības, vīzu un d
Runā krieviski, vācisk

Dr. ROMAN PN
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vī
Speciālists iekšķigās, sieviešu
3537 PARK AVE, MONTREL, P.C
Runā vāciski un krieviski.

Zobu ārsts Dr. N.
(Lietuvietis). Diplomēts
345 Bloor St. W., (tu
Zvanīt WA 2-2003 pēc nerunas p
Runā vācu un sl

Viens no informātīvajiem ziņoj
sapratnes un
KANA
SVIN

JAUNGAD
Kad pārņēm Gregora k
tembrī, tad atzina, ka Jaung
vārī. Jaungada svinēšana u
notiek Vecgada vakarā. Ša
visu cauru nakti. Laimes J
stenis nosit 12 naktī.
Lab
BREWERS
Aldaŗi kop

VESELĪBAI

pumi, 218 lpp.

bu kainas un normālas ādas kopšanu, piņņu un izsitumu izniīcināšanu, cīņu ar vasaras raibumiem, bet sevišķi interesanta ir nodaļa par skaistuma maskām un kompresēm, kādas katra sieviete var sev pati uzlikt mājas kārtībā., turklāt izmantojot tikai sava ledusskapja saturu! Pavisam dotas 20 receptes šādām maskām, sīki norādot, kā iedarbojas katrs augs vai produkts, kas lietojams šim mērķim.

Tāpat interesanti un ērti mājās ir izmēģināt dažādās veselības pelēdes, kā: sāls, skuju, auzu pārslu, citrona, etiķa, kumelīšu, glicerīna, pelašķu u. t. t., lai pēc tam zinātu lietot īstos krēmus, masāžas paņēmienus vai kalnu sauli.

Nodaļā par pareizu barības īdzekļu izvēli sīki apskatīti gandrīz vai visi produkti, ar kādiem nākas ikdienā sastapties, aprakstot katra īpatnības un iedarbību, seko svara un auguma samēru tabeles, kalorīju tabeles un pamācības kāju un roku kopšanā.

Saprotams, īpašs apraksts veltīts gandrīz katrai ķermeņa daļai, it sevišķi acu, ausu, krūšu, kakla, matu, zobu un mutes kopšanai, aizrādījumi par pareizu krāsu un smaržu izvēli, par rotu valkāšanu, tērpiem un — izpatikšanu vīriešiem, kas taču arī prasa diezgan lielu dzīves gudrību.

Grāmatai pievienotas vairākas ilustrācijas uz krīta papīra, uzmetumi un zīmējumi, kā masējama seja un uzliekamas maskas.

Grāmatas plašais un vispusīgais saturs liecina, ka tā gūs plašu ievērību gan jaunās, gan vecās paaudzes starpā, un vairos skaistumu un veselību ap mums. **Sibilla.**

S, KAS SEKO LINIEKAM

i no Latvijas cauri Vācijai luvuši ASV

svētku izstādei, kas no 22.—26. dec. no- , 889 O'Connor dr., gleznotājs J. itu prieka vēsti par vairāku savu darbrīvajā pasaulē. Šī prieka vēsts viņam ņa vēstuli, kurā starp citu rakstīts:

pie kā dar- kliem. sāku āsanu u gā- mans eviens kva- iztē- paliks Tā šis Bet adušās ies, ja jo tie sbied- kas as, aiz rs ne- ka, un a māte ta ve- hpējās, uz Vā- ar tās ām un zkusti- nes ar

z ielas redzē- namā.

ın ne- tavota-

vēroja vētnīcā

tā nav

s, Intai ns, cik

Ziemeļa

šķerēša-

Ziemeurvis. bāk pa- ai teicu, izmak- Diezgan ūtai.'' odamās, atvaiīa divas a gala. divi ne- laiku pa es; atstā- gaŗām. a. Pāris ceļa pusē atkal mē- ugiem —

iešu pils- te''. Aiz ajajā pļa-

n ap bal- augumus.

pagātni. Valdas bildei tikai mazo nolupums uz kažoka; atbraūca meistars Kalmīte un teicās, ka tādu nieku pat viņš varot salāpīt, kā arī uzķilēt abus audeklus. Manējais aiz nepareizas sarullēšanas un varbūt biezākas krāsas dēļ drusku salūzis svītrās, bet arī tikai nesvarīgākās vietās, kas, ja arī būšot drusku manāmas, pieškiršot darbam īsti klasisku „kvalitāti". Kā zini, manu portretu vērtējām zemāk nekā Valdas, Jānis tomēr teica, ka vai nu es tur būtu simtprocentīgi virsū jeb tikai ar svārkiem, pati augšdaļa esot liels „gleznieciskš notikums", un to pētīja pat vairāk nekā Valdas ģimetni. Tā nu ceru, ka īsā laikā būs uzķilētas un ierāmētas, ieņemot agrāko goda vietu pie manām sienām, blakus Jāņa diezgan dižām puķēm, kas man tika pasniegtas kā atgādinājums, ka bez gleznieciības rakstniekam tik un tā nekādas kultūras nav! **Tavs Knuts.**

Mudina izmantot Kanadas ziemeļzemi

Kanadā, salīdzinot ar Pad. Savienību, ir tālu atpalikusi ziemeļzemju izmantošanā, un ja mēs neizmantosim ziemeļus, mēs varam tos zaudēt," raksta laikrakstā The Financial Post starptautisko jautājumu komentātors J. B. Mekgīsijs.

„Dabas bagātības abos ziemeļu sektoros," viņš turpina, „ir aptuveni līdzīgas, bet krievi ir mums priekšā to izmantošanā. Ogles, nafta, koki, metalli, zivis un zvērādas daudz ražo Padomju ziemeļos. Tur ir $25.000 akru sējumu pret 1,000 tanīs pašos apgabalos Kanadā. Mūsu sektorā ir 2 izmēģinājumu staciju saimniecības pret 30 tādām Padomijas ziemeļos.

Mekgīsijs pasvītro, ka 4.5 milj. krievu (neieskaitot Ļeņingradu) dzīvo ziemeļu zemēs pret apmēram 25.000 iedzīvotāju Kanadas ziemeļos, ieskaitot 6.822 Kanadas eskimosu un 5.371 Kanadas indiāņu. Padomju ziemeļos dzīvo tikpat daudz cilvēku kā visā Ontario provincē; Kanadas ziemeļos — apmēram tik daudz, kā kādā Ontario mazpilsētā.

„Ir maldīgi domāt," raksta Mekgīsijs, „ka krievi vienmēr jau tur bijuši. Pirms 30 gadiem viņu ziemeļos bija mazāk par 2 milj. iedzīvotāju. Murmanska nodibināta 11-tā gadsimtenī, bet līdz 1930. g. tas bija tikai nabadzīgs dažu zvērādu tirgoņu, mednieku un zvejnieku apgabals. Tagad tā ir pilsēta, kas domā par tālredzes staciju. Iedzīvotāju skaita pieaugums nav izskaidrojams ar dabisko pieaugumu. Tāpat to nav ietekmējuši spaidu darba strādnieki. Tur lielos apmēros notikusi arī labprātīga iecelošana, ko veicinājušas augstākas algas un citas priekšrocības."

Raksts noslēdzās ar šādu atzinumu: „Ja kāda nācija vai audze uz zemes lodes, kas ir tik pārpildīta, nekolonizē, neapstrādā un neizmanto dabisko bagātību raktuves, kas tai pieder, tad drīz kāda cita nācija iespiedīsies šai vākumā . . .

A.D. Kristapsons -MEAT- & SAUSAGES 1095 QUEEN ST. E. TEL. HA 5152

PIEDĀVĀ UZ ZIEMASSVĒTKIEM:
ŽĀVĒTUS, RULLĒTUS CŪKAS ŠĶIŅĶUS
ŽĀVĒTUS CŪKAS ŠŅUKURUS
VISAS LATVIJĀ PAZĪSTAMĀS DESU ŠĶIRNES
UZGRIEŽAMOS, SVAIGU GAĻU
NO PUTNIEM: ZOSIS, TĪTARUS, PĪLES UN CĀĻUS
ŽĀVĒTUS LAŠUS, ZUŠUS,
IMPORTĒTUS KONSERVUS UN CITAS PRECES
BEZMAKSAS PIEGĀDE

ANASTASIJA TĪDEMANIS
IELOGO GLEZNAS,
AKVAREĻUS, DIPLOMUS UN FOTOGRAFIJAS.
Restaurē vecmeistaru un modernistu gleznas un antikos logatus.
Pasūtinājumus velc visīsākā laikā par zemākām cenām.
Mākslinieciem 10% atlaide.
Adrese: 750 Bathurst St. (pie Bloor St.), tel. LE 6-8995, Toronto

Drop-In BEAUTYTERIA
Dāmu frizieŗsalons, 952 A Bloor St., W. (otrā stāvā)
B. Kalniņas vadībā. Toronto, Tel.: LE 2-6576
Pieņem arī bez iepriekšējas pieteikšanās

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
68 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notāriāta biroja Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notārlālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.
Runā krieviski, vāciski un latviski

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
Speciālists iekšķigās, sieviešu un veneriskās slimībās
8537 PARK AVE, MONTREL. P.Q., tel. HA 7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 3-9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc nerunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

Viens no informātīvajiem ziņojumiem, lai palīdzētu jums saprasties un priecāties.

KANADIEŠU SVINĪBAS

JAUNGADA DIENA

Kad pārņēm Gregora kalendāru 1752. gada 14. septembrī, tad atzina, ka Jaungada diena svināma 1. janvārī. Jaungada svinēšana un nākotnes zīlēšana parasti notiek Vecgada vakarā. Šais svētkos priecājas un dejo visu cauru nakti. Laimes Jaunā gadā novēl, kad pulkstenis nosit 12 naktī.

Labatt's BREWERS SINCE 1828
Aldaŗi kopš 1828. gada

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no DR. OETKER

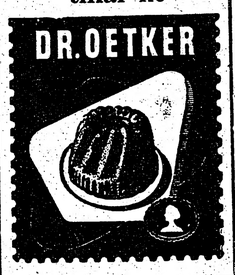

PROFESIONĀLS MĒBEĻU GALDNIEKS
ar ilggadīgu praksi
pieņem mēbeļu pasūtinājumus:
gatavo istabu iekārtas vai arī atsevišķas mēbeles, kā arī modernas virtuves iekārtas.
Meistara diplomu ieguvis 1940. g.
JŪLIJS SNUCIŅŠ
65 Langley Ave., tel. GE 9057, Toronto

IEMAINIET
JŪSU BĒRNU SLIDAS
PRET JAUNĀM VAI LABI IZLABOTAJĀM SLIDĀM,
zēņu hokeja nūjām un aizsargpiederumiem, meiteņu baltajām figūrslidām (izmēri no 11—1), cenotas no 5.00—$10.00. Bezmaksas piedevas katram pirkumam.
TORONTO Nr. 1 SLIDU IZMAIŅAS CENTRĀLE
355 Yonge St., ziemeļos no Dundas.
Tel. EM 8-5667.

ZIEMASSVĒTKU DĀVANĀM!

AKORDEONI (120 basu), vidējais lielums — sākot ar $200.00, standartlielums, sākot ar $225.00
PIANO LAMPAS, METRONOMI, PULTIS
NOTIS — retums!
„Latviešu DZIESMU ALBUMS" (franču un vācu teksts), ā $2.60
BALTIJAS TAUTU DZIESMAS (latv., igauņu, lietuvju un somu t. dz.) ..... ā $3.50
ZVANĪT: A. KRUMKOKAM, OR 6436
GEO. DARTEN MUSIC STUDIO MUSIC-BY-MAIL
2803 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar virtuvi rietumos Zvanīt pēc pl. 6 vak. LE 2-2208, Toronto.

239 BEATRICE ST., izīrējama 1 istaba, virtuve ar gāzes pavardu (plīti) un garāža, $35—40 mēnesī. LE 6-3082, Toronto

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar pansiju. Zvanīt GE 0668, Toronto. (1448)

S. VASARĀJS
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

IMANTA
Ziemassvētku dāvanām
īsās latviešu grāmatniecās jūs varat pasūtināt vai izvēlēties skaistās Imantas grāmatas
Jauns kapitāldarbs
Latviešu tautas mīklas, sakāmvārdi un parunas
vienā lielā sējumā.
Redigējis prof. Dr. K. Straubergs
Broš.: $5.40. Ies.: $7.20.
VISJAUNĀKIE IZDEVUMI
Grezna, liela formāta antoloģija latviešu mākslas dzejas 100 gadu jubilejā
Latvju sonets 100 gados
Tikai iesieta: $3.60.
Jauns latviešu romāns
V. Dambergs
Dievu augšāmcelšanās
Tikai iesiets: $3.90.
Jānim Jaunsudrabiņam adresētas vēstules
TĀ MUMS IET
1944—1954
Tikai iesietas: $4.20.
O. Freivalds un E. Alksnis
Latviešu karaviru traģēdija Zviedrijā
Kā Zviedrija izdeva boļševikiem latviešu karavīrus.
Broš.: $2.70, ies.: $3.60
JAUNS TULKOTS ROMĀNS
Veino Linna
Nezināmajam kareivim
Somu karavīri somu-krievu karā
Broš.: $3.60. Ies.: $4,80.
Populārākais kalendārs emigrācijā
Latviešu kalendārs 1957. gadam
Kabatas formāts.
Iesiets: $0.60.
Speciālizdevums bērniem
Latvijas uzskatāmības karte
Latvijas ģeografija, vēsture, fauna, flora.
$1.35.
Krājumā šādas
Imantas grezno grāmatu serijā iznākušas grāmatas
Jāņa Reitera ORATIO DOMINICA, tēvreižu krājums, 1675, g. Rostokas izdevuma faksimiliespiedums. Ies.: $2.20.
Manceļa SPREDIĶU IZLASE ar A. Svābes priekšv., faksimiliizdevums. Ies.: $3.20.
V. Damberga SARAKSTISANĀS AR ED. VIRZU UN VIKT. EGLĪTI. Ies.: $2.40.
J. Jaunsudrabiņa VASARA, mīlestības stāsts. Ies.: $2.20.
3 grāmatas ar Sigurda Kalniņa illustrācijām-kokgrebumiem
A. Svābes CEĻĀ UZ PURGATORIJU, vēsturiska novele.
A. Grūna SEPTIŅI UN VIENS, vēsturiska novele.
V. Strēlertes BRUŅU KALPS, balāde.
Katra grāmata, ies.: $1,70.
Nedaudz eksemplāros krājumā šādi latviešu autoru darbi
I. Vīksnas MUMS JĀBRIEN JURĀ, romāns par Kurzemes cietoksni. Broš.: $2.50. Ies.: $3.60.
I. Leimanes KAILĀ DZIVIBA, romāns par latviešiem Sibirijā. Broš.: $2.10. Ies.: $2.90.
V. Lesiņa DZIRKSTIS, nedienu stāsti, illustrēti. Broš.: $1.75, Ies.: $2.40.
Ed. Salna BADA BIEDI, karavīra katliņa stāsts. Broš.: $1.60. Ies.: $2.10.
J. Sudrabiņa NICIBAS VIESUĻOS, Volchovas atmiņas. Broš.: $2.20. Ies.: $2.90.
H. Biezā KRISTIĀNISMS, NACIONĀLISMS, HUMĀNISMS Broš.: $2.20. Ies.: $2.90.
Tulkots romāns
S. Salmineneš KATRĪNA, romāns par ziemeļnieku sievieti. Broš.: $3.25 Ies. Ies.: $3.75.
Pasūtinot tieši apgādā IMANTA vismaz divas grāmatas, jūs tās saņemsit ar 25% atlaidi un apgāda prēmiju kartiti.
Apgāda korespondences un naudas pārvedumu adrese:
IMANTA
Imants Reitmanis
Postbox 292, Copenhagen V, Denmark

- Bagātīgā izvēlē griezti ziedi, podu puķes un krāšņuma stādi.
- Ziedu sakārtojumi katram gadījumam.
- Ziemassvētku dāvānām bagātīgu klāstu piedāvā Kanadas latviešu dailamatnieku savienības salons.
- Ziemassvētku svecītes un lukturīši.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā pie Bloor Tel.: LE 3-3884, Toronto
LOTUS

ZIEMASSVĒTKU DĀVANAS IEPĒRCIETIES
VIKING
IGAUŅU VEIKALĀ
PIEŅEMAMAS CENAS UN PLAŠA IZVĒLE
Ādas, zelta, sudraba izstrādājumi. Plašā izvēlē galda un grīdas lampas, importēts kristalls un keramika.
1022 BLOOR ST., W.
pie Dovercourt
Veikals atvērts katru vakaru līdz plkst. 9.
Tel.: LE 5-9152, Toronto

LITTLE BEAUTY SALON
(Īpašn. Erika Miltiņš) 428 ST. CLARENS AVE, tel. LE 1-5967
(pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto
PIRMDIENĀS SLĒGTS

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE **T. KRAUMANIS**
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

NUPAT SAŅEMTAS SEKOJOŠAS GRĀMATAS:
Andreja Eglīša
O-T-R-A-N-T-O, dzejas $3.20
Kārļa Ieviņa
G-U-N-T-I-S U-N D-A-I-L-A $3.00
Jāņa Sīrmaņa
T-I-N-C-I-S $5.30
Rutku Tēva
D-U-M-P-I-G-A R-I-G-A $2.80
Jāņa Jaunsudrabiņa
T-Ā M-U-M-S I-E-T $4.20
Zentas Mauriņas
Z-I-E-M-E-Ļ-U T-E-M-A-S $3.25
DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron ielā, Toronto

SAJŪSMA
M
McGuinness
ir
KVALITĀTES ZĪMOGS
vairāk kā 50 gadu
★
McGuinness
AND COMPANY LIMITED
MIMICO ONTARIO
DZĒRIENU RAŽOTĀJI
(Izrunā MECGINIS)

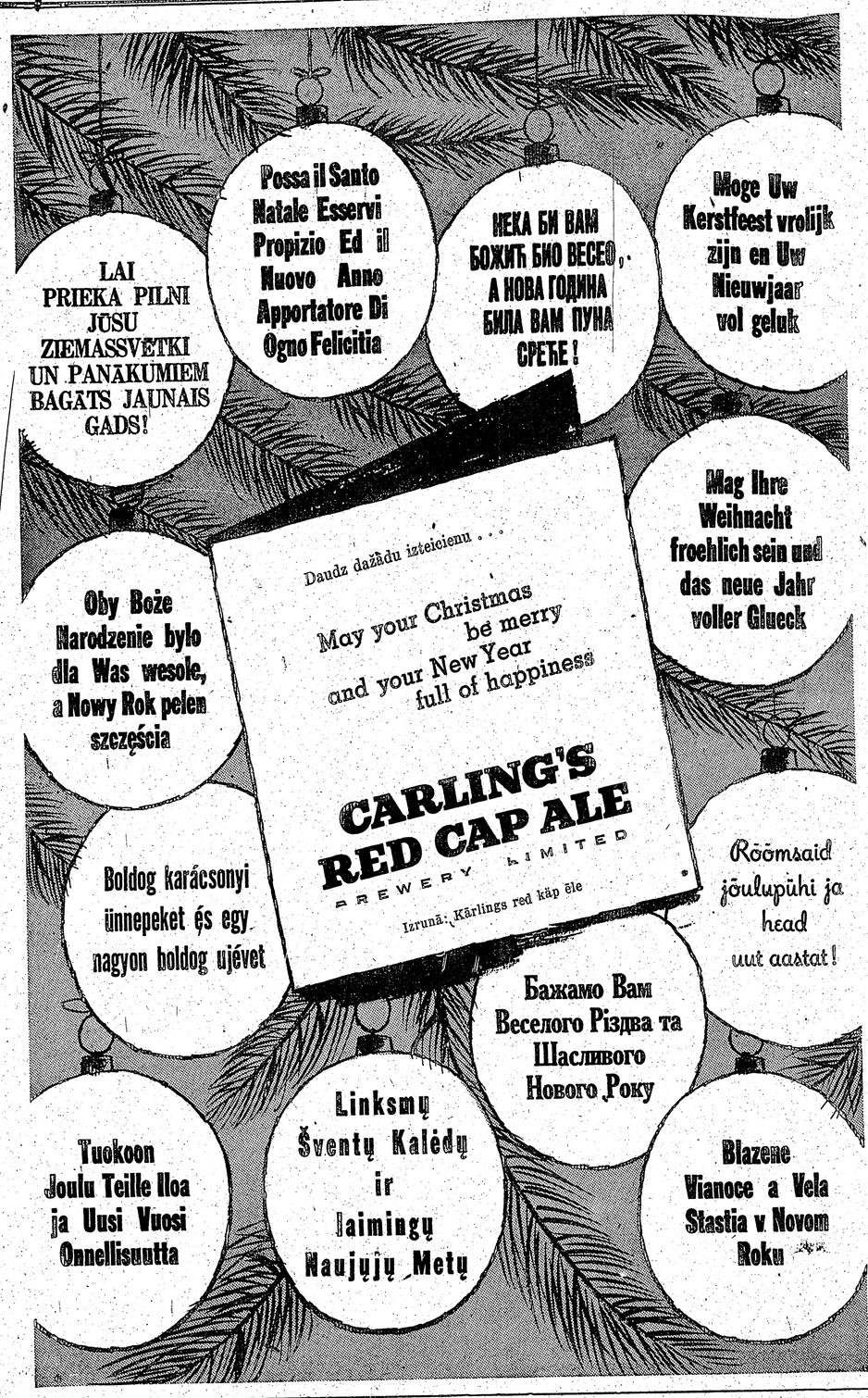

BAPTISTU DRAUDZES KORA

ZIEMASSVĒTKU KONCERTS

svētdien 23. decembrī, plkst. 4 p.p. Walmer Road angļu bapt. baznīcā

Piedalās

VIKTORS BAŠTIKS, ērģeles, komponists, no Filadelfijas;
PĒTERIS GEISTAUTS, baritons;
TERRY HELMER, vijole, no Toronto;
PAUL HRIVNAK, vijole, no Toronto;
DRAUDZES KORIS dir. A. Purva vadībā.

VISI TAUTIEŠI IELŪGTI!

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-2038, Toronto

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimībās
288 St. Clair Ave., W.
Toronto
Kunas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Kapsi's Hair Styling
118 MAC PHERSON AVE.
Firmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585
— runā vāciski, krieviski un zviedriski

Frank Vass B.A
ADVOKĀTS — NOTARS
455 Spadina Ave, Apt., 403
(College un Spadina ielu stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto

Eglītes vakars Toronto

Drāmatizējuma Ziemassvētkos dalībnieki. J. Kreiļa uzņ.

Kā pirmie šogad Ziemassvētku eglīti rīkoja skautu un gaidu vienību vecāku padomes pag. svētdienā Sv. Andreja baznīcā. Svētrunu teica mācītājs A. Čops.

Vad. v. Biruta Tīruma bija sagatavojusi Jāņa Poruka dzejoļa Ziemsvētkos drāmatizējumu. Uzvedumam dekorācijas gatavoja paši skauti un gaidas.

Vecāku padomes, kā jau visos skautu un gaidu sarīkojumos, bija rūpējušās par bufeti, kur bez kafijas un cepumiem varēja dabūt arī kāpostus ar desiņām.

Abas skautu vienības eglītes vakarā bija sarīkojušas pašapdāvināšanos, bet Gaujas gaidu vienība savu dāvanām domāto naudu, apmēram 50 c katra, sameta kopīgā kastītē, ko nosūtīs 9 gadi vecajai Silvijai Klētniecei Beļģijā. Silvijas vecāki slimo un nevar pelnīt. Vietējie tautieši savā laikā lūdza sabiedrību palīdzēt mazajai meitiņai.

Rotaļas un dejas eglītes vakarā jaucās ar mazskautu jautriem priekšnesumiem, un beidzot visi vakara dalībnieki kavējās Ziemassvētku dziesmās un atmiņās. Vakars bija labi apmeklēts.

Gaujas gaidu vienība Ziemassvētku labā darba ietvaros šogad domā apciemot 84 gadi veco Emīliju Blaubergu Bramptonas veco ļaužu mītnē, kura pēc dēla nāves trimdā palikusi viena un bez tuviniekiem. Gaidas apciemos arī daudzbērnu ģimenes Toronto.

Kalamazū

Skautu un gaidu vecāku gadskārtējā pilnsapulce notika 9. dec. draudzes namā. Sapulci vadīja J. Zands. Pārskatus par pag. gada darbību sniedza amatpersonas un skautu vadītāji, kur visur bijusi manāma darbības paplašināšanās un vienības augšana. Kases apmēri gada laikā dubultojušies, notikušas vairākas novada apmēra sanāksmes un nometnes, jaunatnei ir interese, bet vecāki sniedz atbalstu. Arī nākotnē ir plaši nodomi. Darbības plānu vienības vadītājs J. Ķesteris izstrādājis jau visam nākošajam gadam. No 29.—31. dec. Kalamazū notiks visu ASV apmērā latviešu skautu vadītāju kursi. Uz R. Ozola priekšlikumu sapulce izteica vienības vadītājiem, mācītājam, draudzei, vecāku padomei un dāmu komitejai pateicību par pag. gada priekšzīmīgo darbību. Nākošajam gadam vecāku padomē tika ievēlēti: J. Zands, V. Vitants, A. Grāmatiņš, J. Vaseris un J. Zuika. Dāmu komitejā priekšniece A. Klauvētāja, palīdze I. Vinklere, sekretāre A. Ķeņģe, kasiere V. Melnūdre, loc. O. Kupse, V. Ozoliņa, I. Ripele un Ziemele.

75. Jelgavas skautu un 7. Gaujas gaidu vienību gada svētki

2. decembra rīta dievkalpojuma Cīņas ev. - lut. baznīcā bija veltīts Kalamazū skautu un gaidu vienībām 4. gada svētku un karogu iesvētīšanas svētbrīdis.

Pēc tam, vairāk kā 300 skautu vecāku un viesu klātbūtnē Recreation Park telpās notika svētku akts, karogu pasniegšana un priekšnesumi. Skautu un gaidu vecāku padomes dāvināto karogu gaidu vienības vadītājai G. Ķengei nodeva pr-dis J. Zands. DV apvienības pr-ks R. Jankavs, uzmudinādams nākošos karavīrus par visu vairāk mīlēt tēvzemi Latviju, ar 3. novada priekšnieka A. Gregora starpniecību nodeva dāvināto karogu dižskautu vadītājam R. Rollim. Uzrunā 3. novada skautu pr-ks A. Gregors raksturoja Kalamazū skautus par spēcīgāko vienību, kas izveidojusies pagājušos 2 gados. Viņš nodeva sveicienus un velti no Skrundas vienības Grand Rapidos. J. Strautnieks sveica no Saginavas latviešu skautiem. Bija arī amerikāņu skautu un gaidu pārstāvju sveicieni. Apbalvojumus, kas izpelnīti pag. darbības gadā, saņēma mazskauti (augstāko pakāpi): J. Grāmatiņš, G. Grintāls, A. Kaugars, J. Ķinēns, G. Vaseris, J. Vaseris, J. Zuika, M. Tolis, A. Cāzers un G. Miķelsons. Skauti (pirmo klasi un latviešu skautu modrības pakāpi): G. Ķesteris, J. Meija, A. Kalnājs un M. Ziemelis.

Pārskatu par otrā gada darbību sniedza vienības vadītājs J. Ķesteris. Vienībā 3 vadītāji, 5 vad. v., notikušas 139 nodarbības, 4 ugunskuri, 4 nometnes, 8 dievkalpojumi, 4 šķēršļu gājieni, 3 pētniecības gājieni un t. t. Par gaidām ziņoja vad. G. Ķeņģe, ka notikušas 30 pulciņa nodarbības, gaidas piedalījušās dažādu sarīkojumu sagatavošanā, sevišķa vērība piešķirta zināšanām par Latvijas literatūru, vēsturi un ģeografiju. Noslēdzot gada sacensības, pirmā vietā no lielgaidām izvirzījušās Irbīšu kopa, otrā — Kaijas, trešā — Zilītes. Gaidās pirmās — Rudzupuķes, otrās — Maijpuķītes. Pavisam kopā skautos un gaidās 112 jauniešu. Tie iemantojuši vecāku un visas Kalamazū sabiedrības atbalstu un labākās atsauksmes, kas nenoliedzami ir vadītāju pašaizliedzīgais nopelns. Sekoja pulciņu priekšnesumi, galvenokārt latviešu tautas pasaku vai dziesmu drāmatizējumi.

ĢIRTS SALNAIS

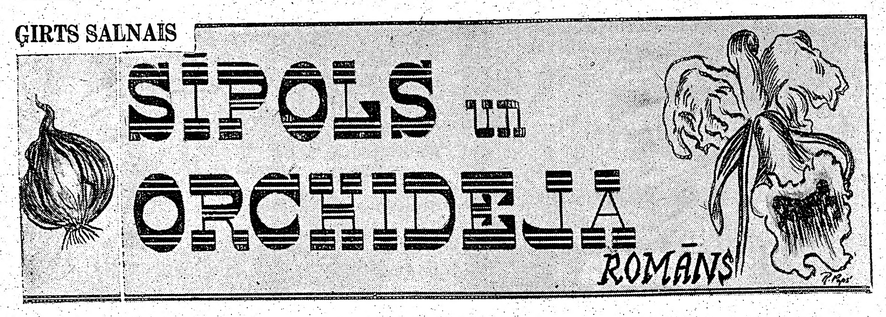

1. turpinājums

Tā mūsu satiksmei ir visādi solida baze.

X man nekad nav bijis pretīgs. Viņš ir r e g u l ā r s zēns.

Tēva uzņēmumā viņš jau gluži labi uzstrādājies. Taču viņam vienmēr jāstrādā virsstundas, lai neciestu mūsu attiecības. Lai varētu mani aizvest uz visām nepieciešamām sabiedriskām izdarībām, viņš nesen nopirka paveca izlaiduma auto ($525) un kur tad vēl ik reizes korsāža man ($3.50—5.00), dejām biļetes ($2—$3.—), vakariņas (regulārais stēks—$2.50x$5.00) u.t.t. Viņam ir ko norauties, lai ar visu to tiktu galā. Par spīti tam, viņš savu vietu tēva uzņēmumā ir tā nodrošinājis, ka nav nekādas jēgas nosist laiku kollēdžā. Viņš ātri tiks uz augšu. Ir 6 pēdas 8 collas. Basketbolists. Diēta vēl nav jāietur. Mani dažreiz sanikno, ka, ierodoties farmā, X tērpies cietētā, baltā apkaklītē, kreklā ar aprocēm un īpašām aproču pogām un smalki gludinātā uzvalkā. Apkārtnes zēni savā starpā pa klusām viņu lamāja par intellektuāli kaut arī neviens nevarēja saprast, ko šis vārds nozīmē. Prasīju pašam X. Viņš domā, ka tas ir ļoti slikts vārds, ko viņa darba vietā lieto lamājoties. Viņš domā, ka intellektuālis ir tāds, kam galvā kaut kas izgriezies no zobratiem. Par savu tērpu X paskaidroja, ka iepriekšējā gadā **tēva uzņēmumā apgrozījums** pārsniedzis vienu miljonu, **un viņa ģimene ar pilnām tiesībām ieskaitīta pilsētas augstākā sabiedrībā**; un nu viņiem nenākas parādīties cilvēkos zilās džīnās un tamlīdzīgi, u.t.t., kā regulāriem strādniekiem. Kad pateicu puisiem par 1 miljona apgrozījumu, tiem vairs nenāk ne prātā lamāties.

Tā, nu esmu, jums, dārgā Skilla kundze, atklājusi situāciju, kāda tā b i j a. Atvainojiet nepieklājību, bet, lūdzu, ievērojiet šo **bija**!

Pēkšņi man sākušās nedienas.

X tēvs, strīdēdamies ar kontraktoriem par cenām, dabūja trieku. (Ķerta viena kāja un viena roka un bojāta valoda, kaut viņš jau gadiem ietur diētu — ēd tikai sausiņus, saldējumu un špinātus.) Tagad mums ar X jāzaudē fiziskais kontakts. No reālās satiksmes esam pārgājuši uz telefona satiksmi. Viņš zvana man regulāri katru vakaru, vai kā es to nosaku, un runā ar mani pus stundu. Domāju, ka būtu nepareizi, ja viņš izrautos no darba, kas tam tagad divkāršs, un ciestu neaizstājamus zaudējumus. Bez tam tēvs varētu viņam atvilkt algu. Arī man ir savi steidzami plāni, kā tikt uz augšu, un esmu aizņemta līdz kaklam. Lai jums būtu viss skaidrs, piezīmēšu, ka esmu nevainīga un varat būt pārliecināta, ka viņš arī ir.

Nu, bet tagad ir tas, kas mani šausmina un satriec, un kāpēc izlūdzos jūsu padomu.

Pirms mēneša mans tēvs kaut kur sadabūja jaunu meliorācijas uzņēmuma līdzīpašnieku, kas uzņēmās viņas daļas lauku nogrāvošanu. (Viņš bija lētāks par citiem uz ik pēdas par 1 centu.) Viņš ir 20—25 g. vecs. (Varbūt, pat jaunāks vai vecāks. Tas ir reizē apbrīnojami un briesmīgi, ka viņa gadi nav nosakāmi.) 6 pēdas un vienu vai 2 collas. Brūnmatis. Paplats (kaulos), muskuļains un taisnu muguru. Priekš 5 gadiem iebraucis Valstīs no Vācijas, Skandināvijas vai Zviedrijas. Liess — drausmīgi liess. Liktos — visu mūžu bijis uz diētas. Tik sauss kā Kristus pēc noņemšanas no krusta, kā tas rādīts altāru bildēs. Bet esmu redzējusi viņu pusdienojam. Viņš gatavo ēdienu uz mūsu pagalma pavarda. Baismīgi! Brokastīs pie kafijas ēd dažreiz tādu melnu maizi ar c ū k a s t a u k i e m! Goda vārds! — Ar tīriem saceptiem cūkas taukiem. Vai vērša stēku ar visu tauku kārtu. Un visur viņš lietā nevis margarīnu, bet sviestu. Sviestu! Un salātus iejauc skābā krējumā. Skābā! Un kafijai viņš lej klāt tīru krējumu. Tas viss man uzdzen nelabumu. Bet viņš ir liess. Ļoti liess. Ļoti — neregulāri — liess. Un tas mani uztrauc. Viņa ir kaut kas neparasts. Mana māte arī ir liesa. Bet viņa ir nobadinājusies. Arī mans tēvs ir liess. Bet viņam nav laika paēst. Bet šis puisis ēd — neganti ēd. Un tomēr viņā ar visu to ir kaut kas tāds, kas mani neizsakāmi uztrauc. Galvenais — viņš maz smaida. Par smiekliem nav ko pieminēt. Pats viņš mani gandrīz nekad nav uzrunājis, ja nav praktiskas vajadzības. Un tomēr — viņa nelaipnība it kā nav nepieklājīga. Arī pēc muļķa viņš neizskatās. Bet viņš uzvedas dīvaini.

Brīvā laikā, kad esmu laidarā . . . Parasti mans brīvais laiks sakrīt ar to, kad esmu laidarā, viņš sēd uz žoga manā tuvumā. Klusē. Un es nekad nezinu, vai viņš skatās uz firziņiem augļu kokā, vai uz mani? Es kļūstu nervoza. Es nezinu, kā jums to pateikt. Es kļūstu ļoti neregulāri nervoza. Kas tas ir? Baidos, ka ar mani notiek kaut kas s p o n t ā n s. (Man liekas, tas ir tas īstais vārds. Kaut neesmu gluži droša, vai tas ir tas, ko domāju.)

Dārgā Skilla kundze, lūdzami, atbildiet, ko lai daru? Jūsu Fanija."

Meičai acīs zibēja dīvaini trizuļi. Ja pašas rakstītais un redakcijā salabotās rindas jauca mulsas un neskaidras bažas par kādu apgrēcību, tad Skilla kundzes padoms sākumā reibināja, beidzot uzdzina šausmas, bet arī bijāšanu un kaislu vēlēšanos iekalt galvā katru vārdu pa vārdam, kā gatavojoties lielākam pārbaudījumam (uz ko arī raksts nepārprotami sagatavoja). Lasot sākumu, viņa tomēr jutās kā cilvēks, kas pirmoreiz kailām kājām iekļuvis lauka rugājos. Zinātniskie un augsta stila jēdzieni sagriezās neskaidrā mutuļī, kaut arī tie nebija vairāk nekas, kā ikdienas laikrakstos lietāti izteicieni. Bet Kēte nebija vēl jutusi vajadzību pēc laikrakstiem, ja neskaita sludinājumus, kino programmas un skolu bezbola un futbola sacīkšu iznākumus. Skilla kundzes teikumi krita viņā un pazuda bez lielas jēgas, kā spoži meteori, sašķīdami biezā atmosfairā. Tikai no tās vietas, kur autores sacerējumā parādījās jēdzieni un izteikas, kas bija rada baznīcas svētdienas skolas lektoru jūsmīgai valodai, meiča pamazām sāka atjēgties un just drošu zemi zem kājām.

„. . . jaunas dvēseles tumšajos bezdibeņos maz piedzīvojušam grūti atrast īstās mistērijas gaišāko staru, kad tur pamazām bargs negaiss pulcina rūsu un zibeņus. Jaunā gara tieksmes un alkas krustojas un caurauzas ar stiprās, veselīgās miesas sulīgo instinktu balsīm. Spēcīgo asiņu virma prasās pēc liktenīgā apvērsuma, kurā liela mirkļa burvībā meitenei jākļūst par sievieti. Tas ir laiks, kad meitene spēj zaudēt padomu un līdz ar to nevietā un nelaikā un neizdevīgi savu cēlāko auru. Pašas dabas aicināta, tā ir atvērta pasaulei, kā orchidejas zieds, gaidot taureni, kas neprātīgi noslāps medū un ziedlapu apkampienos. Bet tiešī šajā laikā netrūkst medneku, kas gatavi krāšņo ziedu nolauzt . . ."

Pēc liriskas izskaņas šajā vietā, autore pievēršas sabiedriskām problēmām, lielos vilcienos sašķirojot draudīgās briesmas pēc bīstamības pakāpēm, un noslēdza ar tiešu norādījumu padoma prasītājai:

„Par spīti tam, ka atrodamies lielākās labklājības stāvoklī, kāds vien zemes virsū redzēts, mūsu dzīvē pastāv elementi, kam labklājība nedod mieru ne miesai, ne dvēselei. Tāpēc jaunai, skaistai meitenei jāuzmanās, pirmkārt, no seksuālnoziedzniekiem, kas reti kad atklājami, pirms nav saplosījuši upuri gabalos. Turīgu vecāku bērnam, kāda, acīmredzot, esat jūs, vēl svarīgāks uzdevums piesargāties no kidneperiem.

(Turpinājums sekos)